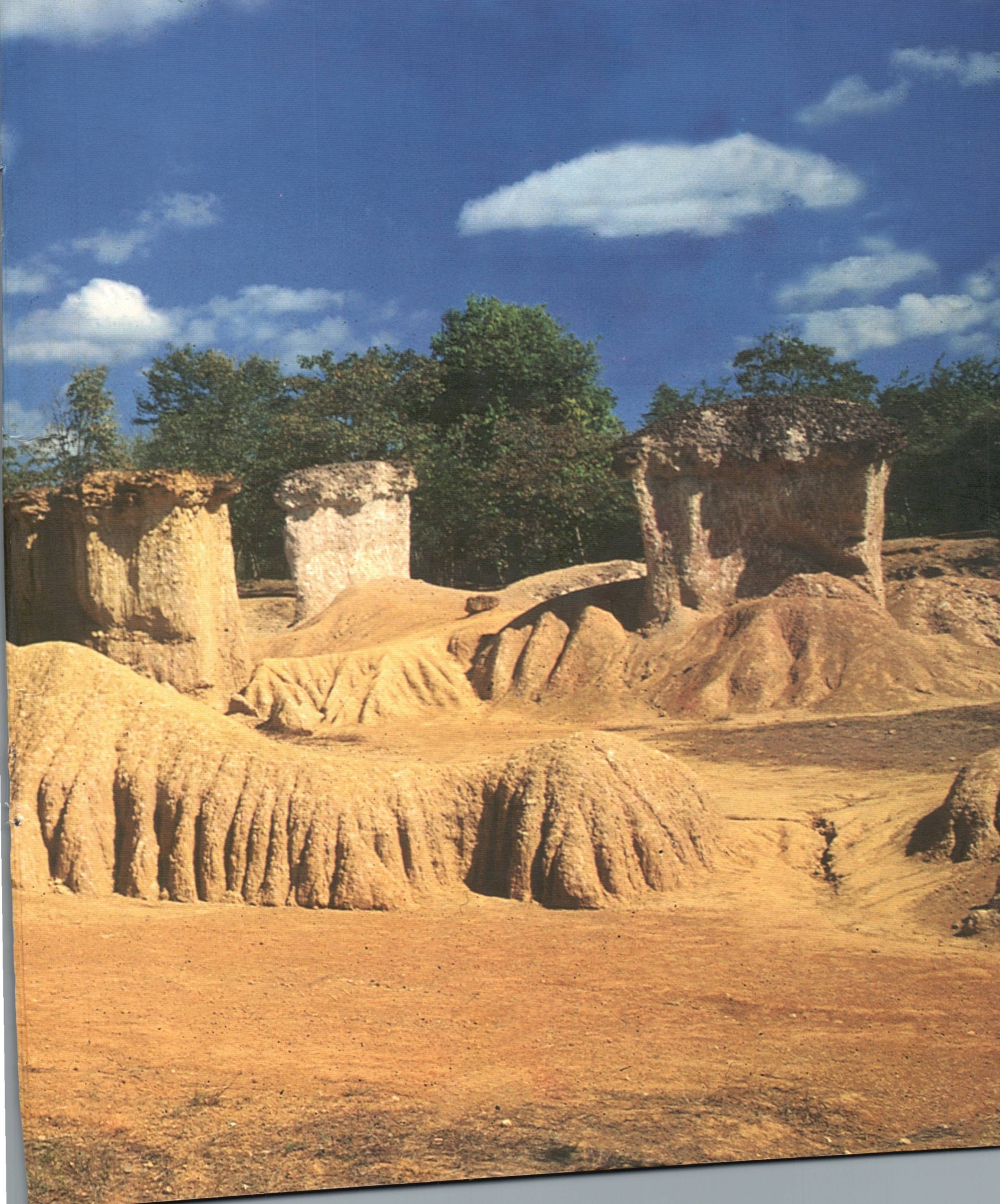

ISBN 974-7529-21-1

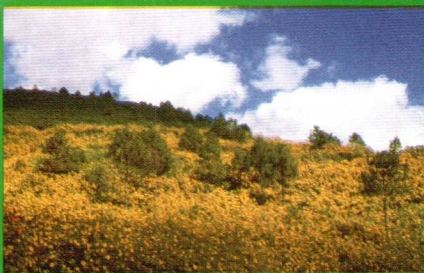
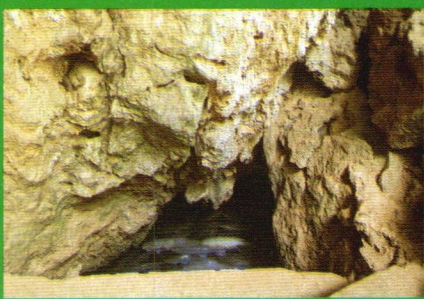
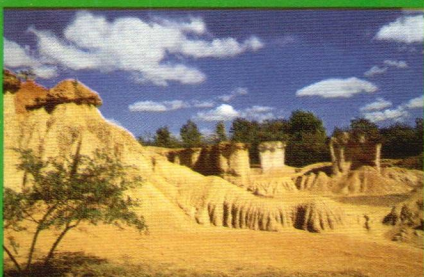
แหล่งธรรมชาติอันควรรักษา ของภาคเหนือ

แหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ของภาคเหนือ

	หน้า (PAGE)		หน้า (PAGE)
สารบัญ	1	31. ถ้ำผานางคอย (31)	38
คำนำ	2	32. น้ำตกห้วยโรง (32)	39
สารจากนายกรัฐมนตรี	3	33. แพะเมืองผี (33)	40
มติคณะรัฐมนตรี	4	จังหวัดน่าน NAN	
บทนำ	5	34. ถ้ำผาตูบ (34)	41
ภาคเหนือ : North	7	35. ถ้ำผามอง-ถ้ำผาเวียง (35)	42
จังหวัดแม่ฮ่องสอน MAE HONG SON		36. น้ำตกศิลาเพชร (36)	43
1. หุบข้าวตอง (1)	8	37. เสาดิน-ฮ่อมจ้อม (เสาดินนาน้อย) (37)	44
2. ดอยกองมู (2)	9	จังหวัดตาก TAK	
3. ถ้ำน้ำลอด (3)	10	38. น้ำตกธารารักษ์ (38)	45
4. น้ำตกผาเสื่อ (4)	11	39. ถ้ำแม่อุสุ (39)	46
5. ถ้ำปลา (5)	12	40. น้ำตกลานสาง (40)	47
6. น้ำตกแม่สุริน (6)	13	41. น้ำตกพาเจริญ (41)	48
จังหวัดเชียงใหม่ CHIANG MAI		42. น้ำตกทีลอซู (42)	49
7. ถ้ำเชียงดาว (7)	14	จังหวัดกำแพงเพชร KHAMPHAENG PHET	
8. ถ้ำเมืองออน (8)	15	43. เขาสน (43)	50
9. น้ำตกห้วยแก้ว (9)	16	44. น้ำตกคลองลาน (44)	51
10. น้ำตกแม่ยะ (10)	17	45. น้ำตกคลองน้ำไหล (45)	52
11. น้ำตกแม่กลาง (11)	18	จังหวัดพิษณุโลก PHITSANULOK	
12. น้ำตกแม่สา (12)	19	46. ถ้ำนเรศวร (46)	53
13. โป่งเดือดป่าแป๋ (13)	20	47. น้ำตกชาติตระการ (47)	54
14. บ่อน้ำร้อนฝาง (14)	21	48. น้ำตกแก่งโสภา (48)	55
15. ออบหลวง (15)	22	49. น้ำตกปอย (49)	56
16. ผาจ้อ (16)	23	จังหวัดสุโขทัย SUKHOTHAI	
จังหวัดเชียงราย CHIANG RAI		50. ถ้ำลม-ถ้ำวัง (50)	57
17. ถ้ำหลวงเขานางนอน (17)	24	51. น้ำตกสายรุ้ง (51)	58
18. น้ำตกขุนกรณ์ (18)	25	52. น้ำตกตาดดาว (52)	59
19. น้ำตกปูแกง (19)	26	จังหวัดพิจิตร PHICHIT	
20. หาดทรายริมแม่น้ำกก (พญา 2) (20)	27	53. บึงสีไฟ (53)	60
จังหวัดพะเยา PHAYAO		จังหวัดเพชรบูรณ์ PETCHABUN	
21. น้ำตกภูซาง (21)	28	54. น้ำตกศรีดิษฐ์ (54)	61
22. น้ำตกจำปาทอง (22)	29	55. น้ำตกตาดหมอก (55)	62
23. กว๊านพะเยา (23)	30	56. ลานหินปุ่ม-ลานหินแตก (56)	63
24. ฝั้งต้า (24)	31	จังหวัดนครสวรรค์ NAKHON SAWAN	
จังหวัดลำพูน LAMPHUN		57. เขาแก้ว-เขาหน่อ และบริเวณใกล้เคียง (57)	64
25. ถ้ำหลวง (25)	32	58. บึงบอระเพ็ด (58)	65
26. น้ำตกแม่ก่อ (น้ำตกก้อหลวง) (26)	33	จังหวัดอุทัยธานี UTHAI THANI	
จังหวัดลำปาง LAMPANG		59. เขาช้างชัย (59)	66
27. ถ้ำผาไท (27)	34	60. น้ำตกหินลาด (น้ำตกไซเบอร์) (60)	67
28. น้ำตกวังแก้ว (28)	35		
29. น้ำตก-น้ำพุร้อนแจ้ซ้อน (29)	36		
จังหวัดแพร่ PHRAE			
30. แก่งหลวง (30)	37		

รายชื่อแหล่งธรรมชาติที่ได้รับการประกาศให้เป็นมรดกทางธรรมชาติของท้องถิ่นอันควรอนุรักษ์ในปีแห่งการพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แหล่งธรรมชาติที่ปรากฏอยู่ทั่วทุกภาคของประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นเกาะ แก่ง ภูเขา ถ้ำ น้ำตก หาดทราย-หาดหิน ทะเลสาบ หนอง บึง ตลอดจนซากดึกดำบรรพ์ ฯลฯ นับเป็นมรดกทางธรรมชาติที่มีคุณค่าควรอนุรักษ์เป็นอย่างยิ่ง แหล่งธรรมชาติเหล่านี้เมื่อถูกทำลายก็จะหมดสภาพไป ไม่สามารถฟื้นฟูคืนสู่สภาพเดิมได้อีก ดังนั้น ในโอกาสที่รัฐบาลได้ประกาศในปี พ.ศ. 2532 เป็นปีแห่งการพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม จึงได้เสนอเรื่องการประกาศแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ต่อคณะรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2532 ให้แหล่งธรรมชาติจำนวน 263 แห่ง ในพื้นที่ 62 จังหวัดเป็นแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยการสนับสนุนจากสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมจึงได้จัดพิมพ์หนังสือแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ของภาคเหนือ ซึ่งมีแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์จำนวน 60 แห่ง จาก 263 แห่ง โดยแสดงถึงความสำคัญของที่ตั้ง สภาพปัญหา สภาพปัจจุบัน การเข้าถึง และองค์กรที่รับผิดชอบ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการสร้างจิตสำนึกให้เกิดความรู้สึกรักและหวงแหนตระหนักถึงคุณค่าความสำคัญ ของมรดกทางธรรมชาติเหล่านี้ นอกจากนี้ข้อมูลที่น่าสนใจสามารถนำมาใช้ประโยชน์เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตลอดจนการจัดการอนุรักษ์ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมต่อไป

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมขอขอบคุณสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม ออนุสรอ.ส.ท. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กรมป่าไม้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นสื่อทำให้เกิดพลังในการอนุรักษ์มรดกทางธรรมชาติให้ประสบผลสำเร็จสมดังเจตนารมณ์ต่อไป

(นายชาติรี ช่วยประสิทธิ์)

อธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

แหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ของภาคเหนือ

ISBN 974-7529-21-1

พิมพ์ครั้งแรก มิถุนายน พ.ศ. 2543

จำนวนพิมพ์ 3,000 เล่ม

ที่ปรึกษา

ชาติรี ช่วยประสิทธิ์

วิระ สกุลทับ

มณฑิพย์ ศรีรัตน ทานูกานอน

เตือนใจ คงสภาพ

อธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

รองอธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

รองอธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

เลขานุการกรม กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

จัดพิมพ์เผยแพร่โดย

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

ด้วยการสนับสนุนจาก

สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม

กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

จัดทำโดย

บริษัท วิทยารักษ์ จำกัด

140/25 หมู่ 3 ถนนรามอินทรา แขวงมีนบุรี เขตมีนบุรี กรุงเทพฯ 10510

โทร: 589-4193

สิ่งแวดล้อมของประเทศ - มรดกจากธรรมชาติ

ที่ต้องน้อมรักษา

ผืนแผ่นดินไทยแม้จะไม่กว้างใหญ่นัก แต่ก็เป็นที่รวมความอุดมสมบูรณ์อันหลากหลายของทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งเป็นผลมาจากความได้เปรียบทางภูมิศาสตร์ที่ตั้งอยู่ในเขตร้อนชื้นของโลกประการหนึ่งและการมีน่านน้ำมหาสมุทรโอบล้อม ทำให้มีทั้งด้วยทรัพยากรจากท้องทะเลอีกประการหนึ่งด้วยปัจจัยที่เอื้ออำนวยจากธรรมชาตินี้เอง ที่นำไปสู่การเป็นถิ่นกำเนิดอารยธรรมมาตั้งแต่ยุคดึกดำบรรพ์ แหล่งสำคัญที่สุดแห่งหนึ่งของโลก

มรดกจากธรรมชาติเหล่านั้นนับเป็นความหลากหลาย ที่รวมเอาความมั่งคั่งเข้าไว้ด้วยกันกับรูปลักษณะแห่งความงามอันล้ำลึกของธรรมชาติ อาทิ ในภาคเหนือของประเทศซึ่งเป็นถิ่นที่รวมแห่งขุนเขาอันสูงตระหง่าน เรียงราย สลับซับซ้อนและหนาแน่นด้วยพันธุ์ไม้ นับหมื่นชนิด ในลักษณะของป่าเขตร้อนชื้นที่วิวัฒนาการตัวเองมานานับล้านปี นอกจากนี้ทุกเทือกเขายังเป็นถิ่นธรรมชาติที่สร้างความงามให้กับตัวเองด้วยรูปลักษณะที่แปลกแตกต่างกันออกไป ให้เป็นที่ที่นักท่องเที่ยวต่างต่างเดินทางไปค้นหาเพื่อสัมผัสกับความงามที่ไม่จืดจาง

ป่าธรรมชาติอันกว้างใหญ่ไพศาลนี้ นอกจากจะเป็นที่รวมของพันธุ์ไม้และสัตว์ป่านานาชนิดแล้ว ความงามของป่าที่สลับด้วยทุ่งหญ้า ลานหิน และพันธุ์ไม้ดอกบนภูเขาต่างๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือของเรา ก็เป็นอีกอาณาจักรหนึ่งของความเป็นป่าอันยิ่งใหญ่ที่วิวัฒนาการด้วยตัวเองมานานแสนนาน

นอกเหนือจากภูเขาและป่าไม้แล้ว ตลอดแนวภาคใต้ทั้งสองฟากฝั่งและภาคตะวันออก ที่โอบล้อมด้วยน่านน้ำแห่งทะเลอันดามันทางฝั่งทะเลตะวันตกและอ่าวไทยทางฝั่งตะวันออก ธรรมชาติยังสร้างความงามขึ้นไว้กับเกาะ แก่ง ไซตเขา หาดทราย ไปจนถึงความตระการของแนวปะการังใต้ท้องทะเลซึ่งอยู่กระจัดกระจายทั่วไปทางแถบหมู่เกาะต่างๆ

แม้แต่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นภาคที่ประสบกับภาวะแห้งแล้งมากที่สุดในปัจจุบัน ก็ยังมีหลักฐานเด่นชัดที่บ่งชี้ให้เห็นถึงความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติในอดีต นั่นคือความยิ่งใหญ่ของเทือกเขาตองพญาเย็นที่เคยเป็นป่าหนาที่มีอาณาเขตกว้างขวางขึ้นไปจนจรดเทือกเขาเพชรบูรณ์และลงไปถึงสิ้นสุดที่เขาใหญ่ เป็นป่าที่แบ่งกันอาณาเขตของภาคตะวันออกเฉียงเหนือออกจากภาคกลาง เป็นป่าที่มีตำนานเล่าขานถึงความรื่นรมย์มาโดยตลอด

นอกจากนี้ จากร่องรอยหลักฐานทางโบราณคดีที่นับย้อนหลังขึ้นไปกว่า 5,000 ปีที่ผ่านมา ความเจริญของชุมชนบ้านเชียงที่สามารถหล่อหลอมโลหะขึ้นใช้ในยุคโลหะของโลกกับความสามารถในการคิดค้นเทคโนโลยีการหลอมตีกับทองแดงให้เป็นโลหะสำริดที่มีฝีมือประณีตในการประดิษฐ์เครื่องใช้และเครื่องประดับจากโลหะสำริด ก็เป็นสิ่งที่ยืนยันว่าภาคตะวันออกเฉียงเหนือเคยเป็นแหล่งอารยธรรมที่มั่นคงด้วยทรัพยากรธรรมชาติ ชุมชนจึงตั้งอยู่ได้สืบต่อมาจนถึงยุคการสร้างปราสาทหินที่มีอยู่เป็นจำนวนมากในภาคนี้ นักโบราณคดีได้ประมาณว่าในการสร้างปราสาทหินแต่ละแห่งนั้น จะต้องใช้แรงงานผู้คนเป็นจำนวนมาก ฉะนั้นดินแดนแห่งนี้จึงต้องเคยเป็นที่ตั้งของชุมชนขนาดใหญ่มาก่อน

ในความมั่งคั่งและความหลากหลายของทรัพยากรธรรมชาติของประเทศดังกล่าว ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นับเป็นบทเรียนที่มีค่าซึ่งเราจะต้องศึกษาและจดจำเพื่อไม่ให้ดินแดนที่อุดมสมบูรณ์ และเป็นถิ่นกำเนิดของทรัพยากรธรรมชาติของประเทศต้องเสื่อมสลายลงในลักษณะเช่นนี้อีก

ด้วยเหตุนี้ รัฐบาลจึงถือเป็นภาระหน้าที่สำคัญและเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการทุกวิถีทางเพื่อพิทักษ์รักษาสิ่งแวดล้อมจากธรรมชาตินี้ไว้ให้คงอยู่ตลอดไป เนื่องจากมีแต่เฉพาะความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติเท่านั้นที่จะเกื้อหนุนให้ทุกชีวิตสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ และแนวทางการอนุรักษ์ที่สำคัญที่สุดก็คือ การสร้างความรู้สึกรักหวงแหนให้เกิดกับประชาชนทุกคน โดยเฉพาะผู้คนในท้องถิ่นเป็นอันดับแรก เพราะถ้าคนในพื้นที่มีความหวงแหนขึ้นแล้ว เป็นการยากที่คนภายนอกจะเข้าไปทำลายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นได้

ดังนั้นเนื่องในพิธีพืักษัตว์พยากรณ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรัฐบาลจึงได้ประกาศแหล่งธรรมชาติที่ควรอนุรักษ์ขึ้นไว้เป็นอันดับแรกจำนวน 263 แห่งทั่วประเทศ ทั้งนี้ ก็เพื่อรณรงค์ให้ท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติเหล่านี้และรักษาไว้ให้เป็นมรดกอันล้ำค่าของชาติตลอดไป

ที่ นร 0201/17664

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. 10300

7 พฤศจิกายน 2532

เรื่อง การประกาศแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ในปีแห่งการพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน

อ้างถึง หนังสือกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน ที่ วพ 0503/29977
ลงวันที่ 9 ตุลาคม 2532

สิ่งที่ส่งมาด้วย บัญชีแจ้งผู้ที่เกี่ยวข้อง

ตามที่ได้เสนอเรื่องการประกาศแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ในปีแห่งการพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ไปเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาตินั้น

คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2532 เห็นชอบมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ตามที่
กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงานเสนอ

จึงเรียนยืนยันมา ได้แจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องตามบัญชีที่แนบท้ายทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ
(ลงชื่อ) โฉมตรู กัณทะพงศ์
(นางโฉมตรู กัณทะพงศ์)

ผู้ช่วยเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองกลาง
โทร. 281-2240

1. หลักการและเหตุผล

ธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ในที่นี้หมายถึงธรรมชาติที่มีคุณค่าทางวิชาการและสุนทรียภาพที่เกี่ยวข้องเป็นฐานทางธรณีวิทยาและภูมิศาสตร์ อันเป็นเอกลักษณ์หรือสัญลักษณ์ของท้องถิ่นธรรมชาติ จากแนวความคิดนี้สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ ประเภทแรก เป็นธรรมชาติที่มีการเคลื่อนไหว เปลี่ยนแปลงและฟื้นฟูคืนสู่สภาพเดิมได้โดยระบบของตัวเอง ได้แก่ ป่าไม้ พืชพันธุ์ สัตว์ป่าและสัตว์น้ำ เป็นต้น และประเภทที่สอง เป็นธรรมชาติที่ไม่สามารถเคลื่อนไหวหรือคืนสู่สภาพเดิมได้ เมื่อถูกทำลายก็จะหมดสภาพไป จำแนกได้ดังนี้

1. เกาะและแก่ง
2. ภูเขา ถ้ำ น้ำตก และโป่งพุร้อน
3. ทะเลสาบ หนอง และบึง
4. หาดทราย และหาดหิน
5. แหล่งที่มีซากดึกดำบรรพ์ (พืชและสัตว์)
6. สัตว์อื่น ๆ ที่มีความสำคัญทางธรณีสัณฐานวิทยา และภูมิลักษณะวรรณนา

ลักษณะธรรมชาติดังกล่าวข้างต้นจึงมีคุณค่าในเชิงคุณภาพทางสังคม ทางวิชาการ สุนทรียภาพ เอกลักษณ์ สัญลักษณ์ ฯลฯ ของท้องถิ่น ซึ่งแตกต่างจากความหมายของคำว่าทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งมีคุณค่าในเชิงเศรษฐกิจ เช่น แร่ธาตุ ป่าไม้ ดิน น้ำ พลังงาน ฯลฯ ซึ่งเป็นสิ่งที่มนุษย์นำมาใช้เพื่อการดำรงชีวิต และมีการจัดการเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจโดยตรง

ธรรมชาติทั้ง 2 ลักษณะที่กล่าวถึงข้างต้นมีความสำคัญในฐานะที่เป็นสิ่งแวดล้อมอย่างหนึ่งที่ควรอนุรักษ์ ซึ่งในอดีตที่ผ่านมาการอนุรักษ์ธรรมชาติไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรเพราะมิได้คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมที่มีมนุษย์สร้างขึ้นโดยรอบธรรมชาตินั้น ๆ

เนื่องจากการพัฒนาประเทศในอดีตที่ผ่านมาได้มุ่งการพัฒนาทางเศรษฐกิจเป็นหลัก โดยมิได้คำนึงถึงปัญหาและข้อจำกัดของทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งเป็นปัจจัยการผลิตขั้นพื้นฐานที่สำคัญ ประกอบกับการขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องถึงคุณค่าของบทบาทของแหล่งธรรมชาติที่มีต่อบทบาทการผลิตและความคงอยู่ของสังคม จึงทำให้แนวทางการพัฒนาบางประเภทได้ทำลายธรรมชาติที่มีคุณค่าต่อมนุษย์อย่างมหาศาลด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ โดยเฉพาะแหล่งธรรมชาติที่ได้รับการประกาศให้เป็นแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ในปีแห่งการพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2532 ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการเผยแพร่สู่ประชาชนเพื่อเป็นการเสริมสร้างจิตสำนึก โดยเฉพาะแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ในบริเวณภาคเหนือ ซึ่งมีการขยายตัวของชุมชน ตลอดจนมีการพัฒนาทางด้านอุตสาหกรรมค่อนข้างมาก ซึ่งส่งผลกระทบต่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ค่อนข้างรุนแรง จึงเห็นควรให้มีการดำเนินการสำรวจและจัดทำรายละเอียดเอกสารของข้อมูลแหล่งธรรมชาติในบริเวณดังกล่าวเป็นการเร่งด่วน ทั้งนี้เพื่อเป็นการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ ตลอดจนเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดแนวทางและมาตรการในการจัดการแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อติดตามตรวจสอบสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ปัจจุบันของแหล่งธรรมชาติ ที่ได้รับการประกาศให้เป็นแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ของภาคเหนือ
- 2.2 เพื่อปรับปรุงข้อมูลแหล่งธรรมชาติให้ทันสมัย
- 2.3 เพื่อเป็นข้อมูลในการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ การวางแผนและการดำเนินงานด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ
- 2.4 เพื่อให้ประชาชนได้มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงคุณค่าความสำคัญของแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์

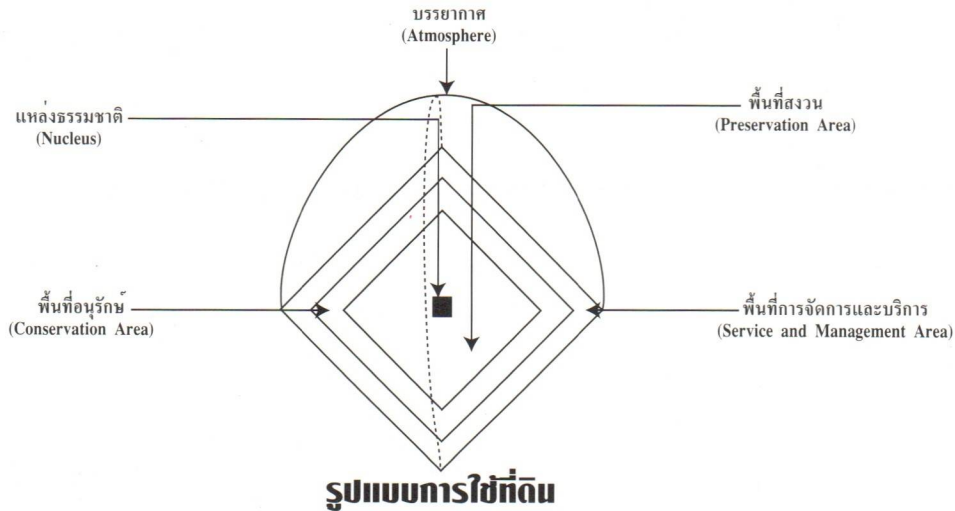
3. เป้าหมาย

เพื่อให้มีข้อมูลแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ที่ได้รับการประกาศตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2532 ในบริเวณภาคเหนือ ที่ได้รับการปรับปรุงรายละเอียดข้อมูลที่ทันสมัยยิ่งขึ้นและสามารถนำไปเผยแพร่และประชาสัมพันธ์เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตลอดจนอนุรักษ์แหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมในอนาคต

4. ขอบเขตพื้นที่โครงการ

ครอบคลุมแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ภาคเหนือ ในพื้นที่ 17 จังหวัด ดังนี้

• กำแพงเพชร	• ดาก	• สุโขทัย	• พิษณุโลก	• อุตรดิตถ์	• พิจิตร
• เพชรบูรณ์	• พะเยา	• แพร่	• น่าน	• ลำปาง	• ลำพูน
• เชียงใหม่	• เชียงราย	• แม่ฮ่องสอน	• นครสวรรค์	• อุทัยธานี	

หลักเกณฑ์การจัดการพื้นที่แหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์

พื้นที่แหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์จะมีคุณค่าและคงความสำคัญของแหล่งได้ จะต้องมีการจัดการใช้ประโยชน์พื้นที่ดังนี้

พื้นที่สงวน หมายถึง พื้นที่ที่มีคุณค่าสูงและมีความสำคัญมาก รวมทั้งมีความอ่อนไหว หรือง่ายต่อการถูกทำลาย เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น ซึ่งพื้นที่นี้กำหนดห้ามมิให้ทำการเปลี่ยนแปลงใดๆ ทั้งสิ้น

พื้นที่อนุรักษ์ หมายถึง พื้นที่ที่มีคุณค่าและความสำคัญที่เกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งการเปลี่ยนแปลงใดๆ ในพื้นที่นี้อาจส่งผลกระทบต่อพื้นที่สงวนหรือพื้นที่แหล่งธรรมชาติได้บ้างไม่มากนัก ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงสภาพสิ่งแวดล้อมธรรมชาติบนพื้นที่นี้อาจยินยอมให้กระทำเท่าที่จำเป็นและไม่เกิดผลเสียอย่างร้ายแรงต่อแหล่งธรรมชาติ

พื้นที่บริการและการจัดการ หมายถึง พื้นที่บริเวณข้างเคียงหรือโดยรอบแหล่งธรรมชาติที่มีความเกี่ยวพันโดยทางอ้อม ซึ่งทำหน้าที่เป็นพื้นที่แนวป้องกันความเสื่อมโทรม พื้นที่นี้ยินยอมให้มีการจัดการบริการสิ่งอำนวยความสะดวกเท่าที่จำเป็นเพื่อการใช้ประโยชน์ทางด้านนันทนาการ การท่องเที่ยวและพักผ่อนหย่อนใจ เป็นต้น แต่การดำเนินการจะต้องทำอย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยการเคารพต่อคุณค่าความสำคัญของแหล่งธรรมชาติ

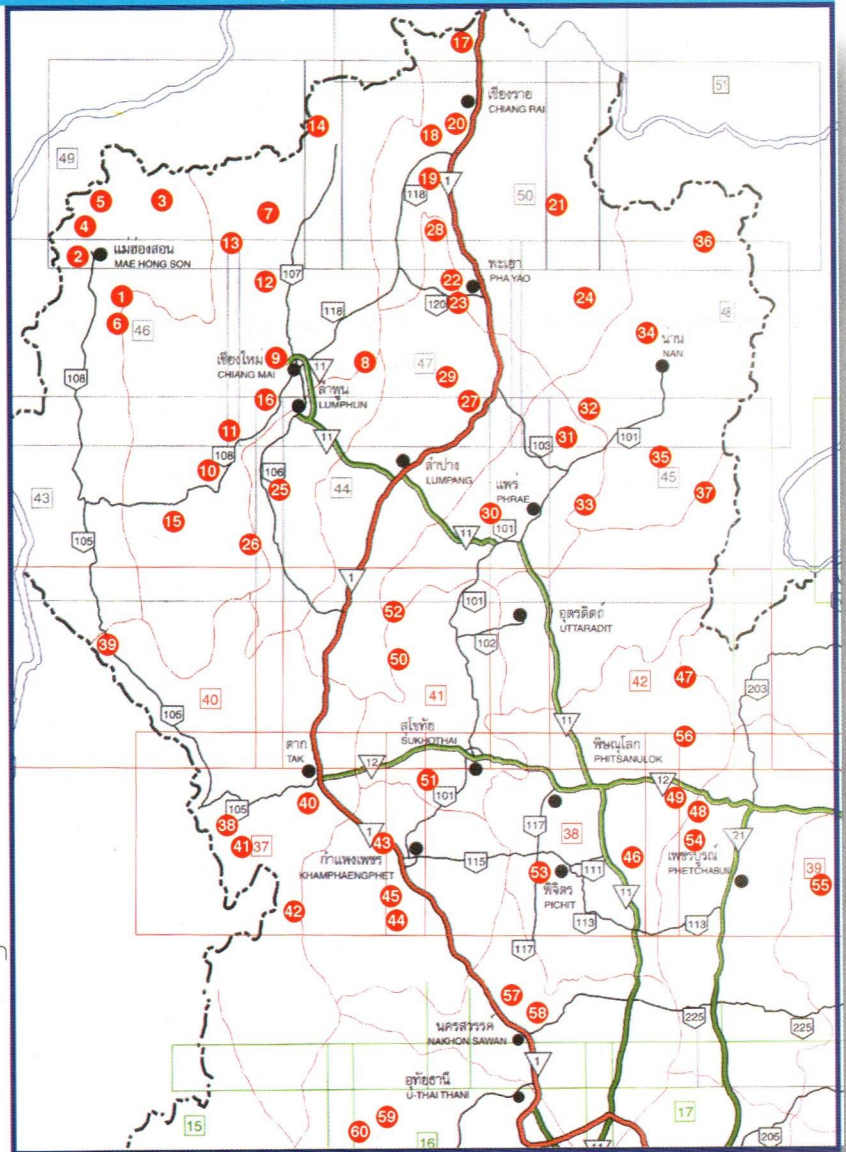
บรรยากาศ หมายถึง ภาพรวมสิ่งแวดล้อมธรรมชาติทั้งหมดของแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยการใช้ประโยชน์แต่ละพื้นที่จะต้องก่อให้เกิดความเกื้อหนุนส่งเสริมคุณค่าซึ่งกันและกัน จนเกิดบรรยากาศสภาพสิ่งแวดล้อมธรรมชาติที่สมดุลต่อการใช้ประโยชน์ของแหล่งธรรมชาติแบบยั่งยืน

นโยบายการอนุรักษ์คุ้มครองและฟื้นฟูแหล่งธรรมชาติ

1. เสริมสร้างกลไกทางกฎหมายและให้มีการบังคับใช้ เพื่อการป้องกัน และแก้ไขสภาพความเสื่อมโทรมและอนุรักษ์แหล่งธรรมชาติ
2. เสริมสร้างกลไกการบริหารและการจัดการ เพื่อให้การอนุรักษ์แหล่งธรรมชาติมีประสิทธิภาพ
3. ส่งเสริมและเร่งรัดให้มีการอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งธรรมชาติ
4. การรักษาสภาพแวดล้อมของแหล่งธรรมชาติ พื้นที่สีเขียว หรือพื้นที่โล่งรวมทั้งสวนสาธารณะในเมือง ให้ได้สัดส่วนกับการขยายตัวของจำนวนประชากรและพื้นที่เขตเมือง
5. กำหนดและรักษาระบบคุ้มครองพื้นที่ให้สอดคล้องกับหลักการทางนิเวศวิทยา รวมทั้งให้มีการจัดการที่เหมาะสมกับแหล่งธรรมชาติ

ภาคเหนือ : North

1. ฟุ้งบัวตอง
2. ดอยกองมู
3. ถ้ำน้ำลอด
4. น้ำตกผาเสื่อ
5. ถ้ำปลา
6. น้ำตกแม่สุริน
7. ถ้ำเชียงดาว
8. ถ้ำเมืองออน
9. น้ำตกห้วยแก้ว
10. น้ำตกแม่ยะ
11. น้ำตกแม่กลาง
12. น้ำตกแม่สา
13. ไปงเคียดป่าแป๋
14. บ่อน้ำร้อนฝาง
15. ออบหลวง
16. ผาโจ
17. ถ้ำหลวงเขานางนอน
18. น้ำตกขุนกรณ์
19. น้ำตกปูแกง
20. หาดทรายริมแม่น้ำกก (พิทยะ 2/หาดเชียงราย)
21. น้ำตกภูซาง
22. น้ำตกจำปาทอง
23. กว๊านพะเยา
24. ผังด้า
25. ถ้ำหลวง
26. น้ำตกแม่ก่อ (น้ำตกก่อหลวง)
27. ถ้ำผาไท
28. น้ำตกวังแก้ว
29. น้ำตก-น้ำพุร้อนแจ้ซ้อน
30. แก่งหลวง
31. ถ้ำผานางคอย
32. น้ำตกห้วยโรง
33. แพะเมืองผี
34. ถ้ำผาตูบ
35. ถ้ำผามอง-ถ้ำผาเวียง
36. น้ำตกศิลาเพชร
37. เสาดิน-ฮ่อมจ้อม
38. น้ำตกธารารักษ์
39. ถ้ำแม่อุสุ
40. น้ำตกลานสาง
41. น้ำตกพาเจริญ
42. น้ำตกทีลอซู
43. เขาสน
44. น้ำตกคลองลาน
45. น้ำตกคลองน้ำไหล
46. ถ้ำนเรศวร
47. น้ำตกชาติตระการ
48. น้ำตกแก่งโสภา
49. น้ำตกปอย
50. ถ้ำลม-ถ้ำวัง
51. น้ำตกสายรุ้ง
52. น้ำตกตาดดาว
53. บึงสีไฟ
54. น้ำตกศรีดิษฐ์
55. น้ำตกตาดหมอก
56. ลานหินปุ่ม-ลานหินแตก
57. เขาแก้ว-เขาหน่อ และบริเวณใกล้เคียง
58. บึงบอระเพ็ด
59. เขาม้องชัย
60. น้ำตกหินลาด

ภาคเหนือ

มีพื้นที่ 106,027,680 ไร่ แบ่งออกเป็น 17 จังหวัด ได้แก่ กำแพงเพชร ตาก สุโขทัย พิษณุโลก อุตรดิตถ์ พิจิตร เพชรบูรณ์ พะเยาแพร่ น่าน ลำปาง ลำพูน เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน นครสวรรค์ และอุทัยธานี

สภาพภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขาสลับซับซ้อน เรียงตัวกันคล้ายนิ้วมือโดยเฉพาะบริเวณภาคเหนือตอนบน ภูเขาเป็นภูเขาหินปูนกับหินแกรนิตและมีหินอื่นๆแทรกอยู่ในบางบริเวณ ในอดีตบริเวณเทือกเขาและที่ราบลุ่มแม่น้ำในภาคเหนือเต็มไปด้วยป่าไม้เบญจพรรณ ผลไม้ป่าดิบแล้งและป่าสนในบริเวณที่สูง ซึ่งเป็นต้นน้ำของแม่น้ำสายสำคัญในภาคกลาง

เนื่องจากสภาพภูมิประเทศเป็นเทือกเขา ดังนั้นแหล่งธรรมชาติที่สำคัญมากในภาคเหนือ จึงพบน้ำตกขนาดใหญ่ที่มีความสูงหลายชั้นและมีความกว้างจำนวนมาก และการที่เป็นเทือกเขาหินปูนทำให้เกิดการกัดเซาะของกระแสทำให้เกิดเป็นถ้ำขนาดใหญ่ มีความงดงามหลายแห่ง ในบางพื้นที่ที่มีรอยแตกของเปลือกโลกก็จะพบบ่อน้ำพุร้อนตามธรรมชาติ นอกจากนี้ก็มีบริเวณที่มีสภาพธรณีสัณฐานที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของเปลือกโลกมานานนับล้านปี

แหล่งธรรมชาติที่ควรอนุรักษ์ตามประกาศของคณะรัฐมนตรีฉบับนี้ เฉพาะภาคเหนือมีทั้งสิ้น 60 แห่ง ใน 17 จังหวัด

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (1)

ทุ่งบัวตอง / TUNG BUA TONG / MAE HONG SON

สถานที่ตั้ง

บ้านแม่อูคอ ตำบลแม่อูคอ อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ประเภท

ภูเขา

ความสำคัญ

เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดแม่ฮ่องสอน

การเข้าถึง

จากทางหลวงหมายเลข 108 (แม่สะเรียง - แม่ฮ่องสอน) บริเวณหลักกิโลเมตรที่ 220 จะมีทางแยกเข้าไปอีกประมาณ 27 กิโลเมตร ผ่านเข้าไปในทุ่งบัวตอง

สภาพปัจจุบัน

เป็นทุ่งกว้างในหุบเขา กว้างประมาณ 1,000 ไร่ มีต้นบัวตองซึ่งเป็นพืชชนิดหนึ่งขึ้นอยู่มากมาย ราวเดือนพฤศจิกายน - เดือนธันวาคม ดอกบัวตองจะบานพร้อมกันเป็นสีเหลืองอร่ามทั่วทุ่ง และบริเวณด้านล่างจุดชมวิว มีร้านอาหารสำหรับบริการนักท่องเที่ยว

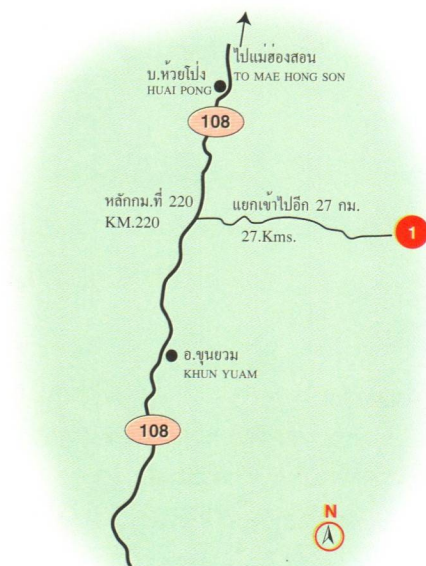
สภาพปัญหา

นักท่องเที่ยวเข้าไปเหยียบย่ำต้นและดอกบัวตอง ทำให้สูญเสียความงามไปมาก

องค์กรรับผิดชอบ

สำนักงานป่าไม้อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน กรมป่าไม้
อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. แม่อูคอ

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	18 องศา	51 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	98 องศา	05 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	ระวางที่ 4646 IV

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (2)

ดอยกองมู / DOI KONG MU / MAE HONG SON

สถานที่ตั้ง

บ้านจองคำ ตำบลจองคำ เทศบาลเมือง อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ประเภท

ภูเขา

ความสำคัญ

เป็นที่ประดิษฐานพระธาตุดอยกองมู และเป็นปูชนียสถานคู่บ้านคู่เมืองของจังหวัดแม่ฮ่องสอน

การเข้าถึง

อยู่ในเขตเทศบาลทางทิศใต้ มีถนนลาดยางเข้าถึงสะดวกไปจนถึงยอดเขา ระยะทางประมาณ 1.5 กิโลเมตร

สภาพปัจจุบัน

เป็นเนินเขาโดด บนพื้นที่ราบในหุบเขาของเมืองแม่ฮ่องสอน บนยอดเขาเป็นที่ตั้งของวัดพระธาตุดอยกองมู หรือวัดปลายดอย มีเจดีย์ทรงมอญอยู่ 2 องค์ พระเจดีย์องค์ใหญ่สร้างโดย "จองต่องสู่" เมื่อ พ.ศ. 2403 เป็นที่บรรจุพระธาตุของพระโมคคัลลานะเถระ ซึ่งนำมาจากประเทศพม่า ส่วนพระธาตุดองค์เล็กสร้างเมื่อ พ.ศ. 2417 โดย "พระยาสิงหนาทราช" เจ้าเมืองแม่ฮ่องสอนคนแรก จากวัดพระธาตุดอยกองมูนี้สามารถมองเห็นภูมิประเทศและตัวเมืองแม่ฮ่องสอนได้อย่างชัดเจนและสวยงาม วัดนี้มีงานเทศกาลประจำปีหลายงาน เช่น ในวันปีใหม่ วันสงกรานต์ โดยเฉพาะวันออกพรรษาจะมีการดักบาตรดาวดิงส์ หรือดักบาตรเทโว

สภาพปัญหา

บริเวณเชิงเขามีการบุกรุกทำลายป่าเพื่อขยายพื้นที่อาศัยและบังกาโล

องค์กรรับผิดชอบ

วัดพระธาตุดอยกองมู

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	19 องศา	18 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	97 องศา	57 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	รวางที่ 4547 I

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (3)

ถ้ำน้ำลอด / NAM LORD CAVE / MAE HONG SON

สถานที่ตั้ง

บ้านถ้ำน้ำลอด ตำบลถ้ำลอด ถึงอำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ประเภท

ถ้ำ

ความสำคัญ

เป็นสถานที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวกับประวัติศาสตร์หรือแหล่งโบราณคดี
พื้นบ้าน จากปากถ้ำจนทะลุออกอีกด้านหนึ่งของภูเขาภายในมีการค้นพบโครงศพสมัยโบราณ

การเข้าถึง

ทางหลวงหมายเลข 1095 (ปาย - แม่ฮ่องสอน) ถึงหลักกิโลเมตรที่ 130

บ้านสบป่องแยกขวาเข้าไปอีกประมาณ 9 กิโลเมตร

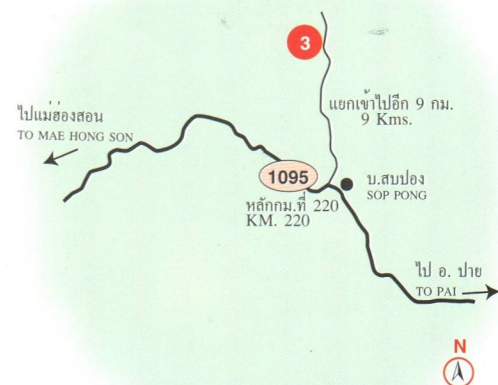
สภาพปัจจุบัน

เป็นถ้ำที่มีขนาดใหญ่มาก กว้างประมาณ 20 เมตร สูงประมาณ 50 เมตร ยาวประมาณ 1 กิโลเมตร ภายในถ้ำมีน้ำจากลำห้วย "น้ำนาง" ไหลผ่านตลอดเป็นทางกว้างลอดภูเขาไปทะลุออกอีกด้านหนึ่ง ภายในถ้ำมีหินงอกหินย้อยสวยงาม แบ่งออกเป็นถ้ำขนาดเล็ก ๆ หลายห้อง เช่น ถ้ำเสาหิน ถ้ำรูปเขียน ถ้ำตุ๊กตา และถ้ำผีแมน ภายในถ้ำผีแมนมีลักษณะลาดชันขึ้นไปเป็นห้องโถง อันเป็นที่เก็บโครงศพไม้โบราณสันนิษฐานว่าเป็นมนุษย์สมัยก่อนประวัติศาสตร์ ปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวเฉลี่ยวันละประมาณ 300 - 500 คน

สภาพปัญหา

มีการทิ้งขยะในบริเวณก่อนถึงปากถ้ำ และมีการขีดเขียนทำลายผนังถ้ำจากนักท่องเที่ยว

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	19 องศา	34 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	98 องศา	17 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	ระวางที่ 4648 II

องค์กรรับผิดชอบ

สถานีพัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่าถ้ำน้ำลอด ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบก สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้ อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. ถ้ำน้ำลอด

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (4)

น้ำตกผาเสื่อ / PHA SAUR CASCADE / MAE HONG SON

สถานที่ตั้ง

บ้านยางทบสอก ตำบลหมอกป่าแม่ อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ประเภท

น้ำตก

ความสำคัญ

เป็นสถานที่ท่องเที่ยวภายในท้องถิ่น และมีทัศนียภาพที่สวยงาม

การเข้าถึง

ทางหลวงหมายเลข 1095 (แม่ฮ่องสอน - ปาย) ถึงบริเวณหลักกิโลเมตรที่ 17 มีทางแยกซ้ายเข้าถนน เจริญพัฒนาชนบท 1120 ระยะทางประมาณ 11 กิโลเมตร ถึงน้ำตก

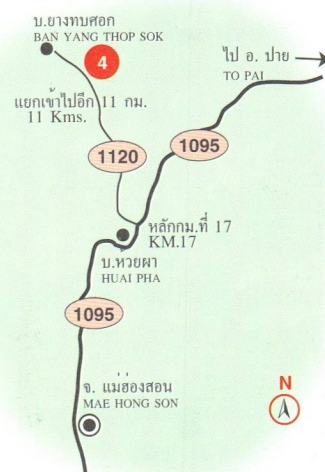
สภาพปัจจุบัน

เป็นน้ำตกที่เกิดจากลำน้ำแม่สะงาไหลมาไหลผ่านโขดหินใหญ่มี 6 ชั้น ชั้นบนสุดอยู่ในป่าลึกใช้เวลาเดินทางประมาณ 1 ชั่วโมง คือน้ำตกแม่สะงากลาง ถัดออกมาเป็นชั้นผายาว ผาลาด ผาเสื่อ ผาตั้ง และผาฮ่อม ชั้นที่คนนิยมเที่ยวมากที่สุดคือ ผาเสื่อ ซึ่งสูงกว่า 10 เมตร ในช่วงฤดูฝนจะมีน้ำไหลเต็มหน้าผากกว้างกว่า 15 เมตร มีน้ำตกลงมากระทบแผ่นหินกระเด็นเป็นฝอย และสองข้างน้ำตกมีแผ่นหินลักษณะคล้ายเสือปูลาดอยู่เป็นจำนวนมาก บริเวณโดยรอบน้ำตกเป็นป่าดิบที่มีความชุ่มชื้น

สภาพปัญหา

ฤดูแล้ง บริเวณชั้นล่างของน้ำตกสกปรก ในธารน้ำตกมีโขดหินใหญ่ค่อนข้างลื่น อันตรายต่อนักท่องเที่ยว

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	19 องศา	29 องศาเหนือ
ลองจิจูดที่	97 องศา	57 องศาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	ระวางที่ 4547 I

องค์กรรับผิดชอบ

อุทยานแห่งชาติถ้ำปลา-น้ำตกผาเสื่อ ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบก สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้
อยู่ในเขตพื้นที่ อบต.หมอกป่าแม่

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (5)

ถ้ำปลา / THAMPLA / MAE HONG SON

สถานที่ตั้ง

บ้านห้วยผา ตำบลห้วยผา อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ประเภท

ถ้ำ

ความสำคัญ

เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ และมีทัศนียภาพที่สวยงามของจังหวัดแม่ฮ่องสอน

การเข้าถึง

จากเมืองแม่ฮ่องสอนไปตามทางหลวงหมายเลข 1095 ประมาณ 19 กิโลเมตร มีทางแยกซ้ายเข้าถ้ำปลาประมาณ 250 เมตร

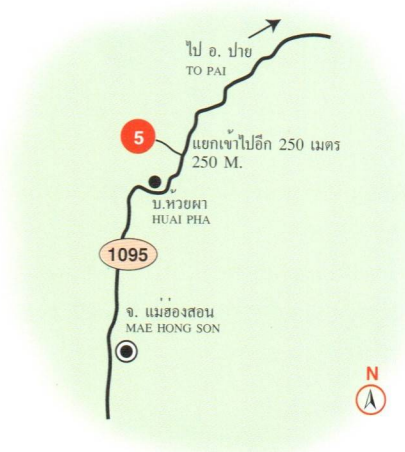
สภาพปัจจุบัน

ถ้ำปลาดังอยู่บริเวณเชิงเขามีลักษณะเป็นแอ่งน้ำขนาดใหญ่สภาพดีและสวยงาม พื้นที่ประมาณ 10 ตารางเมตร ลึกประมาณ 1.50 เมตร ภายในแอ่งน้ำมีน้ำไหลเวียนออกจากโพรงภูเขาอยู่ตลอดเวลา และมีปลาตัวโต ๆ อาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก เรียกว่าปลาหมู หรือปลาคัง หรือปลาพลวงเป็นปลาที่มีเกล็ดขนาดใหญ่คล้ายกับปลาคาร์ฟ แต่ไม่มีใครกล้าจับปลาในแอ่งนี้ไปรับประทาน เนื่องจากชาวบ้านมีความเชื่อว่าเป็นปลาเจ้า หากใครนำไปรับประทานแล้วอาจจะต้องมอดเป็นไป และหน้าถ้ำมีถ้ำหินรายล้อมเป็นรูปปั้นถ้ำหินซึ่งอยู่บนแท่นหิน บริเวณอุทยานฯ ได้มีการปรับปรุงเป็นสวนพักผ่อนมีธรรมชาติที่สวยงามปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวโดยเฉลี่ยวันละประมาณ 800 คน

สภาพปัญหา

ถ้ำปลาได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยว สภาพธรรมชาติจึงถูกรบกวนจากการทิ้งขยะไม่เป็นที่ ส่งเสียงอึกทึก และการให้อาหารปลามากเกินไป ความต้องการเป็นการรบกวนปลา

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	19 องศา	25 องศาเหนือ
ลองจิจูดที่	97 องศา	59 องศาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	ระยะทางที่ 4547 I

องค์กรรับผิดชอบ

อุทยานแห่งชาติถ้ำปลา - น้ำตกผาเสื่อ ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบก
สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้
อยู่ในเขตพื้นที่ อบต.ห้วยผา

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (6)

น้ำตกแม่สุริน / MAE SU RIN CASCADE / MAE HONG SON

สถานที่ตั้ง

บ้านแม่สุรินน้อย อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ประเภท

น้ำตก

ความสำคัญ

เป็นน้ำตกที่สูงที่สุดในภาคเหนือ และมีทัศนียภาพที่สวยงาม

การเข้าถึง

จากทางหลวงหมายเลข 108 บริเวณหลักกิโลเมตรที่ 220 มีทางแยกขวาเป็นทางหลวงหมายเลข 1263 ทางไปบ้านแม่ยวมน้อย ประมาณ 10 กิโลเมตร จะมีทางแยกซ้ายไปอีก 30 กิโลเมตร จะถึงน้ำตก

สภาพปัจจุบัน

เป็นน้ำตกที่ไหลจากหน้าผาลงสู่หุบเขาด้านล่าง เป็นน้ำตกชั้นเดียว ขนาดใหญ่สวยงามมาก สูงประมาณ 100 เมตร อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติฯ ลักษณะพื้นที่โดยรอบเป็นป่าสนเขาและป่าดิบเขา สามารถพบเห็นสัตว์ป่าหลายชนิด เช่น เก้ง กวาง หมู ลิง และนกหลายชนิด

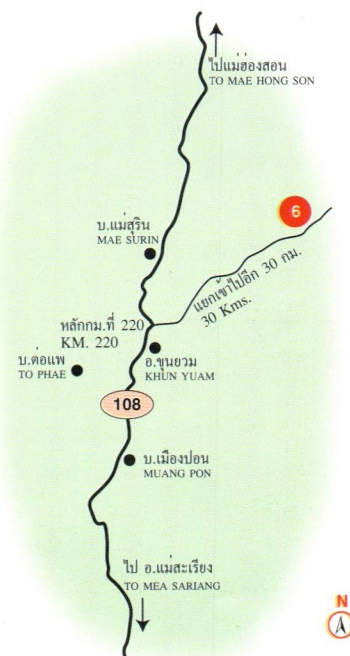
สภาพปัญหา

เส้นทางลงสู่น้ำตกเป็นหุบเหวชัน อันตรายในการเดินเท้า มีชาวบ้านบุกรุกพื้นที่ข้างเคียงเพื่อทำการเพาะปลูก ถนนทางเข้าพื้นที่ไม่สะดวกไม่สามารถใช้ได้ทุกฤดูกาล

องค์กรรับผิดชอบ

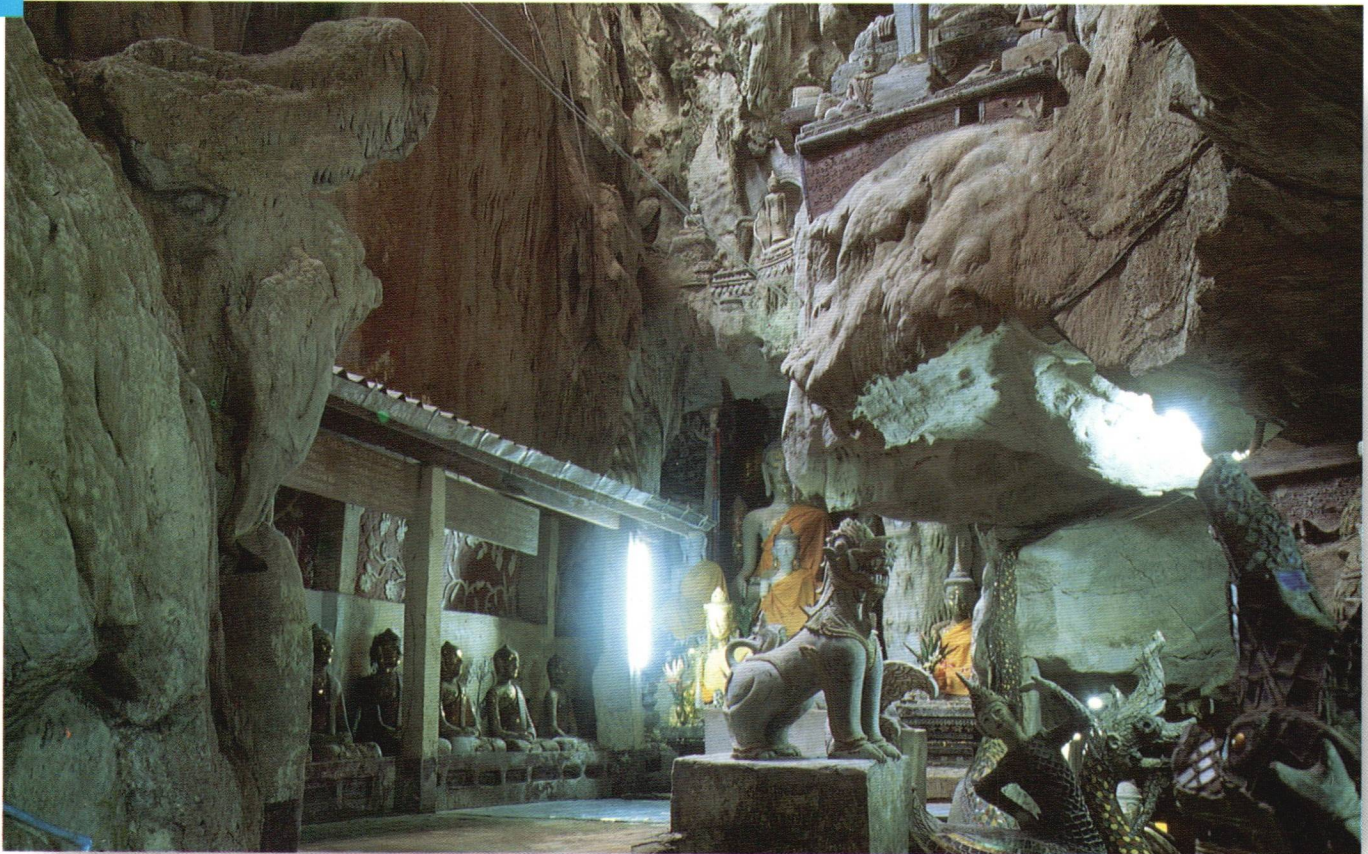
อุทยานแห่งชาติน้ำตกแม่สุริน ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบก
สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้
อยู่ในเขตพื้นที่ อบต.แม่อุคอ

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	18 องศา	56 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	98 องศา	04 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	ระวางที่ 4546 I

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (7)

ถ้ำเชียงดาว / CHIANG DAO CAVE / CHIANG MAI

สถานที่ตั้ง

บ้านต้า ตำบลเชียงดาว อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

ประเภท

ถ้ำ

ความสำคัญ

เป็นสัญลักษณ์ประจำท้องถิ่นอำเภอเชียงดาว และเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีทัศนียภาพที่สวยงามของจังหวัดเชียงใหม่

การเข้าถึง

โดยทางหลวงหมายเลข 107 (เชียงใหม่ - ฟาง) ก่อนถึงอำเภอเชียงดาว กิโลเมตรที่ 72 - 73 มีทางแยกเลี้ยวซ้ายเข้าไปประมาณ 5 กิโลเมตร ก็จะถึงถ้ำ

สภาพปัจจุบัน

เป็นถ้ำขนาดใหญ่บนดอยหลวงเชียงดาว ซึ่งเป็นยอดเขาสูงประมาณ 2,180 เมตร เดิมชื่อ "ถ้ำเพิงดาว" มีถ้ำหลาย ๆ ถ้ำด้วยกัน แต่ละถ้ำจะตั้งชื่อตามหินที่งอกเป็นรูปร่างลักษณะต่าง ๆ กัน เช่น ถ้ำม้า ถ้ำพระนอน ถ้ำปล่องสว่าง โดยเฉพาะถ้ำปล่องสว่างเป็นถ้ำขนาดใหญ่ประดิษฐานพระพุทธรูปสมัยขอมและพม่า สวยงามมาก ทางเข้าถ้ำเชียงดาวเป็นบันไดมีตุ้มหลังคา 6 ชั้น เป็นศิลปะล้านนางดงามมาก บริเวณด้านหน้าถ้ำมีธารน้ำไหลผ่านมีปลาคราฟด้านขวามือตรงกลางสระเป็นเรือสำเภาทิน ปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวโดยเฉลี่ยวันละ 300 คน

สภาพปัญหา

มีการก่อสร้างต่อเติมถาวรวัตถุประเภทฐานปูนซีเมนต์ภายในถ้ำ ซึ่งขัดกับลักษณะเดิมตามธรรมชาติ

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	19 องศา	23 องศาเหนือ
ลองจิจูดที่	98 องศา	55 องศาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	ระวางที่ 4747 I

องค์กรรับผิดชอบ

วัดถ้ำเชียงดาว อยู่ในเขตพื้นที่ อบต.เชียงดาว

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (8)

ถ้ำเมืองออน / MUANG ON CAVE / CHIANG MAI

สถานที่ตั้ง

หมู่ 2 ตำบลสหกรณ์ กิ่งอำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่

ประเภท

ถ้ำ

ความสำคัญ

เป็นพุทธสถาน และสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดเชียงใหม่

การเข้าถึง

จากทางหลวงสันกำแพง - น้ำพุร้อน ห่างจากอำเภอสันกำแพงประมาณ 17 กิโลเมตร มีทางแยกเข้าถนนคอนกรีตระยะทางประมาณ 1.5 กิโลเมตร

สภาพปัจจุบัน

เป็นถ้ำขนาดใหญ่บนเทือกเขาหินปูนโดด ๆ โดยรอบเป็นเทือกเขาที่มีโครงสร้างหินหลายชนิด ส่วนใหญ่เป็นหินชั้น และหินแปร ทางเข้าถ้ำเป็นบันไดลึกลงสู่เบื้องล่าง มีโถงถ้ำขนาดใหญ่ มีหินงอกหินย้อยที่งดงาม ตรงกลางโถงถ้ำเป็นหินงอก "พระธาตุนมผา" เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ประจำถ้ำผนังถ้ำประดิษฐานพระพุทธรูปปางสมาธิ และพระนอน ภายในถ้ำแห่งนี้เคยเป็นสถานที่ปฏิบัติธรรมวิปัสสนากัมมัฏฐานของครูบาศรีวิชัย และบริเวณปากถ้ำมีรูปปั้นครูบาศรีวิชัยและสฤปอัฐิของท่าน รวมทั้งมีพระพุทธรูปประดิษฐานอยู่ด้วยปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวเฉลี่ยประมาณวันละ 50 - 60 คน

สภาพปัญหา

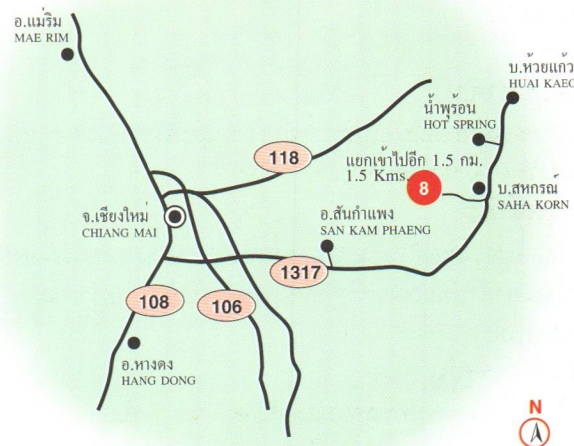
การต่อเติมสิ่งก่อสร้างที่ขัดกับสภาพธรรมชาติ

องค์กรรับผิดชอบ

วัดถ้ำเมืองออน และหมู่บ้านสหกรณ์

อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. บ้านสหกรณ์

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	18 องศา	47 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	99 องศา	14 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	ระวางที่ 4846 IV

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (9)

น้ำตกห้วยแก้ว / HUAY KAE0 CASCADE / CHIANG MAI

สถานที่ตั้ง

เขตเทศบาล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ประเภท

น้ำตก

ความสำคัญ

มีความสัมพันธ์เกี่ยวกับนิทานพื้นบ้านและเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดเชียงใหม่

การเข้าถึง

ตามเส้นทางเชียงใหม่ - ดอยสุเทพ(1004) ห่างจากจังหวัดประมาณ 6 กิโลเมตรถึงบริเวณอนุสาวรีย์พระครูบาศรีวิชัย จะมีทางแยกซ้ายมือไปประมาณ 100 เมตร

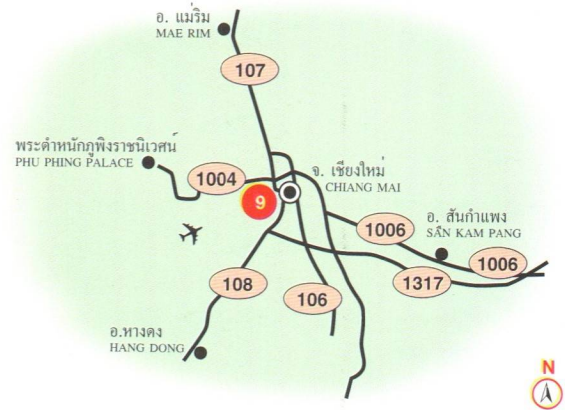
สภาพปัจจุบัน

เป็นน้ำตกขนาดเล็กที่สวยงาม สูงประมาณ 10 เมตร เกิดจากลำน้ำห้วยแก้วมีน้ำไหลตลอดปี ด้านหน้าของน้ำตกมีสะพานทอดยาวขวางแอ่งน้ำลึกประมาณ 2.5 เมตร รอบ ๆ บริเวณสวยงามด้วยทิวทัศน์และร่มรื่นด้วยพันธุ์ไม้ มีสถานที่พักผ่อนจัดไว้เป็นระยะ ๆ ณ ที่แห่งนี้มีตำนานเล่าว่าหญิงสาวชื่อบัวบานไม่สมหวังในรักมากกระโดดน้ำตายที่น้ำตกนี้

สภาพปัญหา

การดูแลรักษาความสะอาด การจัดระเบียบร้านค้า บริเวณน้ำตกมีหินลื่นเป็นอันตรายต่อนักท่องเที่ยว

แผนที่การเข้าถึงพอส่งเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	18 องศา	48 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	98 องศา	56 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	ระวางที่ 4746 I

องค์กรรับผิดชอบ

อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบก สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้ และองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (10)

น้ำตกแม่ยะ / MAE YA CASCADE / CHIANG MAI

สถานที่ตั้ง

บ้านหัวเสือ ตำบลบ้านหลวง อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่

ประเภท

น้ำตก

ความสำคัญ

เป็นโครงสร้างทางธรรมชาติที่สวยงามและมีทัศนียภาพที่สวยงาม อีกทั้งยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดเชียงใหม่

การเข้าถึง

ทางหลวงหมายเลข 1009 (จอมทอง-แม่แจ่ม) ถึงกิโลเมตรที่ 1 มีทางแยกซ้ายมือไปหมู่บ้านลัดน้ำอีก 14 กิโลเมตรถึงน้ำตก

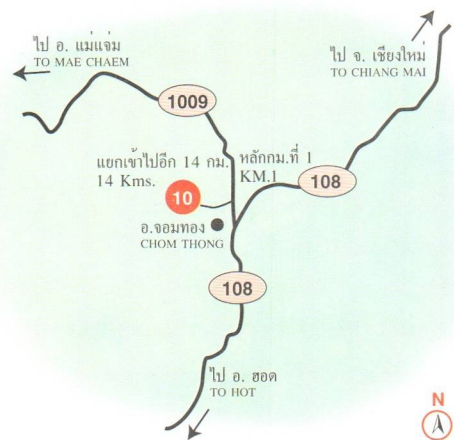
สภาพปัจจุบัน

น้ำตกแม่ยะอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ทางด้านทิศใต้เป็นน้ำตกใหญ่และสวยงามมาก มีความสูงที่สุดในกลุ่มน้ำตกดอยอินทนนท์คือสูงถึง 280 เมตร มีน้ำไหลลงมากกระทบโขดหินเป็นชั้น ๆ กว่า 30 ชั้นเหมือนม่านแล้วลงไปรวมกันที่แอ่งน้ำเบื้องล่าง มีน้ำไหลแรงเกือบตลอดปี บริเวณโดยรอบเป็นป่าเบญจพรรณอันสงบเงียบ มีที่จอดรถและร้านค้าสำหรับนักท่องเที่ยว ปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวเฉลี่ยวันละ 100-200 คน วันหยุดประมาณวันละ 300-500 คน

สภาพปัญหา

ขาดการจัดระเบียบร้านค้า ปัญหาการทิ้งขยะ ปัญหาการปล่อยสารพิษจากยาฆ่าแมลงของชาวเขาเผ่ากระเหรี่ยงที่ปล่อยลงในน้ำแม่ยะ ปัญหาการบุกรุกพื้นที่ หาของป่า และการเผาป่าเพื่อทำไร่ของชาวเขา

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	18 องศา	26 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	98 องศา	35 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	ระวางที่ 4745 IV

องค์กรรับผิดชอบ

อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบก สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้ อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. บ้านหลวง

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (11)

น้ำตกแม่วัง / MAE KLANG CASCADE / CHIANG MAI

สถานที่ตั้ง

บ้านน้ำตกแม่วัง ตำบลบ้านหลวง อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่

ประเภท

น้ำตก

ความสำคัญ

เป็นโครงสร้างทางธรรมชาติที่มีทัศนียภาพที่สวยงาม และเป็นสถานที่ท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ

การเข้าถึง

โดยทางหลวงหมายเลข 1009 (จอมทอง-แม่แจ่ม) ถึงบริเวณกิโลเมตรที่ 8 มีทางเลี้ยวซ้ายเข้าไปอีก 2 กิโลเมตรถึงน้ำตก

สภาพปัจจุบัน

เป็นน้ำตกขนาดใหญ่ชั้นเดียวสูงประมาณ 100 เมตร ต้นน้ำอยู่บนดอยอินทนนท์ มีน้ำไหลมากตลอดปี มีความสวยงามตามธรรมชาติ รอบ ๆ บริเวณร่มรื่นน่าพักผ่อน สามารถเล่นน้ำได้ เป็นน้ำตกที่มีชื่อเสียงมากที่สุดในเชียงใหม่ มีนักท่องเที่ยวตลอดปี ปัจจุบันเฉลี่ยวันละ 100 คน มีร้านค้าอยู่หนาแน่นตรงบริเวณที่จอดรถ

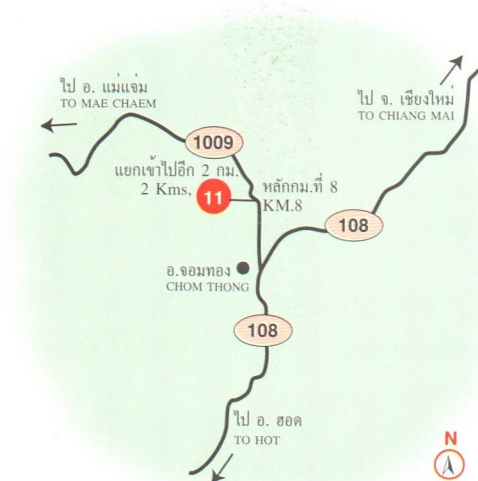
สภาพปัญหา

บริเวณที่จอดรถไม่เพียงพอ ในช่วงเทศกาลมีนักท่องเที่ยวจำนวนมาก ไม่มีการควบคุมดูแลสภาพธรรมชาติจะถูกทำลาย

องค์กรรับผิดชอบ

หน่วยพิทักษ์ป่า น้ำตกแม่วัง อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบก สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้ อยู่ในเขตพื้นที่ อบต.บ้านหลวง

แผนที่การเข้าถึงพอส่งเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	18 องศา	29 องศาเหนือ
ลองจิจูดที่	98 องศา	39 องศาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	ระวางที่ 4745 IV

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (12)

น้ำตกแม่สะ / MAE SA CASCADE / CHIANG MAI

สถานที่ตั้ง

ตำบลแม่แรม อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

ประเภท

น้ำตก

ความสำคัญ

เป็นแหล่งธรรมชาติที่มีทัศนียภาพที่สวยงาม และเป็นแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่

การเข้าถึง

ทางหลวงหมายเลข 107 บริเวณกิโลเมตรที่ 18 ที่อำเภอแมริม แยกซ้ายเข้าทางหมายเลข 1096 ประมาณ 7.5 กิโลเมตร มีทางลาดยางเข้าสู่พื้นที่ได้สะดวก

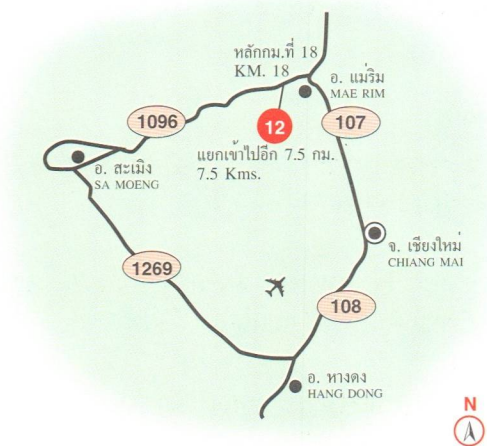
สภาพปัจจุบัน

เป็นน้ำตกขนาดใหญ่ ต้นน้ำแม่สะมาจากดอยช้าง แบ่งเป็นชั้น ๆ ขึ้นไปตามเชิงเขาถึง 8 ชั้น มีน้ำไหลตลอดปี น้ำตกชั้นที่ 5,6,7 จะเป็นชั้นที่สวยงามที่สุด ความสูงแต่ละชั้นประมาณ 6-8 เมตร พื้นที่ปกคลุมด้วยต้นไม้ใหญ่ทั่วบริเวณ ทำให้สภาพอากาศร่มรื่นเย็นสบายตลอดปี เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมมาก ปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวประมาณวันละ 200-300 คน วันหยุดประมาณวันละ 500-1,000 คน

สภาพปัญหา

มีการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า ชาวเขาทำไร่เลื่อนลอยบริเวณต้นน้ำและมีการเก็บกักน้ำในฤดูร้อน ทำให้เกิดปัญหาน้ำน้อยในฤดูแล้ง

แผนที่การเข้าถึงพอส่งเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	18 องศา	54 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	98 องศา	54 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	ระวางที่ 4746 I

องค์กรรับผิดชอบ

หน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ดอยปุยที่ 3 ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบก สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้
อยู่ในเขตพื้นที่ อบต.แม่แรม

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (13)

โป่งเดือดป่าแป๋ / POUNG DAUD PAR PAE / CHIANG MAI

สถานที่ตั้ง

บ้านโป่งเดือด ตำบลป่าแป๋ อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

ประเภท

โป่งพุร้อน

ความสำคัญ

เป็นน้ำพุร้อนในยุคไทรแอสซิก อายุประมาณ 200-300 ล้านปี และเป็นแหล่งท่องเที่ยวศึกษาธรรมชาติธรณีวิทยาที่สำคัญ

การเข้าถึง

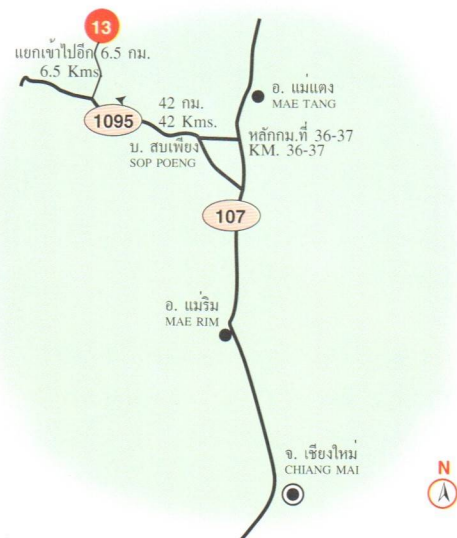
ทางหลวงหมายเลข 107 (เชียงใหม่-เชียงใหม่) ถึงบริเวณกิโลเมตรที่ 36-37 ก่อนถึงอำเภอแม่แตงแยกซ้ายมือไปตามเส้นทางหมายเลข 1095 ระยะทางประมาณ 42 กิโลเมตรจะมีทางแยกขวามือเจ้าไปอีก 6.5 กิโลเมตร

สภาพปัจจุบัน

เป็นบ่อน้ำพุร้อนธรรมชาติซึ่งผุดมาจากชั้นหินสูง 30 เซนติเมตร ถึง 4 เมตร (ตามฤดูกาล) นับว่าเป็นน้ำพุร้อนที่ใหญ่และสูงที่สุดในประเทศไทย อุณหภูมิพื้นผิวดิน 90-99 องศาเซลเซียส น้ำพุร้อนโป่งเดือดป่าแป๋นี้เกิดอยู่ในบริเวณที่เป็นหินแกรนิตจัดอยู่ในยุคไทรแอสซิกซึ่งมีอายุประมาณ 200-300 ล้านปี สภาพพื้นที่เป็นลานหินเรียบประมาณ 1 ไร่ รอบๆ บริเวณซึ่งเป็นป่าที่บอบช้ำไปด้วยกลิ่นกำมะถัน มีการต่อน้ำจากน้ำพุร้อนไปยังที่อาบน้ำอ่างประมาณ 200 เมตร ปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวประมาณวันละ 40-50 คน วันหยุดประมาณวันละ 100-200 คน

สภาพปัญหา

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	19 องศา	23 องศาเหนือ
ลองจิจูดที่	98 องศา	42 องศาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	ระวางที่ 4747 III

องค์กรรับผิดชอบ

วนอุทยานโป่งเดือด ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบก
สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้
อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. ป่าแป๋

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (14)

บ่อน้ำร้อนฟาง / FANG HOT SPRING / CHIANG MAI

สถานที่ตั้ง

บ้านโป่งน้ำร้อน ตำบลโป่งน้ำร้อน อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

ประเภท

โป่งพุร้อน

ความสำคัญ

เป็นแหล่งพลังงานในโครงการพลังงานความร้อนใต้พิภพฝาง (ระยะที่ 1) และเป็นแหล่งท่องเที่ยวศึกษาธรณีวิทยา

การเข้าถึง

ทางหลวงหมายเลข 107 (เชียงใหม่-ฝาง) บริเวณก่อนเข้าอำเภอฝาง จะมีถนนเลียบเมืองไปอีก 3 กิโลเมตร แล้วเลี้ยวซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข 4054 ไปบ้านโป่งน้ำร้อนอีก 8 กิโลเมตร ถึงอุทยานแห่งชาติแม่ฝาง

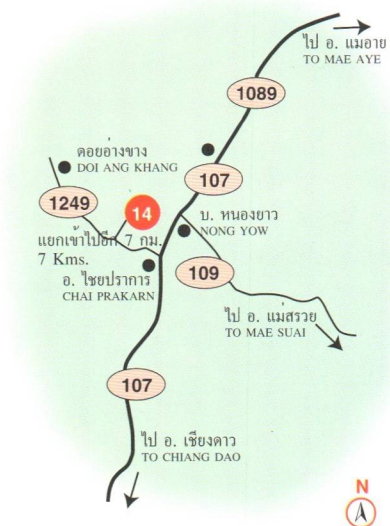
สภาพปัจจุบัน

เป็นบ่อน้ำร้อนธรรมชาติซึ่งแทรกดันออกมาตามรอยแตกของหินแกรนิตที่มีความร้อนเกือบเดือดหรือระหว่าง 90-100 องศาเซลเซียส มีบ่อน้ำร้อนมากกว่า 50 บ่อ บ่อใหญ่มีไอน้ำพุ่งขึ้นสูงส่งกลิ่นกำมะถันกระจายไปทั่ว บางบ่อมีการดัดแปลงธรรมชาติโดยนำท่อเจาะเข้าไปในบ่อน้ำร้อนใส่ลึนปรับความดันให้น้ำพุ่งออกมา และการไฟฟ้าฝ่ายผลิต ฯ ได้มีโครงการทดลองพลังงานความร้อนใต้พิภพเพื่อสาธิตการใช้ประโยชน์เอนกประสงค์จากแหล่งพลังงานสำหรับท้องถิ่น บริเวณโดยรอบมีการตกแต่งเป็นสวน มีห้องอาบน้ำร้อนแร่ และร้านอาหาร

สภาพปัญหา

มีการดัดแปลงธรรมชาติโดยนำท่อเจาะเข้าไปในบ่อน้ำร้อน

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	19 องศา	58 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	99 องศา	09 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	ระวางที่ 4848 IV

องค์กรรับผิดชอบ

อุทยานแห่งชาติแม่ฝาง ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบก สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้ และการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. โป่งน้ำร้อน

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (15)

ออบหลวง / OP LUANG / CHIANG MAI

สถานที่ตั้ง

บ้านออบหลวง ตำบลฮอด อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่

ประเภท

สถานที่อื่น ๆ ที่มีความสำคัญทางธรณีสัณฐานวิทยาและภูมิลักษณะ-
วรรณนา , ภูเขา

ความสำคัญ

เป็นโครงสร้างทางธรรมชาติที่สวยงาม และมีทัศนียภาพที่สวยงาม

การเข้าถึง

ทางหลวงหมายเลข 108 (ฮอด-แม่สะเรียง) ถึงประมาณกิโลเมตรที่ 17
แยกเข้าเขตอุทยานแห่งชาติออบหลวง และเดินเท้าอีก 500 เมตร ถึง
สะพานข้ามออบหลวง

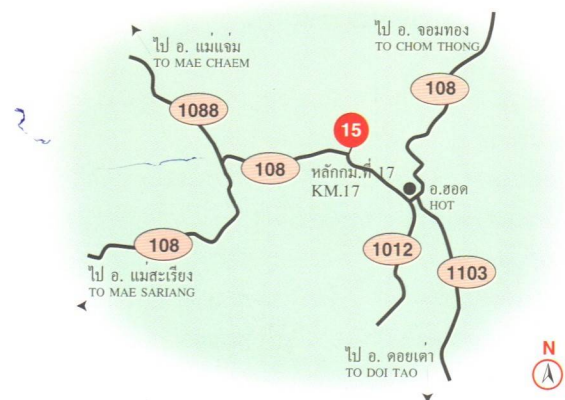
สภาพปัจจุบัน

ออบหลวงคือชื่อเฉพาะที่ใช้เรียกช่องเขาขนาดใหญ่และ
เป็นช่วงแคบที่สุดของแม่น้ำแจ่ม (กว้างประมาณ 2 เมตร) ที่ไหลผ่านช่องเขา
ช่องแคบยาวประมาณ 300 เมตร ก้นหุบเหวลึกประมาณ 50 เมตร
จากระดับถนน บริเวณออบหลวงสำรวจพบภาพเขียนสีสมัยก่อน
ประวัติศาสตร์และขวานสำริดอายุประมาณ 7,000-8,000 ปี แม่น้ำช่วง
นี้เดิมเรียกว่าแม่น้ำสลักหิน ด้านบนมีสะพานแขวนให้นักท่องเที่ยวเดิน
ข้ามและถ่ายภาพเป็นจุดชมวิว คำว่า "อ้อบ" หรือ "ออบ" เป็นภาษา
ท้องถิ่นแปลว่าช่องแคบ "หลวง" แปลว่าใหญ่ ปัจจุบันมีนักท่องเที่ยว
ประมาณวันละ 200-300 คน วันหยุดประมาณวันละ 500-600 คน

สภาพปัญหา

การบุกรุกทำลายป่าโดยรอบบริเวณและการรักษาความปลอดภัยให้กับนัก
ท่องเที่ยว และการทิ้งขยะของนักท่องเที่ยว

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	18 องศา	13 องศาเหนือ
ลองจิจูดที่	98 องศา	29 องศาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	ระวางที่ 4645 II

องค์กรรับผิดชอบ

อุทยานแห่งชาติออบหลวง ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบก
สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้
อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. ฮอด

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (16)

ผาจ้อ / PHA JOR / CHIANG MAI

สถานที่ตั้ง

บ้านโป่งจ้อ ตำบลยางคราม กิ่งอำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่

ประเภท

สถานอื่น ๆ ที่มีความสำคัญทางธรณีสัณฐานวิทยา และภูมิลักษณะวรรณนา

ความสำคัญ

เป็นโครงสร้างทางธรรมชาติที่หายากและเป็นแหล่งศึกษาธรณีวิทยา

การเข้าถึง

ทางหลวงหมายเลข 108 (เชียงใหม่-จอมทอง) บริเวณกิโลเมตรที่ 46-47 มีทางแยกขวาเข้าถนน รพช. ไปบ้านมะขามป้อมประมาณ 8 กิโลเมตร ผ่านศูนย์ปรับปรุงป่าสงวนแห่งชาติเขต 1 และต้องเดินอีกประมาณ 2 กิโลเมตร จะถึงผาจ้อ

สภาพปัจจุบัน

เป็นหน้าผาหินรูปร่างสูงชันถูกน้ำชะล้างทำให้เกิดเป็นร่อง มีลักษณะธรณีสัณฐานที่แปลกตา เป็นสภาพธรรมชาติที่ไม่ค่อยพบเห็นในภาคเหนือ เดิมเรียกว่า "จอมพาลี" เพราะหามาป่าชุกชุม

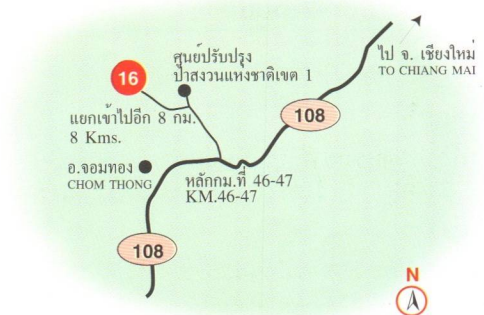
สภาพปัญหา

ทางเข้าก่อนถึงผาจ้อเป็นทางลูกรังรถขึ้น ไม่สะดวกในการเดินเท้าเข้าไป บริเวณผาจ้อไม่มีผู้ดูแลซึ่งอาจจะทำให้เกิดความเสียหายต่อสภาพธรรมชาติได้

องค์กรรับผิดชอบ

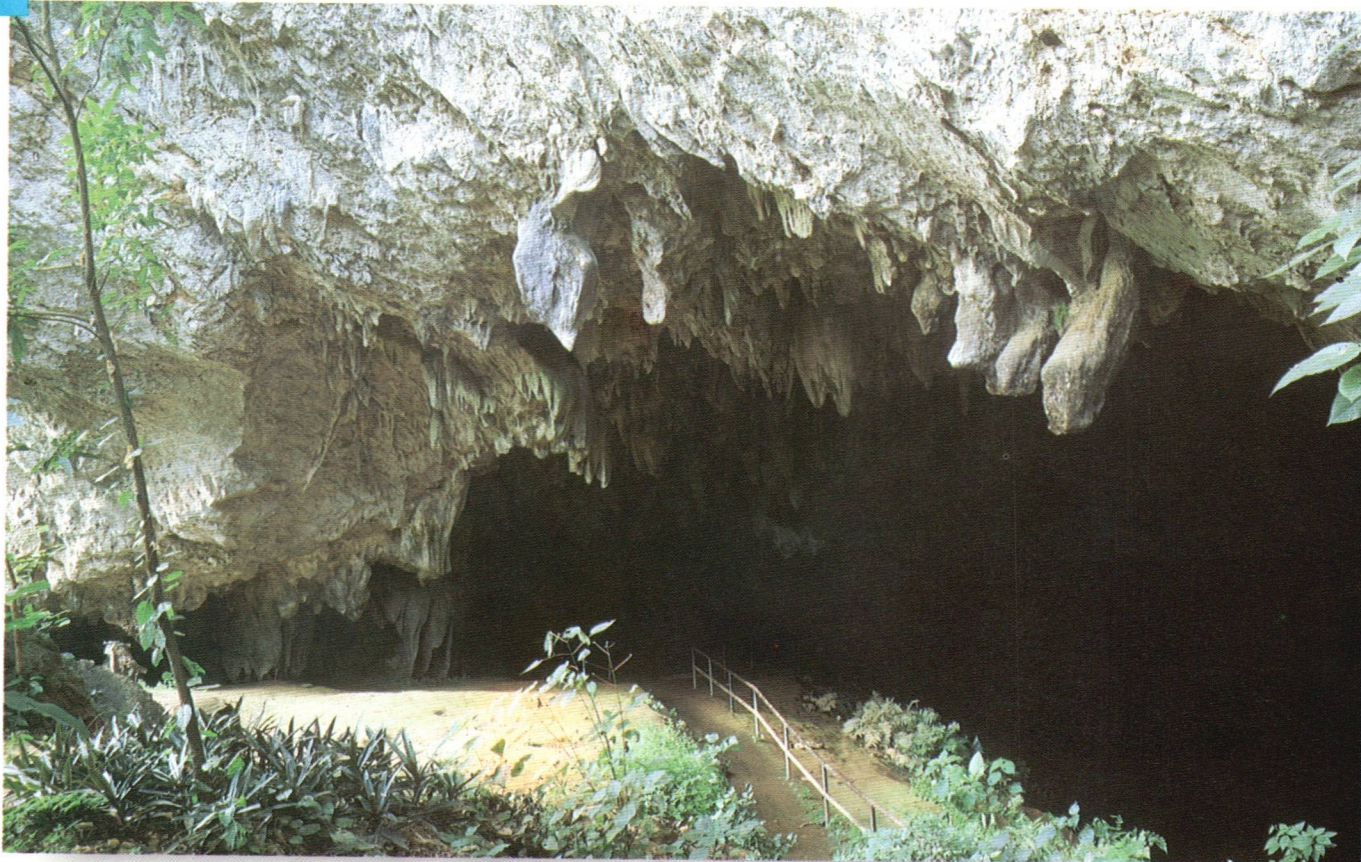
อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. ยางคราม

แผนที่การเข้าถึงพอสังเซป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	18 องศา	32 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	99 องศา	43 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	
ระวางที่	4746 II, 4746 III, 4745 I, 4745 IV	

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (17)

ถ้ำหลวงนางนอน (เขานางนอน) / THAM LUANG NANG NON (KHAO NANG NON) / CHIANG RAI

สถานที่ตั้ง

บ้านน้ำจ่า ตำบลโป่งผา อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

ประเภท

ถ้ำ

ความสำคัญ

เป็นโครงสร้างทางธรรมชาติที่มีทัศนียภาพที่สวยงาม และเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ

การเข้าถึง

ทางหลวงหมายเลข 110 (แม่จัน-แม่สาย) ถึงบริเวณกิโลเมตรที่ 883-884 มีทางแยกซ้ายมือเป็นถนนลาดยางอีก 3 กิโลเมตรถึงวนอุทยาน ฯ

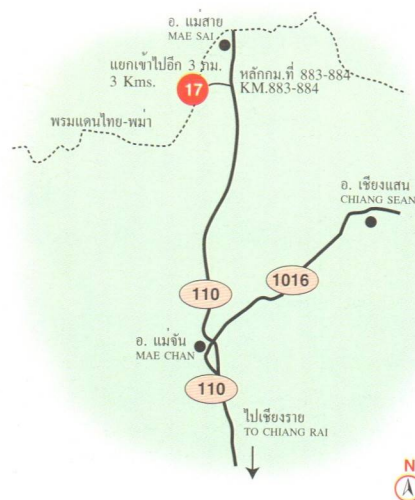
สภาพปัจจุบัน

ตั้งชื่อตามลักษณะของถ้ำ "หลวง" เป็นคำพื้นเมืองแปลว่าใหญ่ "นางนอน" คือลักษณะของภูเขาหมองในระยะไกล ๆ จะเห็นเป็นรูปคล้ายผู้หญิงนอน ถ้ำหลวงเป็นถ้ำหินปูนขนาดใหญ่ เชื่อว่ามีความยาวมากที่สุดในประเทศไทย สำนวนได้โดยประมาณ 7 กิโลเมตร ปากถ้ำกว้างขวาง ภายในจะพบความงามของเกล็ดหินสะท้อนแสง หินงอก หินย้อยธารน้ำ และถ้ำลอด แต่ละจุดมีชื่อเรียกตามลักษณะของบริเวณนั้น ปากถ้ำมีรูปสลักนางนอนและศาลเสด็จแม่นางนอน ในเทศกาลสงกรานต์มีการทำบุญในบริเวณถ้ำ พื้นที่รอบนอกของถ้ำเป็นไร่พืชผลเมืองหนาว เช่น สตรอเบอร์รี่ ปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวเฉลี่ยวันละประมาณ 300-400 คน

สภาพปัญหา

ในช่วงฤดูฝนประมาณเดือนกรกฎาคม-พฤศจิกายน จะมีการปิดห้ามเข้าถ้ำ เพราะทางเข้านั้น ธารน้ำล้นอันตรายมาก ประกอบกับภายในถ้ำมีมดมากต้องใช้ตะเกียงนำทาง ถ้ำยาวและใหญ่มากอาจเกิดการพลัดหลงหรือเกิดอันตรายเนื่องจากมองเห็นไม่ชัดเจน

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	20 องศา	22 องศาเหนือ
ลองจิจูดที่	99 องศา	52 องศาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	ระวางที่ 4949 I

องค์กรรับผิดชอบ

วนอุทยานถ้ำหลวง-ขุนน้ำนางนอน
สำนักงานป่าไม้เขตเชียงราย กรมป่าไม้
อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. โป่งผา

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (18)

น้ำตกขุนกร / KHUN KON CASCADE / CHIANG RAI

สถานที่ตั้ง

บ้านปางริมกรรณ ตำบลแม่กรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

ประเภท

น้ำตก

ความสำคัญ

เป็นน้ำตกที่สูงที่สุดในจังหวัดเชียงราย และเป็นโครงสร้างทางธรรมชาติที่มีทัศนียภาพที่สวยงาม รวมทั้งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัด

การเข้าถึง

ทางหลวงหมายเลข 1 (พะเยา-เชียงราย) ถึงบริเวณกิโลเมตรที่ 816 มีทางแยกซ้ายมือเป็นถนนลาดยางไปอีก 17 กิโลเมตร ถึงที่ทำการอุทยานฯ แล้วเดินเท้าต่ออีกประมาณ 1.5 กิโลเมตรถึงตัวน้ำตก

สภาพปัจจุบัน

ชาวบ้านเรียก "น้ำตกตาดหมอก" เป็นน้ำตกที่สูงถึง 70 เมตร อยู่บนเทือกเขาดอยช้าง น้ำตกไหลลงสู่เบื้องล่างเป็นแม่น้ำแม่กรณ์ไหลผ่านพื้นที่เพาะปลูกในจังหวัด บริเวณโดยรอบหุบเขาเป็นป่าดิบแล้ง มีสัตว์ป่าประเภทหมูป่าและกิ้งชุกชุม สองข้างทางเดินขึ้นสู่น้ำตกมีทัศนียภาพที่สวยงามและธรรมชาติที่ร่มครึ้ม ประกอบด้วยไม้ป่าลำต้นสูงขนาดใหญ่ขึ้นหนาแน่นทั้งสองข้างทางปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวเฉลี่ยวันละ 200-300 คน

สภาพปัญหา

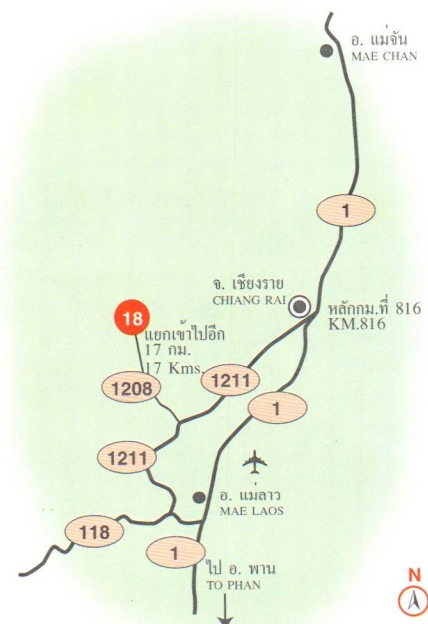
องค์กรรับผิดชอบ

วนอุทยานน้ำตกขุนกร ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบก

สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้

อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. แม่กรณ์

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	19 องศา	51 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	99 องศา	39 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	ระหว่างที่ 4948 IV

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (19)

น้ำตกปูแกง / PU KAENG CASCADE / CHIANG RAI

สถานที่ตั้ง

บ้านสันตันแทน ตำบลแม่เย็น อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย

ประเภท

น้ำตก

ความสำคัญ

เป็นสถานที่ท่องเที่ยวและเป็นแหล่งศึกษาธรรมชาติที่สำคัญ

การเข้าถึง

ทางหลวงหมายเลข 1 (พะเยา-พาน) ถึงบริเวณกิโลเมตรที่ 773 เลี้ยวซ้ายไปตามถนนลาดยาง ไปอีกประมาณ 8 กิโลเมตร ถึงที่ทำการอุทยาน ฯ

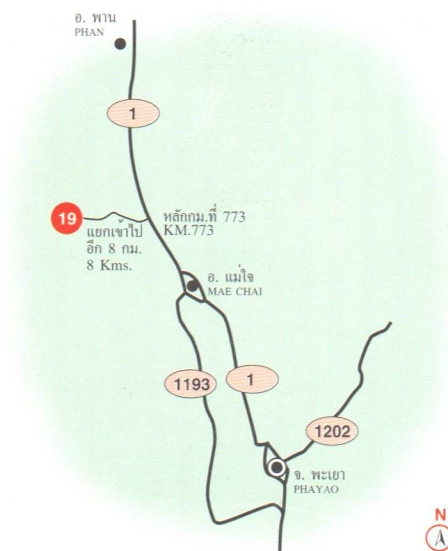
สภาพปัจจุบัน

เป็นน้ำตกขนาดใหญ่ที่สุดในจังหวัดเชียงราย มีต้นน้ำจากน้ำซับใต้ดินมีตะกอนหินปูนปนมากับน้ำ ทำให้เกิดหินงอกหินย้อยและถ้ำตื้นๆ สวยงามแปลกตา น้ำไหลจากภูเขาสูงสลับซับซ้อนก่อให้เกิดเป็นน้ำตกถึง 9 ชั้น มีน้ำไหลในปริมาณที่สม่ำเสมอตลอดปี สภาพป่าเป็นประเภทป่าดงดิบชื้น มีความสมบูรณ์มากทั้งไม้ใหญ่และไม้พุ่มล่าง ที่มาของคำว่า "ปูแกง" คือ ปู หมายถึง พลุ และ แกง หมายถึง กลิ่นจุนคล้ายแมงแกง รวมกันหมายความว่า กลิ่นใบพลูที่มีกลิ่นจุนคล้ายแมงแกง ปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวประมาณวันละ 40-100 คน วันหยุดประมาณวันละ 300-500 คน

สภาพปัญหา

ฤดูแล้งมีกิ่งไม้แห้งหล่นหักโค่นลงมาเกิดอุบัติเหตุกับนักท่องเที่ยว และในฤดูฝนทางชันสูงชันและลื่นเป็นอันตราย

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

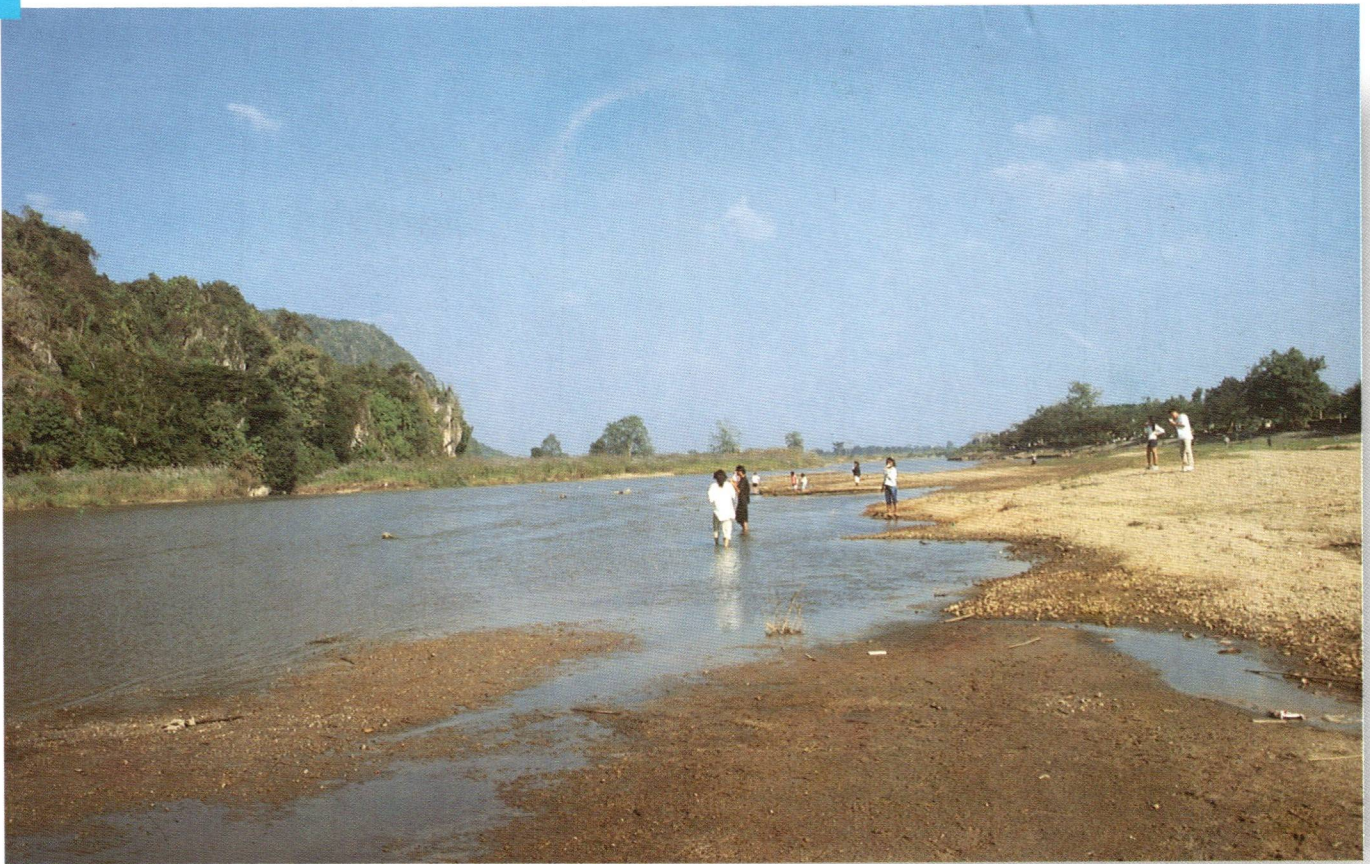

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	19 องศา	26 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	99 องศา	43 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	ระวางที่ 4947 IV

องค์กรรับผิดชอบ

อุทยานแห่งชาติดอยหลวง ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบก สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้ อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. แม่เย็น

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (20)

หาดทรายริมแม่น้ำกก (พัทยา 2) / (HAT SAI RIM MAE NAM KOK / PHATHAYA 2) / CHIANG RAI

สถานที่ตั้ง

บ้านน้ำลัด ตำบลรอบเวียง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

ประเภท

หาดทราย

ความสำคัญ

เป็นสถานที่ท่องเที่ยวพักผ่อนและมีทัศนียภาพที่สวยงาม

การเข้าถึง

ทางหลวงหมายเลข 1 (พะเยา-เชียงราย) ถึงตัวเมืองไปตามถนนเลียบริมน้ำกกประมาณ 3 กิโลเมตร ผ่านค่ายเม็งรายมหาราช จะมีทางแยกเข้าหาดเชียงรายอีกประมาณ 2 กิโลเมตร

สภาพปัจจุบัน

เป็นหาดทรายริมแม่น้ำกกที่มีทัศนียภาพที่สวยงามมาก ความยาวประมาณ 2.5 กิโลเมตรใช้เป็นที่พักผ่อนเล่นกีฬาทางน้ำ ในช่วงเทศกาลสงกรานต์จะมีนักท่องเที่ยวมากบริเวณเหนือหาดมีสวนสาธารณะของเทศบาล มีการตั้งร้านค้าขายอาหารเป็นแนวยาว ปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวเฉลี่ยวันละ 1,000-2,000 คน

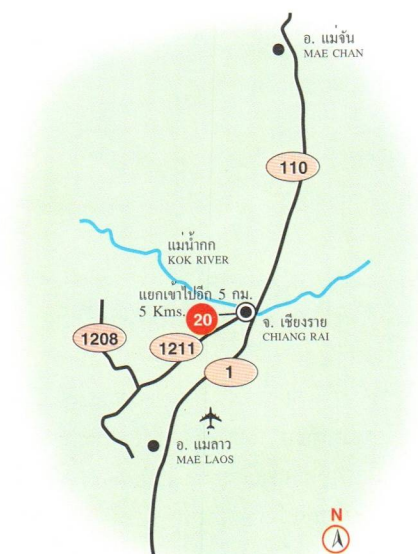
สภาพปัญหา

น้ำในแม่น้ำกกบริเวณหาดทรายต้นเขิน หาดทรายไม่สะอาดมีขยะตะกอนและวัชพืชขึ้นปกคลุมทั่วไป

องค์กรรับผิดชอบ

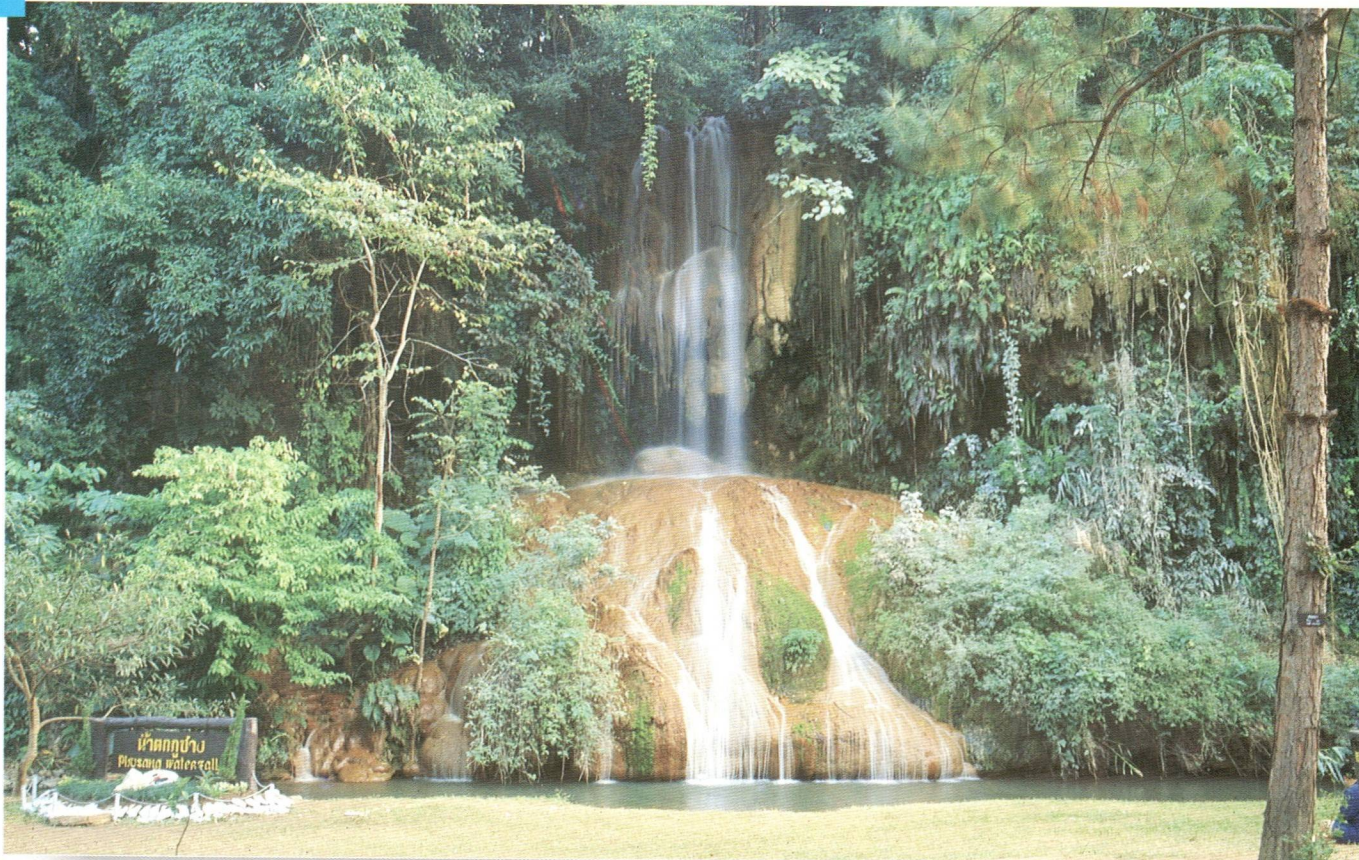
เทศบาลเมืองเชียงราย และ องค์การบริหารส่วนตำบลรอบเวียง

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	19 องศา	55 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	99 องศา	48 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	ระวางที่ 4948 I

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (21)

น้ำตกภูซาง / PHU SANG CASCADE / PHAYAO

สถานที่ตั้ง

บ้านหนองเลา หมู่ที่ 8 ตำบลภูซาง กิ่งอำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา

ประเภท

น้ำตก

ความสำคัญ

เป็นโครงสร้างทางธรรมชาติที่สวยงาม และมีทัศนียภาพที่สวยงาม

การเข้าถึง

ทางหลวงหมายเลข 1021 ถึงบริเวณกิโลเมตรที่ 79 แยกเข้าถนนสป-บงประมาณ 9 กิโลเมตร เลี้ยวเข้าทางหลวงหมายเลข 1093 อีกประมาณ 5 กิโลเมตร

สภาพปัจจุบัน

เป็นน้ำตกหินปูนชั้นเดียวขนาดเล็กมีน้ำไหลตลอดปี ความสูงประมาณ 25 เมตร จุดเด่นอยู่ตรงที่มีกระแส น้ำอุ่นอุณหภูมิประมาณ 35 องศาเซลเซียส สามารถอาบน้ำได้อย่างสบายในช่วงฤดูหนาว เนื่องจากต้นน้ำเป็นบ่อน้ำซับอุ่น น้ำใสและไม่มียากลิ่นกำมะถัน สภาพป่ารอบบ่อน้ำซับอุ่นเป็นป่าดิบชื้นที่สมบูรณ์ ปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวประมาณวันละ 500 คน

สภาพปัญหา

ขาดการจัดระเบียบร้านค้าและการรักษาความสะอาดของบริเวณ

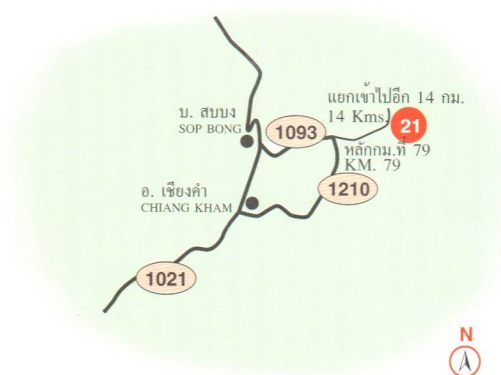
องค์กรรับผิดชอบ

วนอุทยานน้ำตกภูซาง ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบก

สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้

อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. ภูซาง

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	19 องศา	40 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	100 องศา	23 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	ระวางที่ 5048 II

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (22)

น้ำตกจำปาทอง / CHAMPA THONG CASCADE / PHAYAO

สถานที่ตั้ง

บ้านดำนใน หมู่ที่ 9 ตำบลบ้านดำน อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

ประเภท

น้ำตก

ความสำคัญ

เป็นโครงสร้างทางธรรมชาติที่มีทัศนียภาพที่สวยงาม และเป็นแหล่งศึกษาธรรมชาติ

การเข้าถึง

จากทางหลวงหมายเลข 1 บริเวณกิโลเมตรที่ 743 แยกเข้าทางหลวงหมายเลข 1127 อีกประมาณ 16 กิโลเมตร เป็นทางลาดยางเข้าถึงที่ทำการอุทยานแห่งชาติ ต้องเดินต่อไปอีก 300 เมตร ถึงบริเวณน้ำตก

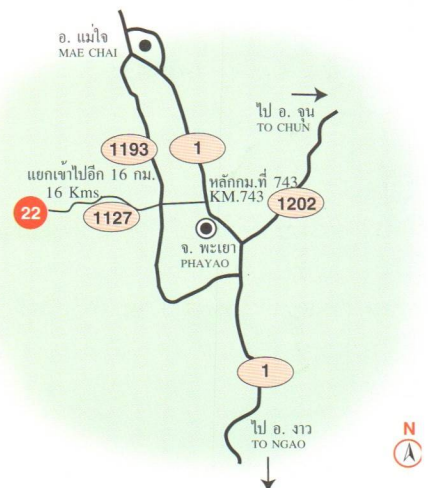
สภาพปัจจุบัน

เป็นน้ำตก 6 ชั้น มีความสูงแต่ละชั้นประมาณ 20 เมตร มีลักษณะสูงชันน้ำใสสะอาดไหลสม่ำเสมอตลอดปี มีต้นน้ำมาจากดอยหลวง เดิมมีต้นจำปาทองมาก เชื่อกันว่ามีนางฟ้าสถิตย์อยู่ด้วยจึงตั้งชื่อตามพรรณไม้ดังกล่าว จุดเด่นของพื้นที่บริเวณน้ำตกจำปาทองคือ สภาพป่าดิบชื้นที่มีความสมบูรณ์มากจนแทบจะกล่าวได้ว่าเป็นป่าพรหมจรรย์ มีไม้ขนาดใหญ่ขึ้นอยู่หนาแน่น มีว่านร้อยแปดชนิด สัตว์ป่านานาพันธุ์ เช่น เก้ง หมาวน เสือปลา หมูป่า ชะนี กระรอกบิน กิ้งก่าบิน นก ผีเสื้อ และแมลงมากมาย เป็นป่าที่สมบูรณ์ซึ่งอยู่ห่างจากตัวอำเภอเมืองเพียง 23 กิโลเมตร

สภาพปัญหา

มีการบุกรุกทำลายป่าและล่าสัตว์ ทางขึ้นน้ำตกสูงชันลื่นอันตราย

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	19 องศา	13 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	99 องศา	44 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	ระวางที่ 4947 III

องค์กรรับผิดชอบ

อุทยานแห่งชาติดอยหลวง ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบก
สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้
อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. บ้านดำน

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (23)

กว๊านพะเยา / KWAN PHAYAO / PHAYAO

สถานที่ตั้ง

เขตเทศบาลเมือง อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

ประเภท

ทะเลสาบ

ความสำคัญ

เป็นสัญลักษณ์ของท้องถิ่นเป็นแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญที่สุดของจังหวัด

การเข้าถึง

จากทางหลวงหมายเลข 1 บริเวณกิโลเมตรที่ 734 เข้าเขตเทศบาลเมืองพะเยา เลี้ยวถนนช้ายกว๊าน

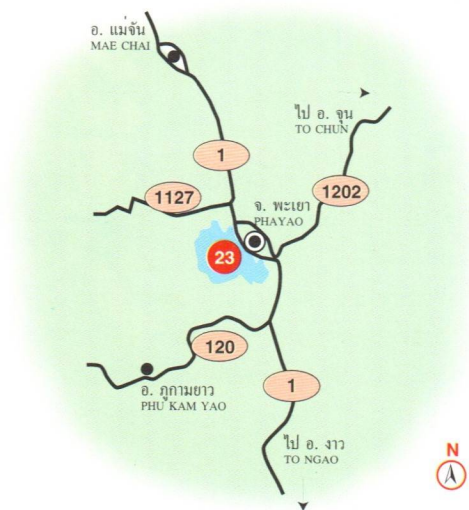
สภาพปัจจุบัน

คำว่า "กว๊าน" ตามภาษาพื้นเมืองหมายถึง "บึง" มีพื้นที่ประมาณ 12,831 ไร่ เป็นบึงธรรมชาติที่ตมตามน้ำใสสะอาด ทัดเทียมภาพโดยรอบกว๊านพะเยา มีความร่มรื่นสามารถมองเห็นตัวเมืองพะเยาและแนวทิวเขาสลับซับซ้อนงดงามมาก เป็นที่เพาะพันธุ์ปลาน้ำจืดชนิดต่าง ๆ เช่น ปลาหมอเทศ ปลานิล ปลาไน ปลาข้างลาย ปลากุร่าย เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีจักรยานน้ำ กระดานโต้ลม และเรือใบบริการแก่นักท่องเที่ยวที่ประสงค์จะชมทัศนียภาพรอบกว๊านพะเยา ในเทศกาลลอยกระทงมีการประกวดกระทงชนิดต่าง ๆ ประกวดนางนพมาศ รวมทั้งการแข่งขันแข่งเรือยาวและกีฬาทางน้ำ

สภาพปัญหา

มีการระบายน้ำจากชุมชนรอบบึง ทำให้น้ำริมขอบบึงบางบริเวณค่อนข้างสกปรก และมีการขยายตัวของวัชพืชน้ำ

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	19 องศา	09 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	99 องศา	53 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	ระวางที่ 4947 II

องค์กรรับผิดชอบ

เทศบาลพะเยา และ กรมประมง

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (24)

ผิงต้า / FANG TA / PHAYAO

สถานที่ตั้ง

บ้านชัยสถาน หมู่ที่ 4 ตำบลเชียงม่วน อำเภอเชียงม่วน จังหวัดพะเยา

ประเภท

สถานที่อื่น ๆ ที่มีความสำคัญทางธรณีสัณฐานวิทยา และภูมิลักษณะ-วรรณ

ความสำคัญ

เป็นโครงสร้างทางธรรมชาติที่สวยงาม และเป็นแหล่งท่องเที่ยวของประชาชนในท้องถิ่น

การเข้าถึง

ห่างจากอำเภอเชียงม่วนประมาณ 6 กิโลเมตร เข้าทางเส้นทาง รพช. ถึงปากทางเข้าวัดไชยสถานเลี้ยวซ้ายเป็นถนนลูกรังอีกประมาณ 1 กิโลเมตร

สภาพปัจจุบัน

เป็นหน้าผาหินสูงชันประมาณ 100 เมตร คล้ายกับ "เสาหิน" ของจังหวัดน่าน เป็นผาหินที่ถูกชะล้างตามธรรมชาติด้วยแรงน้ำและแรงลม เกิดเป็นผาที่มีรูปร่างเป็นบริเวณกว้าง บริเวณใต้ผาจะเป็นพื้นที่ราบมีเงาไม้ อันร่มรื่นและมีธารน้ำไหลผ่าน

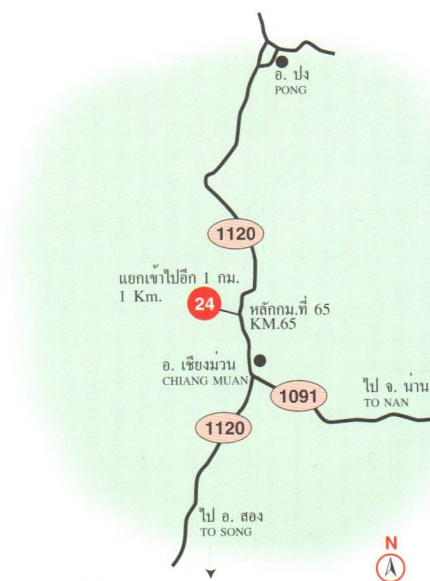
สภาพปัญหา

ทางเข้าไม่สะดวก ขาดการดูแลบูรณะพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว ผาหินถูกชะล้างทำลาย

องค์กรรับผิดชอบ

ป่าสงวนแม่ยม กรมป่าไม้
อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. เชียงม่วน

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	18 องศา	52 องศาเหนือ
ลองจิจูดที่	100 องศา	20 องศาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	มาตราที่ 5046 I

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (25)

ถ้ำหลวงผาเวียง / LUANG PHA WIANG CAVE / LAMPHUN

สถานที่ตั้ง

บ้านป่าพลู หมู่ที่ 2 ตำบลป่าพลู อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน

ประเภท

ถ้ำ

ความสำคัญ

เป็นเอกลักษณ์หรือสัญลักษณ์ของท้องถิ่น และเป็นโครงสร้างทางธรรมชาติที่หายาก มีทัศนียภาพที่สวยงาม รวมทั้งยังเป็นสถานที่ท่องเที่ยวอีกด้วย

การเข้าถึง

จากทางหลวงหมายเลข 106 บริเวณหลักกิโลเมตรที่ 101 แยกเข้าทางรพช. ประมาณ 3 กิโลเมตร ถึงเชิงเขาต้องเดินเท้าอีก 200 เมตรถึงปากถ้ำ

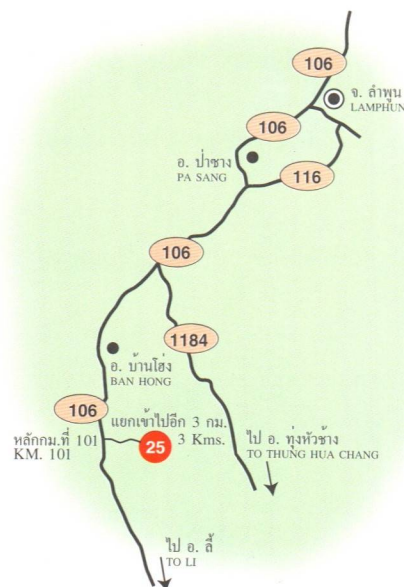
สภาพปัจจุบัน

ยังคงความเป็นธรรมชาติ แต่ได้มีการเสริมแต่งตามสภาพเพื่อให้เกิดความสะอาดปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว มีการจัดระบบแสงไฟเพื่อให้สามารถเข้าชมแต่ละส่วนภายในถ้ำ ถ้ำหลวงผาเวียงเป็นถ้ำขนาดใหญ่ มีความลึกประมาณ 500 เมตร ภายในมีช่องชั้นคูหามากมายสลับซับซ้อน มีหินงอกหินย้อยตามมุมต่าง ๆ เป็นรูปภาพประติมากรรมที่วิจิตรพิสดาร แบ่งเป็นส่วนต่าง ๆ 9 ห้อง ประกอบด้วย ลานรมณีย์ อัครนิโชดเนิน เนินไศลงามตา คูหาวิสูตร อุทยานหินวิไล อุณโพิพิยธรณี ขลริเจิดจรัส สมบัติอัมรินทร์ ดอยดินแดนสวรรค์

สภาพปัญหา

สิ่งก่อสร้างและราวจับเดินภายในถ้ำขัดกับสภาพธรรมชาติ มีการทิ้งขยะรอบ ๆ บริเวณ

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	18 องศา	12 องศาเหนือ
ลองจิจูดที่	98 องศา	52 องศาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	ระวางที่ 4745 II

องค์กรรับผิดชอบ

องค์การบริหารส่วนตำบลป่าพลู

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (26)

น้ำตกแม่ก้อ (น้ำตกก้อหลวง) / MAE KOR CASCADE / KOR LUANG CASCADE / LAMPHUN

สถานที่ตั้ง

ตำบลก้อ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน

ประเภท

น้ำตก

ความสำคัญ

เป็นโครงสร้างทางธรรมชาติที่ดี และมีทัศนียภาพสวยงาม และเป็นแหล่งที่นักท่องเที่ยวนิยมมาพักผ่อนกัน

การเข้าถึง

จากทางหลวงหมายเลข 106 บริเวณกิโลเมตรที่ 47 แยกเข้าทางหลวงหมายเลข 1087 ระยะทางประมาณ 40 กิโลเมตร และเดินเท้าเข้าไปอีก 500 เมตร

สภาพปัจจุบัน

เป็นน้ำตกหินปูนที่ไหลมาจากลำน้ำในห้วยแม่ก้อ ดอยก้อหลวง ไหลผ่านหินดินดานเทาดำ และหินทรายของหน้าผาที่สูงต่างระดับลดหลั่นกันทั้งหมด 7 ชั้น มีน้ำไหลตลอดปี เป็นน้ำตกที่มีหินงอกหินย้อยสวยงามตามธรรมชาติ มีแอ่งน้ำขนาดใหญ่สีเขียวมรกต มีสัตว์ป่าหลายชนิด มีการค้นพบซากบรรพชีวินของสัตว์ (Cephalopods) ที่มีลักษณะคล้ายหอยวงช้างในชั้นหินปูน

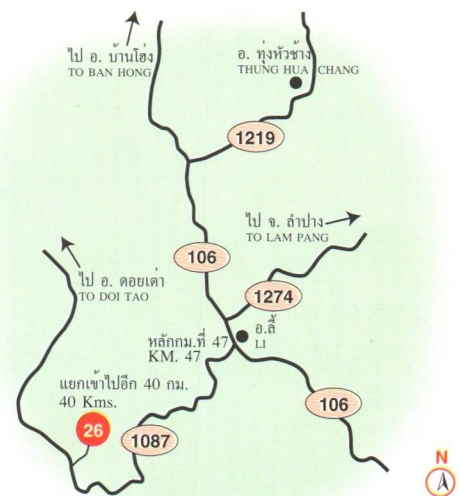
สภาพปัญหา

ขาดการดูแลรักษาสภาพ การตัดไม้ทำลายป่า ลำสัตว์ ทางเข้าไม่สะดวก เป็นถนนลูกรังขรุขระเป็นระยะยาว

องค์กรรับผิดชอบ

อุทยานแห่งชาติแม่ปิง ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบก
สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้
อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. ก้อ

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	17 องศา	35 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	98 องศา	49 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	ระวางที่ 4744 II

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (27)

ถ้ำผาไท / PHA THAI CAVE / LAMPANG

สถานที่ตั้ง

บ้านห้วยทาก หมู่ที่ 3 ตำบลบ้านหวด อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง

ประเภท

ถ้ำ

ความสำคัญ

เป็นโครงสร้างทางธรรมชาติที่สวยงาม มีทัศนียภาพสวยงาม และเป็น
ที่ศึกษาสภาพธรรมชาติ

การเข้าถึง

ทางหลวงหมายเลข 1 จากอำเภอเมืองลำปางไปประมาณ 65 กิโลเมตร
ก่อนถึงอำเภอเถิน ตรงกิโลเมตรที่ 667 มีทางแยกซ้ายไปประมาณ 3
กิโลเมตร

สภาพปัจจุบัน

เป็นถ้ำที่เกิดในภูเขาหินปูนที่สวยงามแห่งหนึ่ง ภายในมีหินงอกหินย้อย
งดงาม แบ่งเป็นห้องเล็กๆ มีลักษณะแตกต่างกันไป หน้าถ้ำเป็นห้อง
โถงกว้างมีหินย้อยขนาดใหญ่ ด้านขวามีพระปรมาภิไธยย่อ ปปร. ของ
สมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวเมื่อครั้งเสด็จประพาสถ้ำ พ.ศ. 2469
สภาพป่าโดยรอบอุดมสมบูรณ์เป็นแหล่งต้นน้ำลำธารมีสัตว์ป่านานาชนิด
และมีเอกลักษณ์ทางธรรมชาติที่สวยงามหลายแห่ง

สภาพปัญหา

มีการขีดเขียนผนังถ้ำ

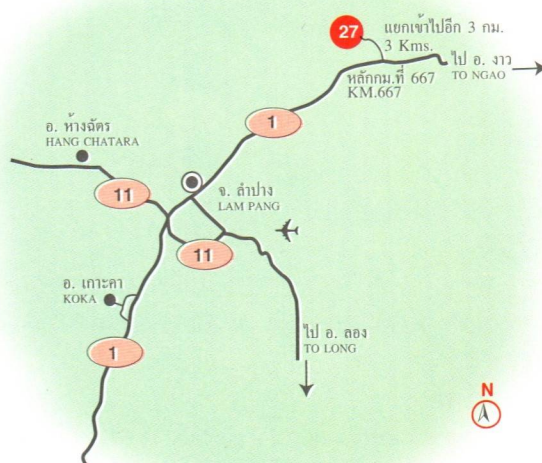
องค์กรรับผิดชอบ

อุทยานแห่งชาติถ้ำผาไท ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบก

สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้

อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. บ้านหวด

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	18 องศา	36 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	99 องศา	53 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	ระวางที่ 4946 II

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (28)

น้ำต้ววังแก้ว / WANG KAEW CASCADE / LAMPANG

สถานที่ตั้ง

ตำบลวังแก้ว อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง

ประเภท

น้ำตก

ความสำคัญ

เป็นแหล่งธรรมชาติที่มีทัศนียภาพที่สวยงามและเป็นแหล่งท่องเที่ยวของท้องถิ่น

การเข้าถึง

ทางหลวงหมายเลข 1035 จากอำเภอเมืองลำปาง ผ่านอำเภอวังเหนือ ถึงกิโลเมตรที่ 105 เลี้ยวซ้ายเข้าหมู่บ้านทุ่งฮั่วตามทางลูกรังอีก 26 กิโลเมตร

สภาพปัจจุบัน

เป็นน้ำตกที่สวยงามแห่งหนึ่งของจังหวัดมีถึง 11 ชั้น ชั้นบนมีถ้ำขนาดใหญ่มีหมู่บ้านชาวเขาเผ่าเย้า และสามารถมองเห็นทิวเขาบริเวณน้ำตกชั้นแรกสวยงามมาก ทุกชั้นมีแอ่งน้ำสามารถลงเล่นได้ มีน้ำไหลตลอดปี

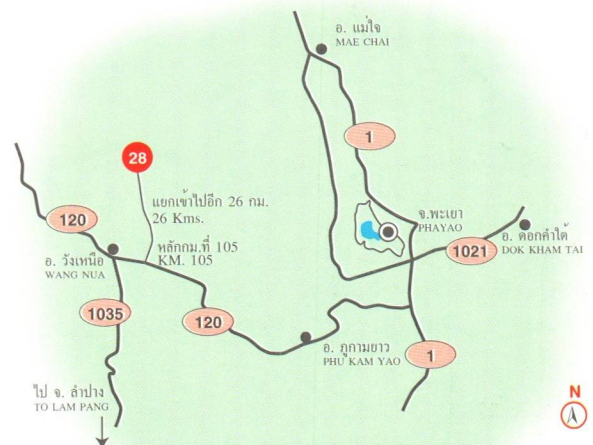
สภาพปัญหา

มีการลักลอบตัดต้นไม้ทำลายป่าบริเวณต้นน้ำ ในช่วงที่มึนนักท่องเที่ยวมากมีการทิ้งขยะมาก

องค์กรรับผิดชอบ

อุทยานแห่งชาติดอยหลวง ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบก
สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้
อยู่ในเขตพื้นที่ อบต.วังแก้ว

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	19 องศา	19 องศาเหนือ
ลองจิจูดที่	99 องศา	41 องศาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	ระวางที่ 4947 IV

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (29)

น้ำตก - น้ำพุร้อนแจ้ซ้อน / CHAE SON CASCADE - CHAE SON HOT SPRING / LAMPANG

สถานที่ตั้ง

บ้านศรีดอนมูล ตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง

ประเภท

น้ำตก - โป่งพุร้อน

ความสำคัญ

เป็นโครงสร้างทางธรรมชาติที่ท้าทายภูมิทัศน์ที่สวยงาม และเป็นถิ่นนิยมของนักท่องเที่ยว

การเข้าถึง

ทางหลวงหมายเลข 1035 (ลำปาง - วังเหนือ) ถึงหลักกิโลเมตรที่ 54 แยกซ้ายไปตามทางหลวงหมายเลข 1252 ผ่านถึงอำเภอเมืองปาน เป็นถนนลาดยางอีก 25 กิโลเมตร

สภาพปัจจุบัน

น้ำตกแจ้ซ้อน เป็นน้ำตกที่เกิดจากการไหลของน้ำจากลำห้วยแม่มอญ โดยไหลผ่านภูมิประเทศที่มีความสูงต่ำต่างกัน เกิดเป็นน้ำตกแจ้ซ้อนที่มีความสวยงามประกอบด้วยชั้นต่างๆ จำนวน 6 ชั้น รวมระยะทางประมาณ 180 เมตร

น้ำพุร้อนแจ้ซ้อน บริเวณก่อนถึงน้ำตกประมาณ 1 กิโลเมตร มีบ่อน้ำร้อน 9 บ่อ ซึ่งมีอุณหภูมิระหว่าง 75-80 องศาเซลเซียส มีารน้ำร้อนและน้ำเย็นไหลมาพบกัน สันนิษฐานว่าได้ผิวโลกลึกถึงระดับ 1,000 เมตร มีหินแกรนิตที่ยังสะสมตัวอยู่ได้แผ่ความร้อนสู่หินข้างเคียง ในขณะเดียวกันน้ำจากผิวดินก็ได้ไหลซึมลงไปเป็นน้ำใต้ดินปะทะเข้ากับหินร้อนดังกล่าวกลายเป็นสารละลายที่มีอุณหภูมิและความดันสูง เกิดการเคลื่อนที่ขึ้นสู่ผิวดินตามรอยแยกและรอยเลื่อนของชั้นหินได้เปลือกโลกเกิดเป็นลานบ่อน้ำพุร้อน ปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวประมาณวันละ 50-100 คน วันหยุดประมาณวันละ 500-1,000 คน

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	18 องศา	49 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	99 องศา	23 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	ระวางที่ 4846 I

สภาพปัญหา

มีการทิ้งขยะบริเวณใกล้ลำน้ำตกและขาดการจัดระเบียบร้านค้า

องค์กรรับผิดชอบ

อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบก
สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้
อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. แจ้ซ้อน

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (30)

แก่งหลวง / KAENG LUANG / PHRAE

สถานที่ตั้ง

บ้านแก่งหลวง หมู่ที่ 8 ตำบลบ้านปิน อำเภอลอง จังหวัดแพร่

ประเภท

แก่ง

ความสำคัญ

เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น และเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชนในท้องถิ่น

การเข้าถึง

ทางหลวงหมายเลข 11 ถึงบริเวณกิโลเมตรที่ 69 มีทางแยกขวาผ่านโรงเรียนแก่งหลวงประมาณ 10 กิโลเมตร

สภาพปัจจุบัน

เป็นโขดหินกลางแม่น้ำยม มีลักษณะสวยงามมาก มีน้ำไหลตลอดปี ช่วงผ่านหุบเขาน้ำจะไหลแรงในฤดูฝน มีอาณาบริเวณกว้างขวางถึง 80 ไร่ เป็นบริเวณที่มีแม่น้ำยมไหลมารวมกันจนเป็นแอ่งขนาดใหญ่และลึก

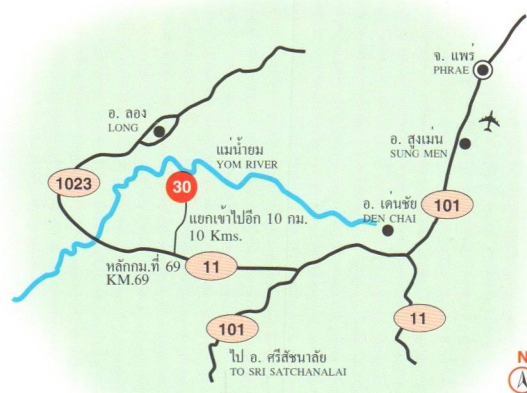
สภาพปัญหา

สภาพพื้นที่รกร้าง ขาดการดูแลรักษา มีวัชพืชขึ้นปกคลุมทั่วบริเวณ แก่งและชายฝั่งแม่น้ำ

องค์กรรับผิดชอบ

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปิน

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	18 องศา	01 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	99 องศา	57 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	ระวางที่ 4945 II

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (31)

ถ้ำผานางคอย / PHA NANG KHOI CAVE / PHRAE

สถานที่ตั้ง

บ้านผาหมู หมู่ 9 ตำบลร้องกวาง อำเภอร้องกวาง จังหวัดแพร่

ประเภท

ถ้ำ

ความสำคัญ

มีความสัมพันธ์เกี่ยวกับนิทานพื้นบ้าน และเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ของชาวบ้าน

การเข้าถึง

ทางหลวงหมายเลข 101 บริเวณหลักกิโลเมตรที่ 168 แยกเข้าไปประมาณ 800 เมตร

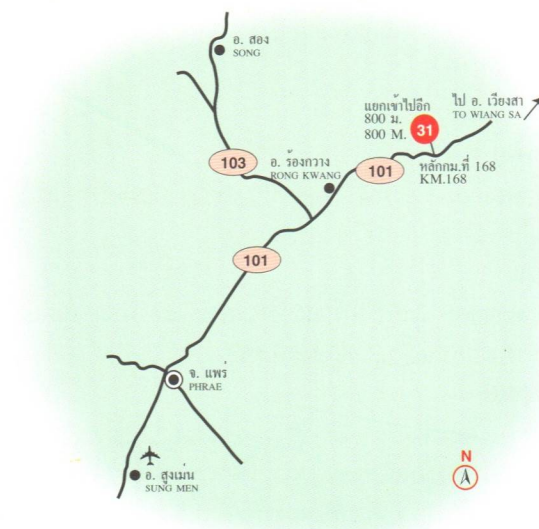
สภาพปัจจุบัน

อยู่บนหน้าผาสูง 50 เมตร เป็นอุโมงค์ลึกยาว 150 เมตร กว้าง 10 เมตร ลักษณะของถ้ำโค้งงอเป็นซอกคอกไปทางซ้ายและขวาเป็น 3 ตอนด้วยกัน ภายในถ้ำมีหินงอกหินย้อยลักษณะต่างๆ ทั้งที่เป็นเกล็ดหินประกายระยิบระยับหรือเป็นขง่อนหินยาวถึงพื้นถ้ำ สุดทางของถ้ำมีก้อนหินรูปร่างคล้ายหญิงสาวนั่งอุ้มลูกน้อยรอคอยคนรัก ชาวบ้านเรียกหินก้อนนี้ว่า "หินนางคอย" ตามตำนานพื้นบ้านของถ้ำแห่งนี้ เบื้องหน้าของหินนางคอยมีหินย้อยลักษณะคล้ายรูปหัวใจดูแปลกตาสวยงามมาก นอกจากนี้ภายในถ้ำยังมีพระพุทธรูปองค์หนึ่งเป็นที่เคารพสักการะของชาวแพร่ และทุกเดือนเมษายนของทุกปีจะมีการจัดงานประจำปีขึ้นภายในถ้ำผานางคอย

สภาพปัญหา

การก่อสร้างภายในถ้ำที่ไม่กลมกลืนกับธรรมชาติ การขีดเขียนผนังถ้ำ การดูแลรักษาความสะอาด

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	18 องศา	21 องศาเหนือ
ลองจิจูดที่	100 องศา	21 องศาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	ระวางที่ 5045 I

องค์กรรับผิดชอบ

องค์การบริหารส่วนตำบลร้องกวาง และ วัดผานางคอย

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (32)

น้ำตกห้วยโรง / HUAI RONG CASCADE / PHRAE

สถานที่ตั้ง

บ้านห้วยโรงใน หมู่ที่ 4 ตำบลห้วยโรง อำเภอร้องกวาง จังหวัดแพร่

ประเภท

น้ำตก

ความสำคัญ

เป็นโครงสร้างทางธรรมชาติที่หายากมีทัศนียภาพที่สวยงาม และเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของชาวบ้าน

การเข้าถึง

ทางหลวงหมายเลข 101 ถึงบริเวณหลักกิโลเมตรที่ 186 แยกเข้าไปตามถนนคอนกรีตอีกประมาณ 4 กิโลเมตร

สภาพปัจจุบัน

เป็นน้ำตกขนาดเล็กมีความสูง 2 ชั้นประมาณ 15 เมตร ตกลงมาบนโขดหิน มีแอ่งน้ำรองรับ สามารถเล่นน้ำได้ สภาพโดยรอบเป็นสวนรุกขชาติห้วยโรง เป็นป่าดิบชื้นสภาพป่ายังอุดมสมบูรณ์ประกอบด้วยพันธุ์ไม้ไม่น้อยใหญ่ขึ้นอยู่อย่างหนาแน่นประมาณ 80-120 ชนิด มีธารน้ำตกไหลผ่านกลางสวนรุกขชาติ

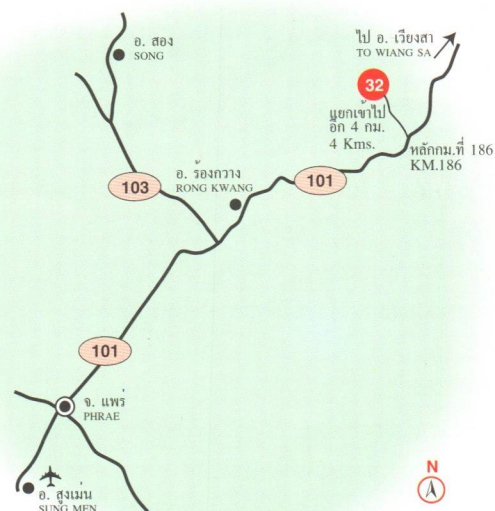
สภาพปัญหา

ขาดการดูแลรักษาความสะอาด ขาดการจัดระเบียบร้านค้า สภาพป่าที่อยู่ล้อมรอบถูกทำลายลงเรื่อย ๆ

องค์กรรับผิดชอบ

สวนรุกขชาติน้ำตกห้วยโรง สำนักวิชาการป่าไม้ กรมป่าไม้
อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. ห้วยโรง

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	18 องศา	26 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	100 องศา	27 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	ระวางที่ 5045 I

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (33)

พะเมืองผี / PHAE MUANG PHI / PHRAE

สถานที่ตั้ง

บ้านน้ำชำ หมู่ที่ 1,2,3 ตำบลน้ำชำ อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่

ประเภท

สถานที่อื่นๆ ที่มีความสำคัญทางธรณีสัณฐานวิทยา และภูมิทัศน์-วรรณนา

ความสำคัญ

เป็นหลักฐานทางธรณีวิทยาซึ่งนักธรณีวิทยาประมาณค่าอายุของดินแห่งนี้ว่าอยู่ในยุค QUATERNARY เกิดขึ้นประมาณไม่เกิน 2 ล้านปี และเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดแพร่

การเข้าถึง

ทางหลวงหมายเลข 101 ถึงบริเวณหลักกิโลเมตรที่ 143 เลี้ยวเข้าถนนหมายเลข 1024 อีกประมาณ 6 กิโลเมตร ถึงบริเวณหลักกิโลเมตรที่ 12 เข้าไปอีกประมาณ 3 กิโลเมตร

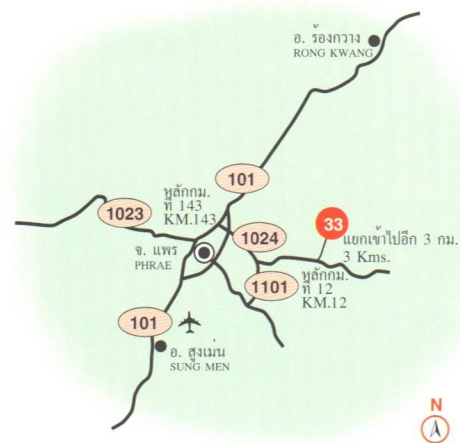
สภาพปัจจุบัน

อยู่บนเนื้อที่ประมาณ 500 ไร่ เกิดจากสภาพภูมิประเทศซึ่งเป็นดินและหินทรายถูกกัดเซาะตามธรรมชาติเป็นรูปร่างลักษณะต่าง ๆ เช่น ดอกเห็ด และหน้าผาดูแล้วแปลกตา ชื่อ "พะเมืองผี" มาจากภาษาพื้นเมือง พะ หมายถึง ป่าละเมาะ ส่วนคำว่าเมืองผี หมายถึงความเงิบเหงาวังเวงอาจเกิดจากสภาพภูมิประเทศที่ดูเร้นลับน่ากลัวจึงเป็นที่มาของชื่อนี้ สถานที่แห่งนี้ประกาศเป็นอุทยานเมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2524 ปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวเฉลี่ยวันละ 100-200 คน วันหยุดประมาณวันละ 1,000-2,000 คน

สภาพปัญหา

ขาดการป้องกันกรขูดขีด ทำลาย และการดูแลรักษาความสะอาด

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	18 องศา	11 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	100 องศา	15 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	ระวางที่ 5045 III

องค์กรรับผิดชอบ

วนอุทยานพะเมืองผี ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบก
สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้
อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. น้ำชำ

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (34)

ถ้ำผาตูบ / PHA TUP CAVE / NAN

สถานที่ตั้ง

บ้านผาตูบ หมู่ที่ 1 ตำบลผาสิงห์ อำเภอเมือง จังหวัดน่าน

ประเภท

ถ้ำ

ความสำคัญ

เป็นโครงสร้างทางธรรมชาติที่หายาก มีทัศนียภาพที่สวยงาม และเป็นสถานที่ท่องเที่ยวของท้องถิ่น

การเข้าถึง

ห่างจากจังหวัดน่านประมาณ 12 กิโลเมตร ตามทางหลวงหมายเลข 1080 ทางไปอำเภอวังผา ถึงบริเวณกิโลเมตรที่ 9 มีทางเข้าถ้ำ

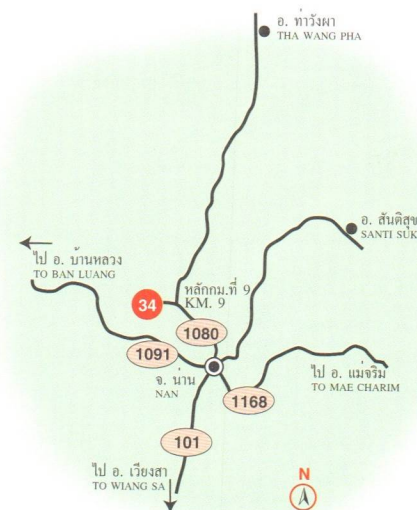
สภาพปัจจุบัน

ถ้ำผาตูบเป็นชื่อหมู่บ้านที่อยู่ในผาตูบ อันได้แก่ "ถ้ำพระ" เป็นถ้ำใหญ่ ลานพื้นกว้างมีเนื้อที่ราว 50 ตารางวา มีปล่องบนเพดานด้านหนึ่งลมโซยเข้ามาและให้แสงสว่าง เป็นหินงอกหินย้อยสวยงาม ภายในถ้ำมีพระพุทธรูปประดิษฐานอยู่ "ถ้ำซอน" เป็นถ้ำที่มีรูปลักษณ์คล้ายกับท่อนซุง ด้านในมีหินงอกหินย้อยงดงามและด้านหน้าบริเวณปากทางขึ้นถ้ำมีหน้าผา เหมาะสำหรับพักผ่อนชมวิวยามเย็นของน่าน "ถ้ำเจดีย์แก้ว" เป็นถ้ำขนาดเล็ก ด้านหน้าของถ้ำจะมีหินรูปร่างคล้ายเจดีย์ตั้งอยู่ในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 5 (เหนือ) ชาวบ้านผาตูบจะมีการจัดงานประเพณีเปิดทองเขาถ้ำพระ บริเวณเขาผาตูบแห่งนี้ยังมีสภาพธรรมชาติเป็นป่าอันร่มรื่นติดต่อกันเป็นผืนเดียวกัน

สภาพปัญหา

มีการขีดเขียนผนังถ้ำ ขาดการบำรุงรักษา

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	18 องศา	52 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	100 องศา	44 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	ระวางที่ 5146 IV

องค์กรรับผิดชอบ

วนอุทยานถ้ำผาตูบ ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบก สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้
วัดผาตูบ และ องค์การบริหารส่วนตำบลผาสิงห์

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (35)

ถ้ำผาเวียง / PHA WIANG CAVE / NAN

สถานที่ตั้ง

บ้านผาเวียง หมู่ที่ 5 ตำบลลำน อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน

ประเภท

ถ้ำ

ความสำคัญ

เป็นโครงสร้างทางธรรมชาติที่หายาก และเป็นสถานที่ท่องเที่ยวของประชาชนในท้องถิ่น

การเข้าถึง

เส้นทางอำเภอเวียงสา - อำเภอนาน้อย ห่างจากอำเภอเวียงสา ประมาณ 10 กิโลเมตร ตามเส้นทาง 1026 ถึงบริเวณกิโลเมตรที่ 16 เดินเท้าต่ออีกประมาณ 300 เมตร

สภาพปัจจุบัน

เป็นถ้ำขนาดกลางอยู่บนยอดเขาผาเวียงมีความลึกประมาณ 50 เมตร มีช่องแสงทะลุภายนอก ในถ้ำมีหินงอกหินย้อยสวยงาม ปัจจุบันไม่มีนักท่องเที่ยวเข้ามาชมถ้ำแล้ว

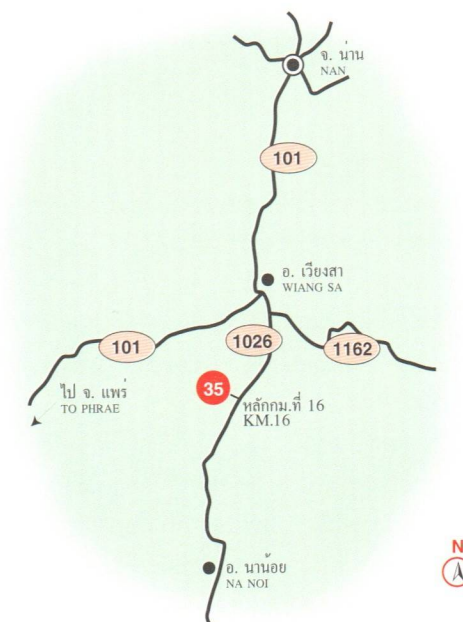
สภาพปัญหา

ไม่มีป้ายบอกตำแหน่งถ้ำ ทางขึ้นถ้ำเป็นป่ารก ไม่มีการทำทางขึ้นที่ชัดเจน มีการขีดเขียนผนังถ้ำ ขาดการดูแลรักษา

องค์กรรับผิดชอบ

องค์การบริหารส่วนตำบลลำน

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	18 องศา	26 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	100 องศา	42 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	ระวางที่ 5145 IV

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (36)

น้ำตกศิลาเพชร / SILA PHET CASCADE / NAN

สถานที่ตั้ง

บ้านป่าตอง ตำบลศิลาเพชร อำเภอปัว จังหวัดน่าน

ประเภท

น้ำตก

ความสำคัญ

เป็นโครงสร้างทางธรรมชาติที่ดีและมีทัศนียภาพที่สวยงาม มีฝายน้ำอย่างทอดน้ำจากบริเวณหน้าน้ำตกเพื่อสูบน้ำไปใช้เพื่อการเกษตรของตำบลศิลาเพชร

การเข้าถึง

ทางหลวงหมายเลข 1080 สายน่าน-ปัว ก่อนถึงอำเภอกำแพงแสนหลักกิโลเมตรที่ 41-42 มีทางแยกขวามือเข้าทางหลวงหมายเลข 1170 ไปประมาณ 14 กิโลเมตร

สภาพปัจจุบัน

เป็นน้ำตกขนาดกลางที่ไหลลดหลั่นลงมาจากหน้าผาอยู่ภูคา มีน้ำแรงตลอดปี สวยงามมาก บริเวณธารน้ำตกด้านล่างมีผาหินขนาดใหญ่โอบล้อมทั้ง 2 ด้าน พื้นที่โดยรอบมีต้นไม้ที่สมบูรณ์ร่มรื่นทั่วบริเวณด้านข้างของธารน้ำบริเวณฝายน้ำอย่างเป็นลานร้านค้าที่อบต. ศิลาเพชรจัดไว้อย่างเป็นระเบียบ ปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวในวันหยุดประมาณวันละ 400-500 คน

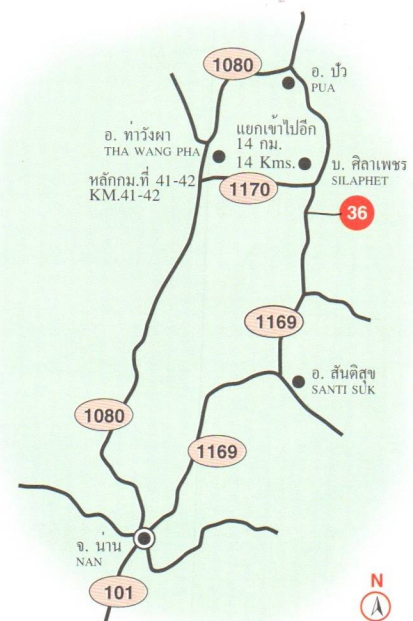
สภาพปัญหา

มีการทิ้งขยะบริเวณน้ำตก

องค์กรรับผิดชอบ

องค์การบริหารส่วนตำบลศิลาเพชร

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	19 องศา	06 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	100 องศา	57 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	ระวางที่ 5147 II

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (37)

เสาดิน-ฮ่อมจ้อม (เสาดินนาโน้อย) / SAO DIN - HOM CHOM

(SAO DIN NA-NOI) NAN

สถานที่ตั้ง

บ้านแต่ ตำบลเชียงของ อำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน

ประเภท

ฐานอื่น ๆ ที่มีความสำคัญทางธรณีสัณฐานวิทยา และภูมิลักษณะ-
วรรณนา

ความสำคัญ

เป็นเอกลักษณ์หรือสัญลักษณ์ของท้องถิ่นและมีโครงสร้างทางธรรมชาติ
ที่ท้าทายสำหรับศึกษาสภาพธรณีวิทยา

การเข้าถึง

ทางหลวงหมายเลข 1026 ถึงบริเวณกิโลเมตรที่ 35 มีทางแยกเข้าทาง
หลวง 1083 ไปอีกประมาณ 2 กิโลเมตร แยกขวาไปตามถนนลาดยาง
อีก 6 กิโลเมตร

สภาพปัจจุบัน

ฮ่อมจ้อม มีลักษณะเป็นเนินดินตะกอนที่น้ำพัดพามาทับถมกัน ขึ้นบน
เป็นหินศิลาแลง ต่อมาถูกน้ำกัดเซาะจนสึกกร่อน มีลักษณะแปลกตา
คล้ายกับ "พะเยาเมืองผี" ที่จังหวัดแพร่ ซึ่งเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทาง
ธรณีวิทยาที่ธรรมชาติสร้างขึ้นอย่างหนึ่งทำให้ปรากฏแห่งดินผสมลูกรัง
รูปร่างคล้ายเจดีย์และปราสาทหรือจินตนาการอื่น ๆ อยู่ทั่วไปเป็นบริเวณ
กว้างประมาณ 5 ตารางกิโลเมตร

สภาพปัญหา

ขาดการดูแลจากเจ้าหน้าที่ มีสภาพทรุดโทรม เสาดินถูกน้ำกัดเซาะพัง
ทลาย ขาดการป้องกันทำลายสภาพธรรมชาติจากนักท่องเที่ยว

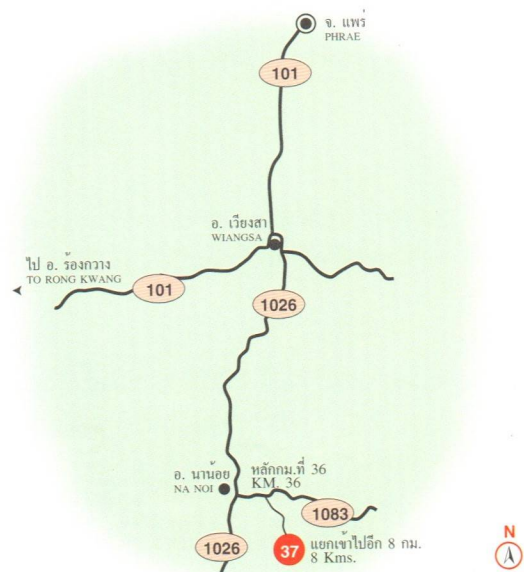
องค์กรรับผิดชอบ

อุทยานแห่งชาติศรีน่าน ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบก

สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้

อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. นาน้อย

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	18 องศา	17 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	100 องศา	45 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	ระวางที่ 5145 I, 5145 IV

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (38)

น้ำตกธารารักษ์ / TARA RAK CASCADE / TAK

สถานที่ตั้ง

บ้านเจดีย์โคะ ตำบลมทาว์น อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

ประเภท

น้ำตก

ความสำคัญ

เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของชาวบ้านและบุคคลทั่วไป

การเข้าถึง

ทางหลวงหมายเลข 1090 (แม่สอด - อุ้มผาง) จากอำเภอแม่สอดถึง กม.ที่ 25-26 แยกซ้ายมีถนนลูกรังเข้าไปประมาณ 700 เมตร

สภาพปัจจุบัน

น้ำตกธารารักษ์ เรียกอีกชื่อหนึ่งว่าน้ำตกเจดีย์โคะ หรือน้ำตกผาชัน เป็นน้ำตกขนาดเล็กบนหน้าผาหินปูน มีน้ำไหลตลอดปี กลางเนินน้ำตกเป็นที่ตั้งของพระพุทธรูปปางสมาธิ ด้านล่างเป็นอ่างเก็บน้ำขนาดเล็กสำหรับเพาะพันธุ์ปลา บริเวณต้นน้ำตกมีลานจอดรถกว้างขวาง คนนิยมมาเที่ยวในฤดูร้อน

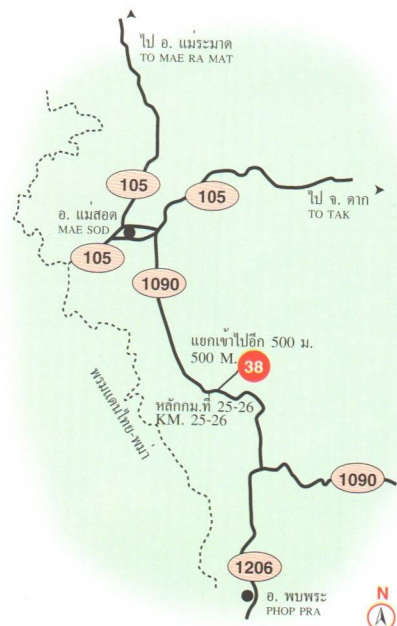
สภาพปัญหา

ขาดเจ้าหน้าที่ดูแล ขาดสาธารณูปโภคพื้นฐานรองรับนักท่องเที่ยว

องค์กรรับผิดชอบ

อบต.มทาว์น

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	16 องศา	33 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	98 องศา	43 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	ระวางที่ 4742 III

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (39)

ถ้ำแม่อุสุ (ถ้ำน้ำลอดแม่อุสุ) / MAE USU CAVE / TAK

สถานที่ตั้ง

บ้านมีโนะโคะ หมู่ที่ 4 ตำบลแม่ต๋าน อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก

ประเภท

ถ้ำ

ความสำคัญ

เป็นสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญแห่งหนึ่งในจังหวัดตาก

การเข้าถึง

ห่างจากที่ว่าการอำเภอท่าสองยางไปทางทิศเหนือ ประมาณ 12 กิโลเมตร ตามถนนสายแม่สอด - แม่สะเรียง (ทางหลวงหมายเลข 105) เลย กิโลเมตรที่ 94 เล็กน้อย จะมีทางแยกซ้ายมือ เข้าถนนลูกรังไปจนถึงบริเวณถ้ำระยะทางประมาณ 1 กิโลเมตร

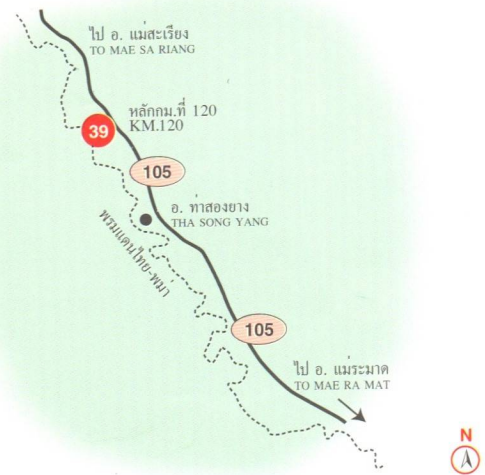
สภาพปัจจุบัน

ถ้ำแม่อุสุเป็นถ้ำในภูเขาหินปูน ซึ่งเกิดจากลำธารไหลเซาะ ปากถ้ำกว้างมีเพดานสูง อากาศโปร่ง และไม่มืดนัก มีลำห้วยแม่อุสุไหลผ่านน้ำใสเย็น สูงเสมอเขาและไหลแรง ฤดูฝนระดับน้ำจะสูงมาก ภายในถ้ำมีหินงอกหินย้อยเป็นรูปแม่อุ้มลูกสวยงามมาก ทางด้านตะวันตกมีโพรงหินขนาดใหญ่ ในตอนบ่ายจะมีแสงแดดส่องเข้ามาเป็นลำทำให้ถ้ำดูสวยงามยิ่งขึ้น ที่ปากโพรงบนถ้ำเมื่อมองลงเบื้องล่างจะเห็นภาพลำห้วยที่ไหลลดเลี้ยว ออกจากถ้ำที่มีดไปสู่ปากถ้ำที่สว่างและมีแนวหลังเป็นทุ่งหญ้าสีเขียวขจี ถ้ำแม่อุสุเป็นวนอุทยานในเขตป่าสงวนท่าสองยาง มีสภาพป่าอุดมสมบูรณ์

สภาพปัญหา

บริเวณปากถ้ำมีสภาพรกร้างของสิ่งก่อสร้างสาธารณูปโภค ขาดการบำรุงรักษา บริเวณรอบถ้ำมีการตัดไม้ ทำลายป่า และขาดเจ้าหน้าที่ดูแลพื้นที่

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	17 องศา	18 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	98 องศา	10 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	ระวางที่ 4643 IV

องค์กรรับผิดชอบ

หน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติแม่เมย ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบก สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้เขตจังหวัดตาก อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. แม่ต๋าน

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (40)

น้ำตกลานาส / LAN SANG CASCADE / TAK

สถานที่ตั้ง

ตำบลแม่ห่อ อำเภอมะนัง จังหวัดตาก

ประเภท

น้ำตก

ความสำคัญ

เป็นน้ำตกในป่าลานาส ต้นน้ำลำธารที่สำคัญของจังหวัดตาก และเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดตาก

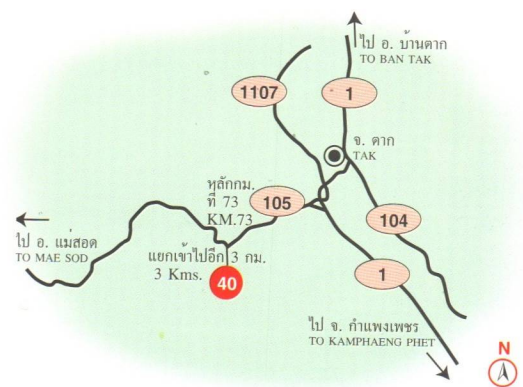
การเข้าถึง

จากอำเภอมะนังตากไปตามถนนสายเอเชีย (ตาก - กำแพงเพชร) ประมาณ 7 กิโลเมตร เลี้ยวขวาตามเส้นทางหลวงหมายเลข 105 (ตาก - แม่สอด) จนถึงกิโลเมตรที่ 14 แยกเข้าอุทยานแห่งชาติลานาส เป็นถนนลาดยางอีก 3 กิโลเมตร

สภาพปัจจุบัน

เป็นน้ำตกสูงไหลจากหน้าผา 3 ชั้น บนเทือกเขาหลวง มีความสูงประมาณ 40 เมตร น้ำตกจะไหลพุ่งออกมาจากซอกเขา แล้วไหลลงไประดมตัวลงสู่แอ่งน้ำก่อนไหลลงสู่น้ำตกลานาสเลี้ยงมาธารน้ำตกเกิดจากการเลื่อนตัวของเปลือกโลกเป็นแนวขวางลำห้วย ทำให้มีระดับต่างกัน ซึ่งรอยเลื่อนนี้เป็นจำนวน 1 ใน 6 ของประเทศไทย หินบริเวณน้ำตกเป็นหินแปร ซึ่งปกติจะพบอยู่ชั้นล่างสุดของเปลือกโลกต่อมาถูกยกตัวขึ้นด้วยแรงดันอันมหาศาลได้เปลือกโลกบริเวณโดยรอบถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อรองรับน้ำหนักของเทือกเขาที่กดทับ บ้านพัก ห้องน้ำ และร้านค้า พื้นที่เป็นป่าสนเขา และป่าดงดิบตามตำนานโบราณเล่ากันว่า เมื่อครั้งที่สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี เสด็จยกทัพไปตีเมืองเชียงใหม่ ครั้งที่ 2 เมื่อมาถึงบริเวณนั้น สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีทรงประทับม้าพลัดหลงอยู่กลางลานหิน มีแสงสว่างออกมาจากพระวรกาย มีทหารพม่าคลุกเขามาบอบอยู่โดยรอบ และขณะนั้นเป็นเวลาฟ้าสางพอดี จึงเรียกบริเวณนั้นว่า "ลานาส" และสถานที่สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีประทับม้าก็ยังคงอยู่ในปัจจุบัน บริเวณชั้น 2 ของน้ำตก

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	16 องศา	46 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	99 องศา	00 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	ระวางที่ 4842 IV

ลานหินจะมีรอยเกือกม้าของสมเด็จพระเจ้าอยู่ด้วย ปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวประมาณเดือนละ 5,500 คน

สภาพปัญหา

มีการบุกรุกทำลายป่า ทำให้สิ่งแวดล้อมทำให้ปริมาณน้ำลดลง และมีการทำลายสภาพธรรมชาติโดยการทิ้งขยะ

องค์กรรับผิดชอบ

อุทยานแห่งชาติลานาส ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบก สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้ อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. แม่ห่อ

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (41)

น้ำตกพาเจริญ / PA CHAROEN CASCADE / TAK

สถานที่ตั้ง

หมู่บ้านพาเจริญ ตำบลช่องแคบ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก

ประเภท

น้ำตก

ความสำคัญ

เป็นสถานที่ท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจของประชาชนในท้องถิ่นจังหวัดตาก และจังหวัดใกล้เคียง

การเข้าถึง

โดยทางหลวงหมายเลข 1090 (แม่สอด - อุ้มผาง) จากอำเภอแม่สอด ลงใต้ไปถึงบริเวณกิโลเมตรที่ 36 - 37 มีถนนคอนกรีตแยกซ้ายผ่านหมู่บ้านไปถึงน้ำตกประมาณ 700 เมตร

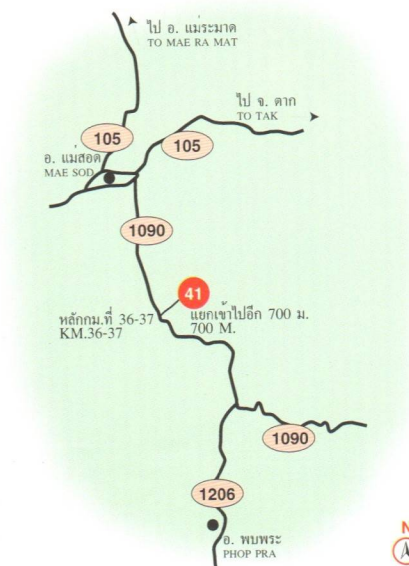
สภาพปัจจุบัน

เป็นน้ำตกชั้นเล็ก ๆ สามารถนับได้ถึง 97 ชั้น นับรวมแล้วจึงเป็นน้ำตกสูงและมีน้ำมากมีเสน่ห์น่ามองสภาพโดยรอบเป็นป่าดิบที่อุดมสมบูรณ์สามารถพบสัตว์ป่าขนาดเล็ก เช่น แมวป่า อีเห็น และนกป่าหลายชนิด น้ำตกพาเจริญอยู่ในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติน้ำตกพาเจริญ ซึ่งมีพื้นที่ประมาณ 2,000 ไร่ มีสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว เช่น ม้านั่ง ร้านค้าสวัสดิการ ลานจอดรถ ถังขยะ ห้องน้ำ สถานที่กางเต็นท์ ฯลฯ เคยมีสถิตินักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในเดือนเมษายน 2529 ถึงประมาณ 18,772 คน

สภาพปัญหา

ผลกระทบจากการทิ้งขยะมูลฝอยของนักท่องเที่ยวมีจำนวนมาก

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	16 องศา	28 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	98 องศา	51 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	ระวางที่ 4741 I

องค์กรรับผิดชอบ

อุทยานแห่งชาติน้ำตกพาเจริญ ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบก
สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้
อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. ช่องแคบ

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (42)
 น้ำตกทีลอซู / TEE LAW SU CASCADE / TAK
สถานที่ตั้ง

ตำบลแม่จัน อำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก

ประเภท

น้ำตก

ความสำคัญ

เป็นน้ำตกหินปูนขนาดใหญ่และสวยงามที่สุดในประเทศไทย เป็นอันดับ 6 ของโลก

การเข้าถึง

จากทางหลวงหมายเลข 1090 (แม่สอด - อุ้มผาง) ก่อนถึง อ.อุ้มผาง 5 กม. มีทางแยกเข้าไป 45 กม. ถึงที่ทำการเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผาง และเดินเท้าต่อประมาณ 2 กม. ถึงน้ำตก

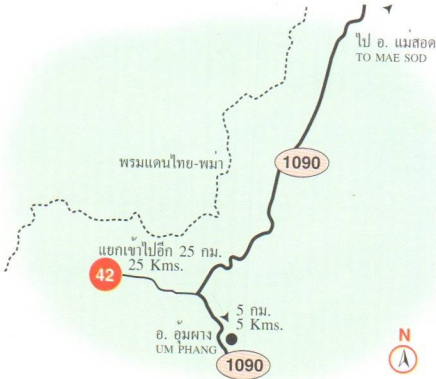
สภาพปัจจุบัน

เป็นน้ำตกขนาดใหญ่ที่สวยงามมากที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศไทยตกจากหน้าผาสูงชันมาก น้ำไหลแรงตลอดปีลำน้ำกว้าง 100 เมตรสูง 200 เมตร น้ำไหลลงสู่แอ่งน้ำเบื้องล่างไหลลงสู่ลำห้วยแม่กลอง ผ่านผืนป่าอันอุดมสมบูรณ์ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผาง ความรุนแรงของกระแสน้ำที่ไหลตกลงมาจากหน้าผาอันสูงชันทำให้เกิดเป็นละอองน้ำฟุ้งกระจายไปทั่วบริเวณน้ำตก ก่อให้เกิดพิษขึ้นดำจำพวก ตะไคร่น้ำ มอส เฟิร์น ฯลฯ ขึ้นปกคลุมโขดหินและแผ่นผาเขียวขจีคล้ายพรมกำมะหยี่จากธรรมชาติ

สภาพปัญหา

ในช่วงฤดูฝนต้องเดินทางเท้าเข้าไปถึงน้ำตก โดยเริ่มจากบริเวณท่าทรายถึงเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผางระยะทาง 11 กิโลเมตร จากนั้นต้องเดินเท้าอีกประมาณ 2 กิโลเมตรจึงจะถึงน้ำตก เนื่องจากการเดินทางไปชมน้ำตกแต่ละชั้นบางครั้งต้องเดินผ่านสายน้ำตกจึงต้องใช้เวลาและระมัดระวังอย่างมาก

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	15 องศา	57 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	98 องศา	47 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	ระวางที่ 4740 I

องค์กรรับผิดชอบ

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผาง ส่วนอนุรักษ์สัตว์ป่า กรมป่าไม้
 สภาตำบลแม่จัน

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (43)

ชาสน / KHAO SON / KHAMPHAENG PHET

สถานที่ตั้ง

ตำบลโกสัมพีน อำเภอมือง จังหวัดกำแพงเพชร

ประเภท

ภูเขา

ความสำคัญ

เป็นป่าสงวนแห่งชาติที่ยังมีสภาพป่าที่สมบูรณ์และเป็นป่าที่อยู่ใกล้ตัวจังหวัดมากที่สุด บนยอดเขาสนมมีลานกว้างและทุ่งหญ้าเขียวขจีมองดูทิวทัศน์และภูมิประเทศโดยรอบสวยงามมาก จึงเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดกำแพงเพชร และเป็นแหล่งศึกษาระบบนิเวศน์วิทยาต่าง ๆ

การเข้าถึง

ทางหลวงหมายเลข 1 (กำแพงเพชร - ตาก) ถึงบริเวณหลักกิโลเมตรที่ 380 เลี้ยวซ้ายไปตามถนนลูกรังอีกราว 11 กิโลเมตร และถ้าจะไปจุดชมวิวดังกล่าวต้องเดินเท้าต่อไปอีก 2 กิโลเมตร ถึงยอดเขาสนม

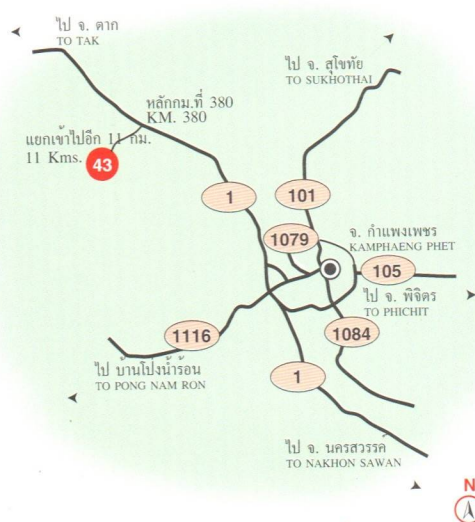
สภาพปัจจุบัน

เป็นเขาหินปูนสูงจากระดับน้ำทะเล 852 เมตร บนยอดเขาเป็นที่ราบคล้ายภูกระดึง มีป่าสน 2 ใบและ 3 ใบ อากาศเย็นขึ้นมีพื้นที่ราบล้อมรอบเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสนมเพรียง ซึ่งมีพื้นที่ 63,125 ไร่ หรือประมาณ 101 ตารางกิโลเมตร พื้นที่รอบเขาบางส่วนทำเกษตรกรรม มีประชาชนอาศัยอยู่กระจัดกระจาย สภาพป่าและพรรณไม้ของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสนมเพรียงประกอบด้วยป่าเต็งรัง ป่าเบญจพรรณ ป่าดงดิบแล้ง ป่าดงดิบ เขา และมีสัตว์ป่าที่อาศัยอยู่หลายชนิด

สภาพปัญหา

เส้นทางถนนลูกรังถูกน้ำป่ากัดเซาะทำให้การเดินทางไม่สะดวก และบนยอดเขามีการบุกรุกทำลายป่า

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	16 องศา	34 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	99 องศา	18 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	ระวางที่ 4842 II

องค์กรรับผิดชอบ

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสนมเพรียง ส่วนอนุรักษ์สัตว์ป่า กรมป่าไม้
อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. โกสัมพีน

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (44)

น้ำตกคลองลาน / KHLONG LAN CASCADE / KHAMPHAENG PHET

สถานที่ตั้ง

บ้านคลองลาน ตำบลคลองลานพัฒนา อำเภอคลองลาน
จังหวัดกำแพงเพชร

ประเภท

น้ำตก

ความสำคัญ

เป็นน้ำตกที่ไหลลงจากหน้าผาสูงชันมีภูมิประเทศที่งดงามทำให้แลดูสวยงาม จึงเป็นแหล่งท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจของจังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติคลองลาน เป็นป่าที่อุดมสมบูรณ์แห่งสุดท้ายของจังหวัดกำแพงเพชร

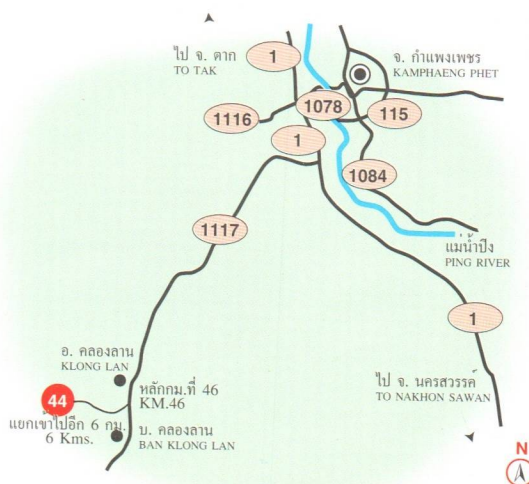
การเข้าถึง

ทางหลวงหมายเลข 1117 (กำแพงเพชร - คลองลาน) ผ่านอำเภอคลองลานถึงกิโลเมตรที่ 46 มีทางแยกขวาเข้าสู่ น้ำตกประมาณ 6 กิโลเมตร เป็นถนนลาดยาง

สภาพปัจจุบัน

เป็นน้ำตกขนาดกลางจากหน้าผาสูงประมาณ 95 เมตร กว้าง 40 เมตร ในฤดูฝนจะมีละอองน้ำสวยงามมาก ด้านล่างของน้ำตกมีเป็นแอ่งน้ำที่ลงเล่นน้ำได้ ต้นกำเนิดจากเทือกเขาขุนคลองลาน ซึ่งมียอดสูงสุด 1,435 เมตรจากระดับน้ำทะเล เนื้อหน้าผาน้ำตกเป็นที่ราบกว้างในฤดูฝนน้ำจะไหลจากลำห้วยต่าง ๆ ประมาณ 5 สาย ลงสู่แอ่งน้ำตกตามหุบเขา และเกิดเป็นวังน้ำยาว 3 กิโลเมตร จากนั้นจึงไหลผ่านหน้าผาลงมาเป็นน้ำตกคลองลาน มีความสวยงามมากมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก ปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวประมาณ 200 - 500 คน/วัน

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	16 องศา	07 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	99 องศา	17 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	ระวางที่ 4841 II

สภาพปัญหา

การบุกรุกทำลายป่าไม้บริเวณข้างเคียงและคันน้ำ ขาดการดูแลรักษา ความสะอาด บริเวณน้ำตกมีหินลื่น

องค์กรรับผิดชอบ

อุทยานแห่งชาติน้ำตกคลองลาน ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบก
สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้
อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. คลองลานพัฒนา

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (45)

น้ำตกคลองน้ำไหล (น้ำตกปางควาย) / KHLONG NAM LAI

CASCADE / KAMPHAENG PHET

สถานที่ตั้ง

ตำบลคลองน้ำไหล อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร

ประเภท

น้ำตก

ความสำคัญ

เป็นสถานที่ท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจของประชาชนในท้องถิ่นและจังหวัดใกล้เคียง

การเข้าถึง

มีถนนลาดยางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวใช้ถนนทางหลวงหมายเลข 1117 (กำแพงเพชร - คลองลาน) ถึงบริเวณกิโลเมตรที่ 30 ก่อนถึงบ้านคลองน้ำไหลจะมีทางแยกขวาเข้าสู่ลำน้ำตกระยะทางประมาณ 10 กิโลเมตร

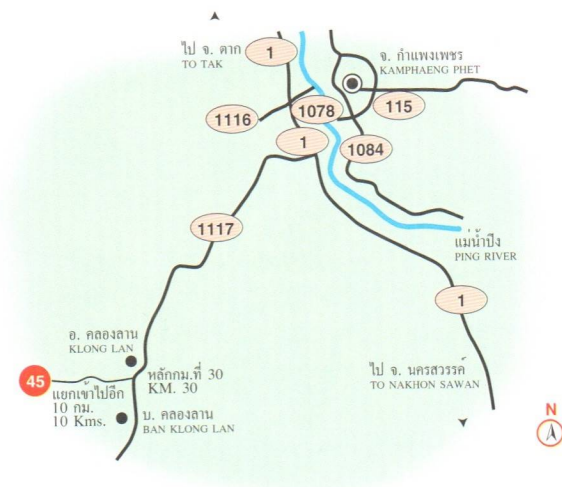
สภาพปัจจุบัน

เป็นน้ำตกในเขตป่าดงดิบชื้นที่ยังสมบูรณ์ เป็นแหล่งธรรมชาติที่มีความสวยงามน้ำตกมี 9 ชั้นมีน้ำตลอดปี และแต่ละชั้นมีแอ่งน้ำและแก่งเกาะ ที่มองดูคล้ายเกาะเล็กๆ เกาะน้อยๆ อยู่กลางลำธาร ในฤดูฝนมีฝูงนกเงือกอาศัยอยู่ นอกจากนี้ยังพบสัตว์ป่า เช่น เก้ง หมูป่า ชุกชุม ป่าไม้ในบริเวณนี้ได้แก่ ป่าแดง ป่าเต็งรัง ยังมีหมู่บ้านชาวไทยภูเขาเผ่าเย้า ลีซอ กะเหรี่ยง มูเซอ ที่อาศัยอยู่มาดั้งเดิมในพื้นที่ไม่ไกลจากน้ำตก

สภาพปัญหา

มีการบุกรุกทำลายป่าในบางพื้นที่รวมทั้งการล่าสัตว์ป่า มีการทิ้งขยะมูลฝอยจากนักท่องเที่ยว ถนนทางเข้าน้ำตกยังไม่สะดวก

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	16 องศา	12 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	99 องศา	16 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	ระวางที่ 4841 II

องค์กรรับผิดชอบ

อุทยานแห่งชาติน้ำตกคลองลาน ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบก
สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้
อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. คลองน้ำไหล

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (46)

ถ้ำนเรศวร / NARESUAN CAVE / PHITSANULOK

สถานที่ตั้ง

หมู่ 6 บ้านมุง ตำบลบ้านมุง อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก

ประเภท

ถ้ำ

ความสำคัญ

เป็นแหล่งท่องเที่ยวและศึกษาธรรมชาติในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าลุ่มน้ำวังทองฝั่งซ้าย

การเข้าถึง

จากทางหลวงหมายเลข 11 แยกเข้าทางหลวงหมายเลข 1115 ถึงบริเวณกิโลเมตรที่ 16 แยกเข้าถนนลูกรังประมาณ 11 กิโลเมตร

สภาพปัจจุบัน

เป็นถ้ำในภูเขาหินปูนลึกประมาณ 150 เมตร ลักษณะปากทางเข้าถ้ำเล็กแคบต้องคลานเข้าประมาณ 10 เมตร หลังจากผ่านช่องแคบๆ นี้แล้วจะพบห้องโถงขนาดใหญ่ภายในถ้ำจะมีหินงอกหินย้อย มีรูปร่างต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก และยังมีหินที่เป็นประกายที่น้ำสนใจอีกด้วย ด้านขวามือจะพบหินงอกหินย้อยที่ก่อตัวกันคล้ายมาลาเบี่ยงของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ชาวบ้านจึงถือเอาเอกลักษณ์มาตั้งเป็นชื่อ "ถ้ำนเรศวร" และบริเวณใกล้เคียงยังมีถ้ำอีกหลายถ้ำ ภายในถ้ำนเรศวรมีค้างคาวอาศัยอยู่เป็นจำนวนมากเดิมชาวบ้านเรียกว่า "ถ้ำโง่ง"

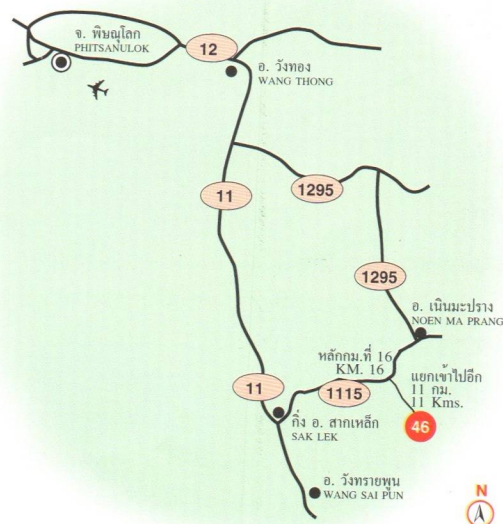
สภาพปัญหา

ชาวบ้านเข้ามาตัดหินงอกหินย้อย มีการขูดขีดตามผนังถ้ำ ในฤดูฝนทางเข้ามีสภาพลื่นมาก และภายในถ้ำมีดงยาป่ามากในการเข้าถึง

องค์กรรับผิดชอบ

หน่วยห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาท่าพล ส่วนอนุรักษ์สัตว์ป่า กรมป่าไม้ อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. บ้านมุง

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	16 องศา	30 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	100 องศา	40 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	รวางที่ 5141 IV, 5142 III

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (47)

น้ำตกชาติตระการ / CHAT TRAKAN CASCADE / PHITSANULOK

สถานที่ตั้ง

บ้านปากกรอง ตำบลชาติตระการ อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก

ประเภท

น้ำตก

ความสำคัญ

เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดพิษณุโลก

การเข้าถึง

จากทางหลวงหมายเลข 2013 ไปอำเภอนครไทยประมาณ 25 กิโลเมตร เลี้ยวเข้าทางหลวงหมายเลข 1143 ไปอำเภอชาติตระการประมาณ 38 กิโลเมตร ก่อนถึงอำเภอชาติตระการเล็กน้อยแยกขวาประมาณ 10 กิโลเมตร ถึงที่ทำการอุทยานฯ

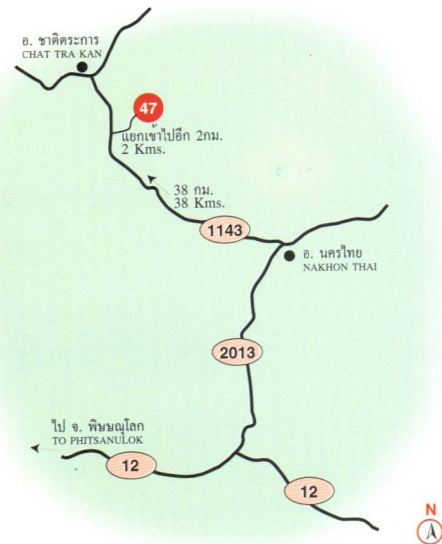
สภาพปัจจุบัน

น้ำตกชาติตระการหรือน้ำตกปากกรอง เป็นน้ำตกขนาดกลางในอุทยานแห่งชาติ ซึ่งมีพื้นที่ครอบคลุม 339,375 ไร่ มีน้ำตก 7 ชั้น ไหลตลอดปี หน้าผาบริเวณน้ำตกมีสีส้มแตกต่างกัน โดยเฉพาะน้ำตกชั้นที่ 4 เป็นชั้นที่งดงามมาก ลักษณะน้ำตกเป็นม่านไหลลงมาสู่หน้าผากกว้างเกือบ 20 เมตร ลงสู่แอ่งน้ำกว้าง ถูฝุ่นน้ำจะแรงมากและชุ่ม มีลานหญ้าข้างน้ำตกให้นั่งเล่น สภาพโดยทั่วไปยังเป็นป่าที่อุดมสมบูรณ์ ประกอบด้วยป่าเต็งรังและป่าดิบเขา ทางเข้าสะดวกมีลานจอดรถ และบ้านพักให้เข้า แต่มีนักท่องเที่ยวน้อยเนื่องจากอยู่ไกลจากจังหวัดพิษณุโลกถึง 145 กิโลเมตร

สภาพปัญหา

ป่าบริเวณโดยรอบถูกทำลาย

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	17 องศา	17 องศาเหนือ
ลองจิจูดที่	100 องศา	41 องศาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	ระวางที่ 5143 IV

องค์กรรับผิดชอบ

อุทยานแห่งชาติน้ำตกชาติตระการ ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบก
สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้
อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. ชาติตระการ

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (48)

น้ำตกแก่งโสภะ / KAENG SOPHA CASCADE / PHITSANULOK

สถานที่ตั้ง

หมู่ที่ 2 ตำบลบ้านแยง อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

ประเภท

น้ำตก

ความสำคัญ

เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่งของจังหวัดพิษณุโลก โดยเฉพาะเทศกาลสงกรานต์จะมีนักท่องเที่ยวนิยมเข้ามาเที่ยวเป็นจำนวนมาก

การเข้าถึง

ทางหลวงหมายเลข 12 ถึงบริเวณหลักกิโลเมตรที่ 71 มีทางแยกเป็นถนนลาดยางตัดผ่านอุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวงเข้าไปประมาณ 2.5 กิโลเมตร

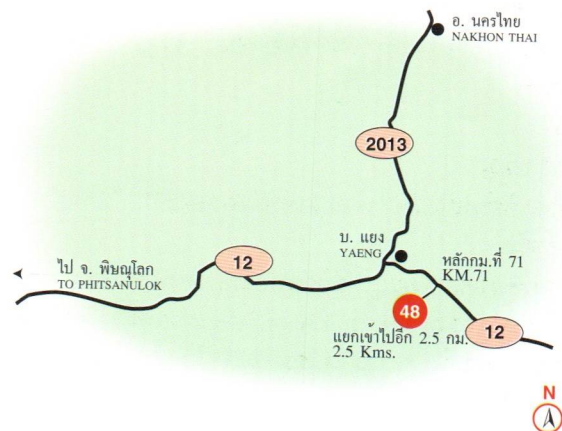
สภาพปัจจุบัน

เป็นน้ำตกขนาดใหญ่มี 3 ชั้น ผ่านไปตามแก่งหินหลายแห่งมีความสูงประมาณ 40 เมตร บริเวณลำน้ำตกตอนบนเป็นแผ่นหินเรียบสามารถเดินข้ามได้ในช่วงน้ำน้อย ชื่อเดิมของน้ำตกชื่อว่า "น้ำตกแก่งชั้นไดยานหรือบันไดยาน" และในปี 2503 ได้เปิดเป็นสถานที่ท่องเที่ยวจึงเปลี่ยนชื่อใหม่เป็น "น้ำตกแก่งโสภะ" ส่วนแก่งโสภะจริง ๆ นั้นเป็นแก่งอีกแห่งหนึ่งอยู่ทางต้นน้ำเหนือน้ำตกประมาณ 1 กิโลเมตร สภาพทางธรรมชาติในบริเวณน้ำตกร่มรื่นมาก มีการจัดระเบียบที่ดี เช่น ลานจอดรถ ร้านอาหาร ห้องน้ำ ห้องสุขา

สภาพปัญหา

มีปัญหาดูแลรักษาความสะอาด การดูแลรักษาป่าต้นน้ำเพื่อให้ น้ำตกมีปริมาณน้ำเสมอ

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	16 องศา	52 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	100 องศา	50 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	ระวางที่ 5142 I

องค์กรรับผิดชอบ

อุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบก สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้
อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. บ้านแยง

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (49)

น้ำตกปอย / POI CASCADE / PHITSANULOK

สถานที่ตั้ง

บ้านปอย ตำบลแก่งโสภา อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก

ประเภท

น้ำตก

ความสำคัญ

เป็นน้ำตกที่สวยงาม สภาพโดยรอบร่มรื่นเหมาะเป็นที่พักผ่อน

การเข้าถึง

ทางหลวงหมายเลข 12 ถึงบริเวณหลักกิโลเมตรที่ 59 มีป้ายสวนป่าเขากระยางแยกเข้าไปตามทางถนนลาดยางประมาณ 1.5 กิโลเมตร

สภาพปัจจุบัน

เป็นน้ำตกที่มีลานกว้างมาก มีชั้นเดียวเป็นโขดหิน เป็นลำน้ำเดียวกับน้ำตกแก่งโสภา มีลักษณะคล้ายม่านตกลงมาเป็นปอยสวยงาม ชื่อของน้ำตกปอยอาจจะมาจากลักษณะดังกล่าวนี้ก็เป็นได้ บริเวณโดยรอบเป็นสวนป่ากระยาง ปลูกไม้ดอกไม้ประดับตกแต่งไว้ มีศาลานั่งพักผ่อนโดยเฉพาะอย่างยิ่งน้ำตกปอยเป็นน้ำตกที่อยู่กลางชุมชนบ้านปอยมีถนนข้ามลำน้ำเป็ดตรงพื้นที่เหนือน้ำตก

สภาพปัญหา

มีปัญหาในการดูแลรักษาความสะอาด ชาวบ้านมาใช้น้ำเพื่อการซักล้างและในฤดูแล้งมีน้ำน้อย

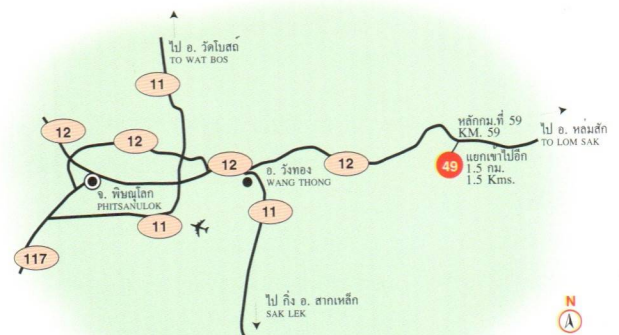
องค์กรรับผิดชอบ

สวนป่ากระยาง

องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. แก่งโสภา

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	16 องศา	50 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	100 องศา	45 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	ระวางที่ 5142 I

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (50)

ถ้ำลอม - ถ้ำวัง / LOM CAVE - WANG CAVE / SUKHOTHAI

สถานที่ตั้ง

หมู่ที่ 7 ตำบลนาขุนไกร อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

ประเภท

ถ้ำ

ความสำคัญ

เป็นแหล่งท่องเที่ยวศึกษาธรรมชาติทั้งภายในถ้ำและป่าเขาในพื้นที่วนอุทยาน

การเข้าถึง

ทางหลวงหมายเลข 1048 ถึงบริเวณหลักกิโลเมตรที่ 32 แยกเข้าถนนลูกรังอีกประมาณ 7 กิโลเมตร

สภาพปัจจุบัน

เป็นถ้ำที่มีโพรงทะลุออก 2 ด้านของภูเขา และด้วยลักษณะของเทือกเขาที่ทอดตัวขวางทิศทางลมทำให้ปากถ้ำด้านหนึ่งมีกระแสลมพัดจากภายในถ้ำออกมาเหมือนกับนั่งในห้องปรับอากาศ โดยเฉพาะเวลาใดที่อากาศภายนอกร้อนแสงแดดจ้าตรงปากถ้ำจะมีกระแสลมพัดแรงและมีอุณหภูมิสบาย ภายในถ้ำมีหินงอก หินย้อย และมีห้องแยกออกเป็นห้องๆ ขึ้น ๆ

สภาพปัญหา

ทางเข้าไม่สะดวก ทางเดินในถ้ำลื่นอันตราย มีการขีดเขียนผนังถ้ำจากนักท่องเที่ยว

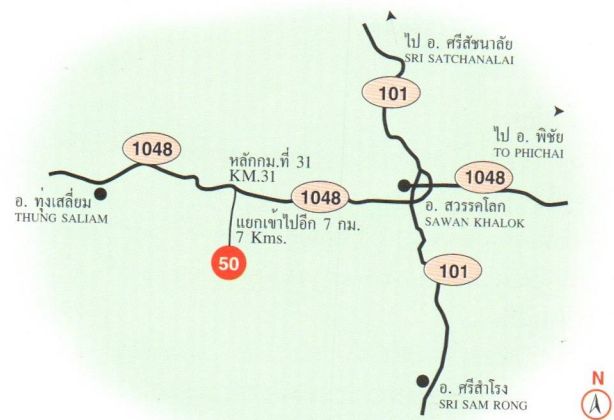
องค์กรรับผิดชอบ

วนอุทยานถ้ำลอม-ถ้ำวัง ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบก

สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้

อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. นาขุนไกร

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	17 องศา	15 องศาเหนือ
ลองจิจูดที่	99 องศา	32 องศาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	ระวางที่ 4943 IV

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (51)

น้ำตกสายรุ้ง / SAI RUNG CASCADE / SUKHOTHAI

สถานที่ตั้ง

บ้านน้ำตกสายรุ้ง ตำบลบ้านน้ำพุ อำเภอศรีมอหิ จ. สุโขทัย

ประเภท

น้ำตก

ความสำคัญ

เป็นน้ำตกที่สวยงามที่สุดในอุทยานแห่งชาติรามคำแหง

การเข้าถึง

จากทางหลวงหมายเลข 101 ถึงบ้านสุวรรณคีรี บริเวณกิโลเมตรที่ 428 แยกเข้าไปอีกประมาณ 13 กิโลเมตร แล้วเดินเท้าอีกประมาณ 1 กิโลเมตร

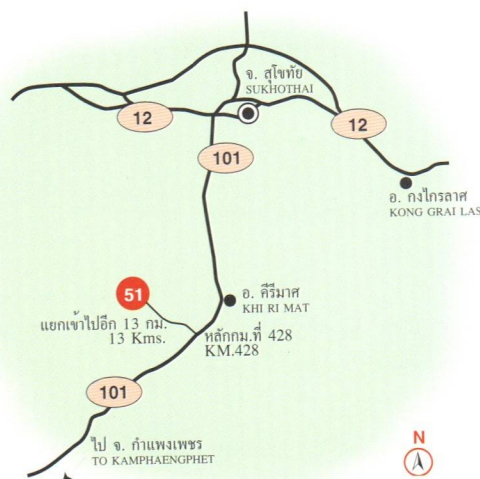
สภาพปัจจุบัน

เป็นน้ำตกขนาดเล็กที่สูงชันกว่า 100 เมตร ไหลจากเขา 4 ชั้น เกิดจากต้นน้ำบริเวณเขาเจดีย์เป็นแอ่งท้องกะทะไหลลงมาเป็นลำธารคลองไผ่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ที่เรียกกันว่าน้ำตกสายรุ้งเพราะเมื่อน้ำกระเซ็นออกมาจะสะท้อนกับแสงอาทิตย์เป็นสีรุ้ง ในช่วงเดือนพฤศจิกายนเป็นต้นไปจะเห็นสายรุ้งในช่วงเช้า และในฤดูฝนจะเห็นในช่วงบ่าย ช่วงฤดูฝนพื้นที่เป็นป่าไม้เบญจพรรณมีสภาพป่าสมบูรณ์มากเป็นน้ำตกที่สวยงามที่สุดในอุทยานแห่งชาติรามคำแหง มีนักท่องเที่ยวนิยมมาเที่ยวในฤดูฝนและหน้าเทศกาล

สภาพปัญหา

ขาดการดูแลรักษาความสะอาด การบุกรุกตัดไม้ ล่าสัตว์ ทางขึ้นน้ำตกมีหินลื่น ไม่มีป้ายบอกทางในการเดินเท้าเป็นระยะ ๆ ขาดสาธารณูปโภครองรับนักท่องเที่ยว

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	16 องศา	49 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	99 องศา	38 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	ระวางที่ 4942 IV

องค์กรรับผิดชอบ

อุทยานแห่งชาติรามคำแหง ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบก
สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้
อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. บ้านน้ำพุ

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (52)

น้ำตกตาดดาว / TAD DAOW CASCADE / SUKHOTHAI

สถานที่ตั้ง

บ้านป่าคา ตำบลบ้านแก่ง อำเภอศรีสำดาลัย จังหวัดสุโขทัย

ประเภท

น้ำตก

ความสำคัญ

เป็นแหล่งศึกษาธรรมชาติของนักเรียน - นักศึกษา

การเข้าถึง

ทางหลวงหมายเลข 1201 บริเวณหลักกิโลเมตรที่ 13 แยกเข้าถนนลาดยางอีกประมาณ 45 กิโลเมตร ถึงด่านตรวจต่อเข้าไปอีกประมาณ 5 กิโลเมตร และเดินเท้าอีก 4 กิโลเมตร

สภาพปัจจุบัน

เป็นน้ำตกที่มีความสวยงามขนาดใหญ่สูง 70 เมตร ไหลลงมาจากโขดหินสูง กระเซ็นสะท้อนแสงแดดระยิบระยับคล้ายประกายดาว ต้นน้ำเกิดจากลำห้วยแม่ท่าแพไหลตกลงมาจากหน้าผากว้างในลักษณะ 2 สาย มีแอ่งน้ำขนาดเล็กด้านหน้าลงเล่นน้ำได้และตลอดเส้นทางการเดินทางสามารถที่จะเดินชมสภาพป่าธรรมชาติอื่นๆ จะมีน้ำไหลตลอดปี ปัจจุบันทางอุทยานฯ ได้จัดสาธารณูปโภคไว้อย่างสมบูรณ์

สภาพปัญหา

มีการบุกรุกทำลายป่า

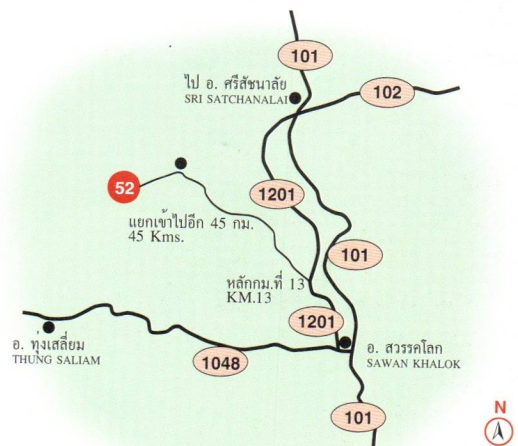
องค์กรรับผิดชอบ

อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบก

สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้

อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. บ้านแก่ง

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	17 องศา	33 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	99 องศา	29 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	ระวางที่ 4844 II, 4944 III

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (53)

บึงสีไฟ / BUNG SI FAI / PHICHIT

สถานที่ตั้ง

เขตเทศบาลเมืองพิจิตร ถนนบึงสีไฟ อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร

ประเภท

บึง

ความสำคัญ

เป็นสัญลักษณ์แห่งแรกของจังหวัดพิจิตร มีทัศนียภาพที่สวยงามและเป็นที่สำหรับพักผ่อนหย่อนใจ

การเข้าถึง

จากที่ว่าการอำเภอเมืองไปตามถนนบึงสีไฟประมาณ 2 กิโลเมตร จะผ่านโรงพยาบาลจังหวัดพิจิตร ก็จะถึงบึงสีไฟ (สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์) ซึ่งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองพิจิตร

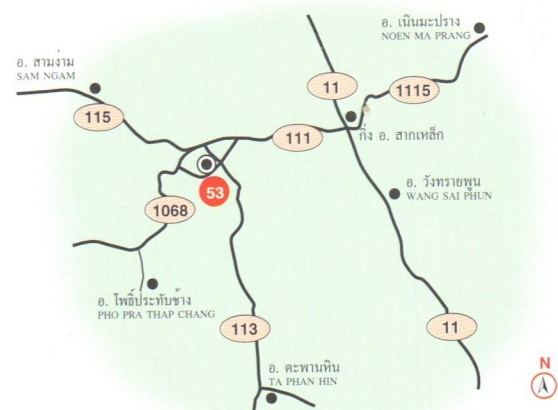
สภาพปัจจุบัน

เป็นแหล่งน้ำขนาดใหญ่อันดับ 3 ของประเทศ ซึ่งเคยมีพื้นที่กว้างใหญ่ไพศาลถึง 12,000 ไร่ ลักษณะของบึงกว้างกลมคล้ายกะทะแต่รีไปทางทิศตะวันตกเล็กน้อย และจังหวัดพิจิตรได้สร้างศาลาบึงสีไฟให้ประชาชนได้ท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ มีสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ พิจิตร มีเนื้อที่ 170 ไร่ มีรูปปั้นพญาละวณะที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทยความยาวถึง 38 เมตร กว้าง 6 เมตร สูง 5 เมตร ปากยาว 4.5 เมตร ตั้งอยู่บริเวณด้านหน้าของบึง ภายในตัวสระเข้ยังมีห้องประชุมขนาด 25 ถึง 30 ที่นั่ง มีศาลาทอดพระเกียรติเก้าเหลี่ยม เป็นที่แสดงพันธุ์ปลาน้ำจืดหายากและเป็นสถานที่เพาะพันธุ์ปลาน้ำจืดที่สำคัญของภาคเหนือตอนล่างปัจจุบันมีนักท่องเที่ยว 500-1,000 คน

สภาพปัญหา

บางส่วนต้นเงินจากตะกอนดิน การเพิ่มของผักตบชวา น้ำเสียจากชุมชนที่ระบายน้ำลงสู่บึง

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	16 องศา	25 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	100 องศา	20 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	ระวางที่ 5041 I

องค์กรรับผิดชอบ

เทศบาลเมืองพิจิตร / อบจ. พิจิตร

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (54)

น้ำตกศรีดิษฐ์ / SI DIT CASCADE / PHETCHABUN

สถานที่ตั้ง

ตำบลเขาค้อ อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์

ประเภท

น้ำตก

ความสำคัญ

เคยเป็นศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้ทางการเมืองของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย ปัจจุบันเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดเพชรบูรณ์

การเข้าถึง

โดยทางหลวงหมายเลข 2196 และแยกเข้าทาง 2325 ไปประมาณ 10 กิโลเมตร แยกขวาเข้าไปอีก 200 เมตร

สภาพปัจจุบัน

เป็นน้ำตกหินชั้นขนาดใหญ่ที่มีน้ำพุ่งลงมาจากผาหินสูงประมาณ 10 เมตร มีน้ำตกตลอดปีบริเวณโดยรอบเป็นป่าอุดมสมบูรณ์ เคยเป็นที่อยู่ของผกค. มาก่อน ด้านหน้าของบริเวณน้ำตกมีครกตำข้าวที่ผกค. สร้างขึ้นโดยให้พลังน้ำตก มีบ้านพักของผกค. ที่ยังเก็บรักษาไว้ในปัจจุบัน ภายในบริเวณน้ำตกมีสถานที่พักผ่อน ร้านอาหาร และร้านขายของที่ระลึก

สภาพปัญหา

บริเวณน้ำตกในฤดูฝนน้ำแรงมาก หินมีตะไคร่น้ำเกาะทำให้ลื่น อาจจะทำให้เกิดอันตราย

องค์กรรับผิดชอบ

ชมทหามล่ำสัตรีป่าเขาค้อ สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้ อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. เขาค้อ

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	16 องศา	38 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	100 องศา	56 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	ระวางที่ 5142 II

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (55)

น้ำตกตาดหมอก / TAD MOK CASCADE / PHETCHABUN

สถานที่ตั้ง

บ้านเจ็ดยักษ์ ตำบลนาป่า อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์

ประเภท

น้ำตก

ความสำคัญ

สภาพพื้นที่ป่ายังสมบูรณ์เหมาะแก่การศึกษาธรรมชาติ

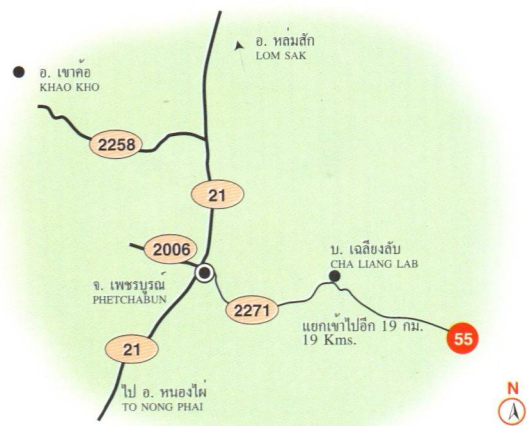
การเข้าถึง

จากทางหลวงหมายเลข 2271 ถึงบ้านเจ็ดยักษ์ประมาณ 12 กม. เลี้ยวขวาเข้าทางหลวงหมายเลข 2275 ประมาณ 200 เมตร เลี้ยวซ้ายขึ้นอุทยานแห่งชาติตาดหมอก ระยะทาง 19 กิโลเมตร ถึงลานจอดรถ เดินเท้าตามลำห้วยประมาณ 2 กิโลเมตร

สภาพปัจจุบัน

เป็นน้ำตกสูงบนหน้าผาที่มีหมอกคลุมตลอดเวลา อยู่ในเทือกเขาสลักขั้วซ้อน สภาพแวดล้อมเป็นป่าดิบชื้นและป่าเบญจพรรณที่อุดมสมบูรณ์บนเทือกเขาเพชรบูรณ์ ซึ่งอยู่ในอุทยานแห่งชาติตาดหมอกที่ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 181,250 ไร่ ลักษณะของน้ำตกเป็นหินแกรนิต ซึ่งมีความลื่นมาก กระแสน้ำจะทิ้งตัวลงมาจากหน้าผาอันสูงชันประมาณ 200 เมตร สู่แอ่งน้ำเบื้องล่าง แล้วไหลลงมารวมกับกระแสน้ำที่ไหลมาจากน้ำตกสองนาง ตรงบริเวณชั้นที่ 2 ของน้ำตกสองนาง กลายเป็นลำห้วย จากนั้นจะไหลลงสู่แม่น้ำป่าสัก ในช่วงฤดูฝนความชุ่มชื้นของอากาศค่อนข้างสูงก่อให้เกิดพิษขึ้นต่อจำพวก มอส เฟิร์น ตะไคร่น้ำ ขึ้นปกคลุมโขดหินต่าง ๆ คล้ายกำแพงหยาบๆ จากธรรมชาติ เส้นทางเดินเท้าเข้าสู่ตัวน้ำตกจะต้องเดินลัดเลาะไปตามลำห้วยบก ซึ่งทั้งสองฟากฝั่งจะแน่นอนหาไปด้วยป่าไม้ตลอดจนพันธุ์ไม้เลื้อยนานาชนิด

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	17 องศา	03 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	101 องศา	18 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	ระวางที่ 5243 II

สภาพปัญหา

ถนนลาดยางก่อนถึงน้ำตกถูกน้ำป่าไหลเซาะจนถนนขาดเป็นบางช่วง ทางเดินช่วงหน้าผาอาจเกิดอันตรายปัจจุบันยังไม่มีบ้านพักและร้านค้าให้บริการแก่นักท่องเที่ยวและมีการทำลายป่าขาดเจ้าหน้าที่ดูแลบริเวณน้ำตก

องค์กรรับผิดชอบ

อุทยานแห่งชาติตาดหมอก ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบก
สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้
อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. นาป่า

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (56)

ลานหินปุ่ม - ลานหินแตก / LAN HIN PUM - LAN HIN TAG / PHITSANULOK

สถานที่ตั้ง

บ้านภูหินร่องกล้า ตำบลเนินเพิ่ม อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก (อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์)

ประเภท

ภูเขา

ความสำคัญ

ลานหินแตกได้ชื่อว่าเป็น "ลานเลือด" เมื่อครั้งเกิดยุทธการภูขวาง เมื่อ พ.ศ. 2515 พื้นที่นี้เป็นสมรภูมิสู้รบระหว่างทหารฝ่ายรัฐบาลและพคท.

การเข้าถึง

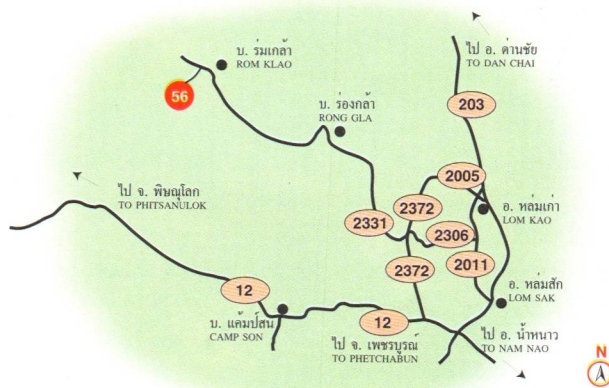
ทางหลวงหมายเลข 203 ไปบ้านนาแซงเลี้ยวเข้าทางหลวง 2331 ไปอีกประมาณ 46 กิโลเมตรถึงฐานพัชรินทร์ แล้วเดินเท้าต่ออีกประมาณ 200 เมตร ถึงลานหินแตก และต้องเดินเท้าจากที่ทำการอุทยานฯ ประมาณ 4 กิโลเมตรถึงลานหินปุ่ม

สภาพปัจจุบัน

ลานหินปุ่ม อยู่ริมหน้าผาเป็นลานหินขนาดใหญ่ มีลักษณะก้อนหินปุ่ม ปุ่มเล็กใหญ่สูงต่ำสลับกัน ซึ่งเกิดจากโครงสร้างของหินที่สึกกร่อนตามธรรมชาติอยู่ห่างจากผาสูงประมาณ 560 เมตร ในช่วงฤดูฝนและฤดูหนาว จะมีดอกไม้ป่าบานสะพรั่ง

ลานหินแตก ลักษณะเป็นลานหินที่มีอาณาบริเวณประมาณ 40 ไร่ ลานหินมีรอยแตกเป็นแนวเป็นร่องเหมือนแผ่นดินแยก รอยแตกนั้นบางรอยก็มีขนาดแคบพอคนก้าวข้ามได้ แต่บางรอยก็กว้างจนคนไม่สามารถจะกระโดดข้ามไปถึง สำหรับความลึกของร่องหินแตกนั้นไม่สามารถจะคาดคะเนได้ ลักษณะเช่นนี้สันนิษฐานว่าอาจจะเกิดจากการไถ่ตัวหรือเคลื่อนตัวของผิวโลก จึงทำให้พื้นหินนั้นแตกออกเป็นแนว นอกจากนี้

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	16 องศา	57 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	100 องศา	57 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	ระวางที่ 5142 I

บริเวณลานหินแตกยังปกคลุมไปด้วย มอส โลเคน ตะไคร้ เฟิร์น และกล้วยไม้ชนิดต่าง ๆ

สภาพปัญหา

ขาดการดูแลรักษาความสะอาดและการเหยียบย่ำทำลายธรรมชาติ

องค์กรรับผิดชอบ

อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบก สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้ อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. เนินเพิ่ม

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (57)

เขาแก้ว - เขาหน่อ และบริเวณใกล้เคียง / KHAO KAEW - KHAO NAOR AND SURROUNDING AREA / NAKHON SAWAN

สถานที่ตั้ง

ตำบลบ้านแดน อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์

ประเภท

ภูเขา

ความสำคัญ

ในเขาแก้วพบรอยพระพุทธรูปและร่องรอยทางโบราณคดี เนื่องจากด้านหลังเขาติดกับแม่น้ำปิงซึ่งเป็นเส้นทางคมนาคมมาตั้งแต่โบราณ เมื่อครั้งพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 5 เสด็จประพาสภาคเหนือทางชลมารค สายแม่น้ำปิง เคยประทับพักแรมที่เขาหน่อ ต่อมาจังหวัดได้สร้างพระบรมรูปไว้เป็นอนุสรณ์ และนับเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดนครสวรรค์

การเข้าถึง

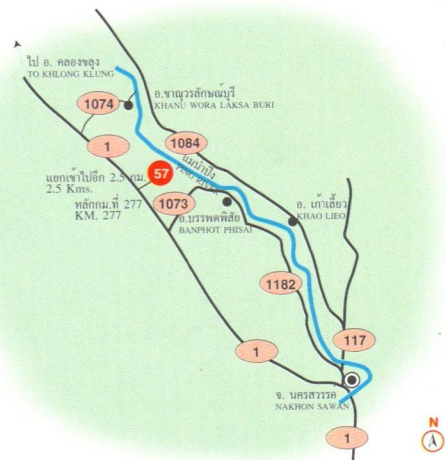
จากทางหลวงหมายเลข 1 (นครสวรรค์ - กำแพงเพชร) ช่วงหลักกิโลเมตรที่ 277 มีทางแยกเข้าวัดเขาหน่อทางขวามือ เป็นถนนลาดยาง ระยะทาง 2.5 กิโลเมตรถึงเชิงเขา

สภาพปัจจุบัน

เขาหน่อ เป็นภูเขาหินปูนสูงประมาณ 282 เมตร มีลักษณะเป็นแท่งเป็นหน่อคล้ายๆ จอมปลวกหลายๆ จอมปลวกติดต่อกัน ชาวบ้านจึงเรียกว่า "เขาหน่อ" บริเวณเชิงเขาเป็นที่ตั้งของวัดเขาหน่อ มีบันไดขึ้นสู่ด้านบนยอดเขา และมีพระพุทธรูปนอนองค์ใหญ่อยู่ปากถ้ำ ภายในถ้ำมีฝูงค้างคาวอาศัยอยู่นับล้านตัว เวลายืนจะมองเห็นฝูงค้างคาวที่อาศัยอยู่ตามถ้ำน้อยใหญ่ในภูเขาบินออกไปหากินดูเป็นสายยาวสีดำ บริเวณเชิงเขามีฝูงลิงจำนวนมากคอยรับอาหารจากนักท่องเที่ยวที่มาเยือน

เขาแก้ว เป็นเขาสูงใหญ่อยู่เคียงข้างกับเขาหน่อ มีการเล่าขานกันว่าเดิมเคยเกิดปรากฏการณ์ประหลาดมีดวงแก้วส่องแสงสว่างโดยรอบค่อยๆ ลอยสูงขึ้นยอดเขาประมาณ 1 วา เกิดเป็นแสงสว่างนวลจ้าทั่วบริเวณเขา ปรากฏการณ์เช่นนี้นานนับปีจะเกิดให้เห็นสักครั้ง ชาวบ้านจึงตั้งชื่อเขาภูกันว่า "เขาแก้ว" ภายในเขามีถ้ำหลายถ้ำซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยของ

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	15 องศา	56 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	99 องศา	52 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	ระวางที่ 4940 I

ค้างคาว ในเวลาเย็นใกล้พลบค่ำฝูงค้างคาวจะพากันบินออกหากิน ปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวแวะมาเที่ยวที่เขาแก้ว - เขาหน่อ ประมาณ 200 ถึง 300 คน/วัน

สภาพปัญหา

ขาดการบำรุงรักษา ทางขึ้นเขาหน่อและทางเข้าถ้ำมีสภาพทรุดโทรม สาธารณูปโภคไม่เพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยว

องค์กรรับผิดชอบ

- กรมศิลปากร และวัดเขาหน่อ (เฉพาะบริเวณเขาหน่อ)
- อบต.บ้านแดน

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (58)

บึงบอระเพ็ด / BUNG BORAPHET / NAKHON SAWAN

สถานที่ตั้ง

อำเภอเมือง อำเภอท่าตะโก และอำเภอยะนิง จังหวัดนครสวรรค์

ประเภท

หนอง , บึง

ความสำคัญ

เป็นบึงน้ำจืดขนาดใหญ่ที่สุดในประเทศไทย ขณะนี้กรมประมงกำลังดำเนินการพัฒนาปรับปรุงบึงบอระเพ็ดเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการประมง และพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศ มีการค้นพบนกชนิดใหม่ล่าสุดของโลกในวงศ์นกนางแอ่นเทียม จึงได้ขอพระราชทานนามว่า "นกเจ้าฟ้าสิรินธร" และเป็นสัญลักษณ์ของบึงบอระเพ็ด

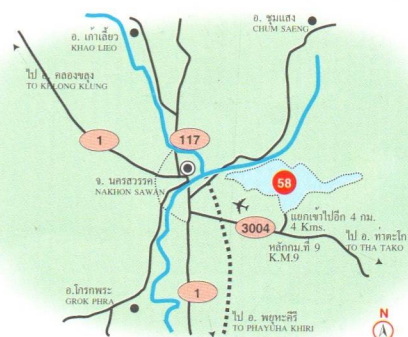
การเข้าถึง

โดยทางรถยนต์และทางเรือ ทางรถยนต์ไปตามเส้นทางหลวงหมายเลข 3004 ถึงกิโลเมตรที่ 9 เลี้ยวเข้าไปอีก 4 กิโลเมตร เข้าสถานีประมงเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ ทางเรือจากท่าหน้าเทศบาลเมืองไปตามลำน้ำน่านไปทางเหนือ 6 กิโลเมตร จึงถึงปากคลองเข้าบึงบอระเพ็ดที่เรียกว่า คลองหนองคูก

สภาพปัจจุบัน

บึงบอระเพ็ดเป็นทะเลสาบน้ำจืด ที่มีเนื้อที่ประมาณ 133,000 ไร่ ระดับความลึกโดยเฉลี่ยประมาณ 2-3 เมตร กักเก็บน้ำได้ประมาณ 475.19 ล้านลูกบาศก์เมตร แต่เดิมบริเวณบึงฯ เป็นที่ราบลุ่มที่ได้รับน้ำฝน และน้ำป่าจากที่ราบสูงทางทิศตะวันออกไหลเข้าสู่คลองต่าง ๆ แล้วไหลออกสู่ม่านน้ำทางคลองบอระเพ็ด เมื่อถึงฤดูน้ำหลาก พื้นที่ที่ลุ่มแห่งนี้จะท่วมกลายเป็นแหล่งน้ำธรรมชาติที่ขนาดใหญ่ที่สุดของภาคกลางตอนบน บึงบอระเพ็ดมีลักษณะธรรมชาติที่เป็นพื้นน้ำเป็นส่วนใหญ่ และประกอบด้วยพืชได้แก่ พืชลอยน้ำ พืชพุ่มน้ำ ป่าพรุ เกาะ และทุ่งนา รวมทั้งสัตว์น้ำจืด และสัตว์ป่าจำพวกนกน้ำ นกชายเลนอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก และในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงมีนาคมจะมีนกเป็ดน้ำจำนวนมากอพยพมาที่บึง กลางบึงมีพระตำหนักแพที่สร้างขึ้นเมื่อครั้ง

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	15 องศา	42 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	100 องศา	13 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	ระวางที่ 5040 III

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวแปรพระราชฐาน น้ำในบึงบอระเพ็ดเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อประชาชนที่อาศัยอยู่โดยรอบมากมาย ไม่ว่าจะเป็นนำไปใช้ในการอุปโภค หรือบริโภค การเกษตร การประมง ฯลฯ ปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวประมาณ 300 คน/วัน วันหยุด 2,000 คน/วัน

สภาพปัญหา

มีการตั้งบ้านเรือนทั้งในและรอบ ๆ บึงบอระเพ็ด มีการบุกรุกที่ดินเพื่ออยู่อาศัยและทำกินเข้าไปในเขตหวงห้าม มีการลักลอบจับสัตว์น้ำและสัตว์ป่าบึงบอระเพ็ด ตลอดจนทิ้งของเสียต่าง ๆ ลงในบึง

องค์กรรับผิดชอบ

- สถานีพัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่าบึงบอระเพ็ด
- สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้
- ศูนย์พัฒนาประมงน้ำจืดนครสวรรค์ กรมประมง
- อบต. พนมเศษ

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (59)

เขาม้องชัย / KHAO KHONG CHAI / UTHAI THANI

สถานที่ตั้ง

บ้านเขาม้องชัย หมู่ที่ 13 ตำบลป่าอ้อ อำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี

ประเภท

ภูเขา

ความสำคัญ

มีคุณค่าและมีความสำคัญในด้านประวัติศาสตร์โบราณคดี มีถ้ำต่างๆที่สวยงาม และมีการขุดพบวัตถุโบราณ เข้าใจว่าเดิมมีมนุษย์ก่อนประวัติศาสตร์อาศัยอยู่เพราะพบเครื่องมือหินและเศษภาชนะดินเผา

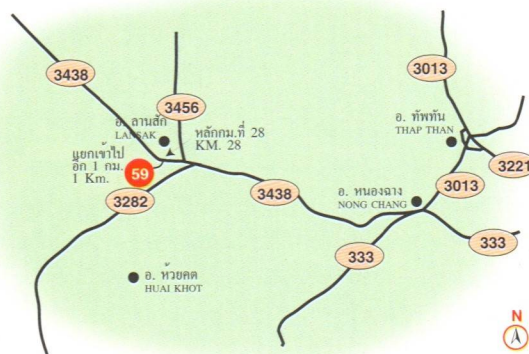
การเข้าถึง

ตามทางหลวงหมายเลข 3438 ห่างจากอำเภอลานสักประมาณ 5 กิโลเมตร ถึงหลักกิโลเมตรที่ 28 มีทางแยกขวาเข้าสู่เขาม้องชัยอีกประมาณ 1 กิโลเมตร

สภาพปัจจุบัน

เขาม้องชัยเป็นเขาหินปูน เกิดในยุคเพอร์เมียน (PERMEIN) มีลักษณะสูงชันประมาณ 353 เมตร พื้นที่ 7 ตารางกิโลเมตร ทางด้านหน้าของเขาม้องชัยเป็นถ้ำดินกว้างเหมือนอุโมงค์ใหญ่ ภายในเขามีถ้ำและช่องหินจำนวนมากหลายแห่ง บางแห่งมีลักษณะเป็นโพรงมีลานกว้างภายในถ้ำแห่งนี้มีฝูงค้างคาวนับล้านตัว ในช่วงเย็นจะเห็นฝูงนกค้างคาวออกหากิน บริเวณตรงกลางเขาเป็นที่ดินในหุบเขาม้องชัยมีถ้ำกว้างขวางมากเป็นที่ตั้งของวัดถ้ำเขาม้องชัย และโรงเรียนลานสักวิทยา และยังคงสภาพเป็นธรรมชาติ จะมีการตกแต่งบ้างบางพื้นที่ บริเวณโดยรอบเป็นป่าไม้ร่มรื่น เคยมีคนได้ยินเสียงร้องจากภูเขา จึงเรียกขานกันว่า "เขาม้องชัย"

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	15 องศา	26 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	99 องศา	35 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	ระวางที่ 4939 IV

สภาพปัญหา

ชาวบ้านเข้าไปลักลอบขโมยขี้ค้างคาวเพื่อนำไปขาย ดังนั้นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้าประทุนจึงต้องทำการปิดปากถ้ำ

องค์กรรับผิดชอบ

- เขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำประทุน ส่วนอนุรักษ์สัตว์ป่า กรมป่าไม้
- อบต. เขาม้องชัย

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (60)

น้ำตกไชนเบอร์ (น้ำตกหินลาด) / SYBER CASCADE (HIN LAD CASCADE) / UTHAI THANI

สถานที่ตั้ง

บ้านไชนเบอร์ ตำบลทองหลาง อำเภอห้วยคต จังหวัดอุทัยธานี

ประเภท

น้ำตก

ความสำคัญ

เป็นโครงสร้างทางธรรมชาติที่หายาก มีทัศนียภาพสวยงาม และเป็นสถานที่ท่องเที่ยวของประชาชนท้องถิ่น

การเข้าถึง

ทางหลวงหมายเลข 3262 (อุทัยธานี - บ้านไร่) ถึงบริเวณหลักกิโลเมตรที่ 38 มีทางแยกตามถนนลูกรังเข้าสู่ น้ำตก ระยะทางประมาณ 7 กิโลเมตร และต้องเดินเท้าอีก 500 เมตร

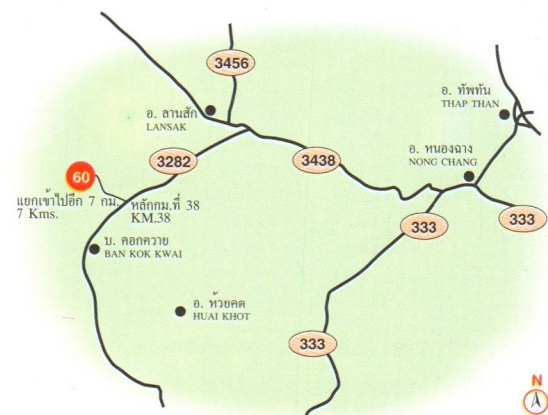
สภาพปัจจุบัน

เป็นน้ำตกที่อยู่ใกล้หมู่บ้านไชนเบอร์ เกิดจากลำห้วยล่อยจ้อยที่ไหลมาจากภูเขาสูงของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง จึงทำให้เกิดน้ำตกขึ้นเป็นระยะ ๆ หลายชั้น น้ำตกส่วนใหญ่ที่อยู่ตอนบนเรียกว่า น้ำตกล่อยจ้อย บางแห่งตกจากที่สูงปะทะกับก้อนหินใหญ่เรียกว่า น้ำตกหินลาด ข้างล่างเป็นแอ่งน้ำขนาดใหญ่รับน้ำตกที่ตกลงมาไม่ขาดสาย บางแห่งไหลซอกซอนลงไปตามเกาะแก่งของหินลงสู่เบื้องล่าง เป็นทางยาวสูงต่ำหลายชั้นสวยงามมาก บริเวณโดยรอบเป็นป่าห้วยและมีต้นไม้ร่มครึ้ม

สภาพปัญหา

น้ำแรงมากในฤดูฝน อาจเป็นอันตรายจากการปีนป่ายน้ำตก ทางเข้าใช้ได้เพียงบางฤดูกาล

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	15 องศา	14 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	99 องศา	24 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1:50,000	ระวางที่ 4839 II

องค์กรรับผิดชอบ

หน่วยพิทักษ์ป่าไชนเบอร์ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง
ส่วนอนุรักษ์สัตว์ป่า กรมป่าไม้
อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. ทองหลาง

รายชื่อแหล่งธรรมชาติที่ได้รับการประกาศให้เป็นมรดกทางธรรมชาติของท้องถิ่น อันควรรอนุรักษ์ในปีแห่งการพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ภาคเหนือ

1. ห้วยบัวทอง(คอกแม่อุค)	อ.ขุนยวม	จ. แม่ฮ่องสอน	31. ถ้ำผานางคอก	อ.ร้อยกวาง	จ.แพร่
2. คอยกอมู	อ.เมือง	จ. แม่ฮ่องสอน	32. น้ำตกห้วยโรง	อ.ร้อยกวาง	จ.แพร่
3. ถ้ำน้ำลอด	อ.เมือง	จ. แม่ฮ่องสอน	33. แพะเมืองผี	อ.เมือง	จ.แพร่
4. น้ำตกผาเสื่อ	อ.เมือง	จ. แม่ฮ่องสอน	34. ถ้ำผาคูบ	อ.เมือง	จ.น่าน
5. ถ้ำปลา	อ.เมือง	จ. แม่ฮ่องสอน	35. ถ้ำผามอง-ถ้ำผาเวียง	อ.เวียงสา	จ.น่าน
6. น้ำตกแม่สุริน	อ.ขุนยวม	จ. แม่ฮ่องสอน	36. น้ำตกศิลาเพชร	อ.บัว	จ.น่าน
7. ถ้ำเชียงดาว	อ.เชียงดาว	จ. เชียงใหม่	37. เสาหิน-ฮ่อมจอม	อ.นาหมื่น	จ.น่าน
8. ถ้ำเมืองออน	อ.สันกำแพง	จ. เชียงใหม่	38. น้ำตกธารรักย์	อ.แม่สอด	จ.ตาก
9. น้ำตกห้วยแก้ว	อ.เมือง	จ. เชียงใหม่	39. ถ้ำแม่สุ	อ.ท่าสองยาง	จ.ตาก
10. น้ำตกแม่ยะ	อ.จอมทอง	จ. เชียงใหม่	40. น้ำตกลานสาง	อ.เมือง	จ.ตาก
11. น้ำตกแม่กลาง	อ.จอมทอง	จ. เชียงใหม่	41. น้ำตกพาเจริญ	อ.พบพระ	จ.ตาก
12. น้ำตกแม่สา	อ.แม่ริม	จ. เชียงใหม่	42. น้ำตกถ้ำลอด	อ.อุ้มผาง	จ.ตาก
13. โป่งเดือดป่าแป๋	อ.แม่แจ่ม	จ. เชียงใหม่	43. เขาสน	อ.เมือง	จ.กำแพงเพชร
14. บ่อน้ำร้อนฝาง	อ.ฝาง	จ. เชียงใหม่	44. น้ำตกคลองลาน	อ.คลองลาน	จ.กำแพงเพชร
15. ออบหลวง	อ.ฮอด	จ. เชียงใหม่	45. น้ำตกคลองน้ำไหล(น้ำตกปางวาง)	อ.คลองลาน	จ.กำแพงเพชร
16. ผาเจ็ด	อ.จอมทอง	จ. เชียงใหม่	46. ถ้ำนเรศวร	อ.เนินมะปราง	จ.พิษณุโลก
17. ถ้ำหลวงนงนอ(เขานางนอน)อ.แม่สาย		จ. เชียงราย	47. น้ำตกชาติตระการ	อ.ชาติตระการ	จ.พิษณุโลก
18. น้ำตกขุนกรณ์	อ.เมือง	จ. เชียงราย	48. น้ำตกแก่งโสภา	อ.วังทอง	จ.พิษณุโลก
19. น้ำตกปูล่าง	อ.พาน	จ. เชียงราย	49. น้ำตกปอย	อ.วังทอง	จ.พิษณุโลก
20. หาดทรายขมิ้นแม่น้ำกก (พืชม.2)	อ.เมือง	จ. เชียงราย	50. ถ้ำสม-ถ้ำวัง	อ.ทุ่งเสลี่ยม	จ.สุโขทัย
21. น้ำตกภูซาง	อ.เชียงคำ	จ.พะเยา	51. น้ำตกสายรุ้ง	อ.ศรีมณ	จ.สุโขทัย
22. น้ำตกจำปาทอง	อ.เมือง	จ.พะเยา	52. น้ำตกตาดขาว	อ.ศรีสัชนาลัย	จ.สุโขทัย
23. ถ้ำน้ำพระยา	อ.เมือง	จ.พะเยา	53. บึงสีไฟ	อ.เมือง	จ.พิจิตร
24. ผาตั้ง	อ.เชียงม่วน	จ.พะเยา	54. น้ำตกศรีดิษฐ์	อ.เขาค้อ	จ.เพชรบูรณ์
25. ถ้ำหลวง	อ.บ้านโฮ้ง	จ.ลำพูน	55. น้ำตกตาดหมอก	อ.หล่มเก่า	จ.เพชรบูรณ์
26. น้ำตกแม่ก้อ	อ.ลี้	จ.ลำพูน	56. ลานหินปูน-ลานหินแตก	อ.หล่มสัก	จ.เพชรบูรณ์
27. น้ำตกผาไท	อ.งาว	จ.ลำปาง	57. เขาน้ำ-เขาหม้อ และบริเวณใกล้เคียง	อ.บรรพตพิสัย	จ.นครสวรรค์
28. น้ำตกห้วยแก้ว	อ.วังเหนือ	จ.ลำปาง	58. บึงบอระเพ็ด	อ.เมือง	จ.นครสวรรค์
29. น้ำตกแจ้ซ้อน-น้ำพุร้อนแจ้ซ้อน	อ.เมืองปาน	จ.ลำปาง	59. เขาม่อนชัย	อ.ลานสัก	จ.อุทัยธานี
30. แก่งหลวง	อ.ลอง	จ.แพร่	60. น้ำตกหินลาด	อ.บ้านไร่	จ.อุทัยธานี

ภาคกลาง

61. น้ำตกวังก้านเหลือง	อ.ชัยบาดาล	จ.ลพบุรี	88. น้ำตกนางรอง	อ.เมือง	จ.นครนายก
62. บึงเมลา	อ.เมือง	จ.สิงห์บุรี	89. น้ำตกสาริกา	อ.เมือง	จ.นครนายก
63. น้ำตกมวกเหล็ก	อ.มวกเหล็ก	จ.สระบุรี	90. แก่งสกลิด	อ.ประจันตคาม	จ.ปราจีนบุรี
64. น้ำตกเจ็ดสาวน้อย	อ.มวกเหล็ก	จ.สระบุรี	91. น้ำตกเขาอีโต้	อ.เมือง	จ.ปราจีนบุรี
65. บึงพระราม	อ.พระนครศรีอยุธยา	จ.พระนครศรีอยุธยา	92. น้ำตกห้วยเกษียร	อ.เมือง	จ.ปราจีนบุรี
66. ถ้ำธารลอด	อ.ศรีสวัสดิ์	จ.กาญจนบุรี	93. เขาน้ำร้อน	อ.พนมสารคาม	จ.ฉะเชิงเทรา
67. ถ้ำพระธาตุ	อ.ศรีสวัสดิ์	จ.กาญจนบุรี	94. เกาะสีชัง	อ.เกาะสีชัง	จ.ชลบุรี
68. ถ้ำดาวดึงส์	อ.ไทรโยค	จ.กาญจนบุรี	95. หาดบางแสน	อ.เมือง	จ.ชลบุรี
69. ถ้ำละว้า	อ.ไทรโยค	จ.กาญจนบุรี	96. หาดพิทยา	อ.บางละมุง	จ.ชลบุรี
70. น้ำตกเขาพัง(น้ำตกไทรโยคน้อย)	อ.ไทรโยค	จ.กาญจนบุรี	97. หาดจอมเทียน	อ.บางละมุง	จ.ชลบุรี
71. น้ำตกไทรโยคใหญ่	อ.ไทรโยค	จ.กาญจนบุรี	98. น้ำตกเขาชะเมา(น้ำตกคลองน้ำใส)	อ.แกลง	จ.ระยอง
72. น้ำตกห้วยขมิ้น	อ.ศรีสวัสดิ์	จ.กาญจนบุรี	99. น้ำตกธรรมชาติ	อ.วังจันทร์	จ.ระยอง
73. น้ำตกเอราวัณ	อ.ศรีสวัสดิ์	จ.กาญจนบุรี	100. หาดทรายแก้ว(เกาะเสม็ด)	อ.เมือง	จ.ระยอง
74. สวนหิน	อ.เมือง	จ.กาญจนบุรี	101. หาดแม่รำพึง	อ.เมือง	จ.ระยอง
75. เขาขุ	อ.เมือง	จ.ราชบุรี	102. แหลมแม่พิมพ์	อ.เมือง	จ.ระยอง
76. ถ้ำเขาบิน	อ.จอมบึง	จ.ราชบุรี	103. น้ำตกพลี	อ.แหลมสิงห์	จ.จันทบุรี
77. ถ้ำจอมพล	อ.จอมบึง	จ.ราชบุรี	104. น้ำตกกระดังง์	อ.มะขาม	จ.จันทบุรี
78. เขาเจ้าลาย	อ.ชะอำ	จ.เพชรบุรี	105. หาดคู้วามาน	อ.ท่าใหม่	จ.จันทบุรี
79. เขาวัง	อ.เมือง	จ.เพชรบุรี	106. แหลมเสด็จคู้วกระเบน	อ.ท่าใหม่	จ.จันทบุรี
80. ถ้ำเขาหลวง	อ.เมือง	จ.เพชรบุรี	107. แหลมสิงห์	อ.แหลมสิงห์	จ.จันทบุรี
81. หาดเจ้าสำราญ	อ.เมือง	จ.เพชรบุรี	108. หาดทรายแก้ว	อ.เมือง	จ.ตราด
82. หาดชะอำ	อ.เมือง	จ.เพชรบุรี	109. หาดบ้านหิน	อ.คลองใหญ่	จ.ตราด
83. น้ำตกห้วยขา	อ.ทับสะแก	จ.ประจวบคีรีขันธ์	110. หาดสุขสำราญ	อ.คลองใหญ่	จ.ตราด
84. หาดวนกร	อ.ทับสะแก	จ.ประจวบคีรีขันธ์	111. อ่าวคาลู	อ.แหลมงอบ	จ.ตราด
85. หาดหัวหิน	อ.หัวหิน	จ.ประจวบคีรีขันธ์	112. แหลมงอบ	อ.แหลมงอบ	จ.ตราด
86. เขาเต่า	อ.หัวหิน	จ.ประจวบคีรีขันธ์	113. เสาหินเหลี่ยม	อ.เขาสมิง	จ.ตราด
87. ดอนหอยหลอด	อ.เมือง	จ.สมุทรสงคราม			

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

114. ผาเง็ก	อ.หนองบัวแดง	จ.ชัยภูมิ	145. บึงใหญ่	อ.ธาตุพนม	จ.นครพนม
115. ถ้ำวัวแดง	อ.หนองบัวแดง	จ.ชัยภูมิ	146. แก่งกะเบา	อ.หว้านใหญ่	จ.มุกดาหาร
116. น้ำตกคาคาโดน	อ.เมือง	จ.ชัยภูมิ	147. ภูผาเทิบ	อ.เมือง	จ.มุกดาหาร
117. นอนแวง	อ.คอนสวรรค์	จ.ชัยภูมิ	148. ภูจำเริญ	อ.เมือง	จ.มุกดาหาร
118. บึงละหาน	อ.จัตุรัส	จ.ชัยภูมิ	149. ถ้ำผามือแดง	อ.เมือง	จ.มุกดาหาร
119. ป่าหินงาม	อ.เทพสถิต	จ.ชัยภูมิ	150. น้ำตกคาคาโดน	อ.หนองสูง	จ.มุกดาหาร
120. แก่งฟ้า	อ.เมือง	จ.ขอนแก่น	151. ภูสิงห์	อ.สหัสขันธ์	จ.กาฬสินธุ์
121. บึงแก่นนคร	อ.เมือง	จ.ขอนแก่น	152. ภูโป	อ.เมือง	จ.กาฬสินธุ์
122. ถ้ำผาพวง	อ.ชุมแพ	จ.ขอนแก่น	153. น้ำตกคาคาทอง	อ.เขาวง	จ.กาฬสินธุ์
123. ผานกเค้า	อ.ชุมแพ	จ.ขอนแก่น	154. สะพานหิน	อ.ภูผามาศ	จ.กาฬสินธุ์
124. ถ้ำเอราวัณ	อ.นาหว้า	จ.หนองบัวลำภู	155. นอนบัว	อ.กันทรวิชัย	จ.มหาสารคาม
	(อ.นาแก)	(จ.อุดรธานี)	156. หินร่อง	อ.โกสุมพิสัย	จ.มหาสารคาม
125. น้ำตกยางทอง	อ.นาแก	จ.อุดรธานี	157. ผาไม้ย้อย	อ.หนองพอก	จ.ร้อยเอ็ด
126. หอนางอุษา	อ.บ้านผือ	จ.อุดรธานี	158. บึงพลาย	อ.เมือง	จ.ร้อยเอ็ด
127. น้ำตกเผ่าไค้	อ.เมือง	จ.หนองบัวลำภู	159. ภูจำเริญ	อ.เลิงนกทา	จ.ยโสธร
128. ภูทอก	อ.บึงกาฬ	จ.หนองคาย	160. น้ำตกเหวสุวัต	อ.ปากช่อง	จ.นครราชสีมา
129. น้ำตกเจ็ดสีภูว	อ.บึงกาฬ	จ.หนองคาย	161. น้ำตกหลังเหว	อ.ปากช่อง	จ.นครราชสีมา
130. น้ำตกธารทอง	อ.สังคม	จ.หนองคาย	162. บึงกระโทก	อ.โชคชัย	จ.นครราชสีมา
131. น้ำตกธารทิพย์(น้ำตกคาคา)	อ.สังคม	จ.หนองคาย	163. ถ้ำวังแดง	อ.ครบุรี	จ.นครราชสีมา
132. แก่งคุดคู้	อ.เขียงคาน	จ.เลย	164. ภูกระโดง	อ.เมือง	จ.บุรีรัมย์
133. ภูกระดึง	อ.ภูกระดึง	จ.เลย	165. ภูผามิ่ง	อ.นางรอง	จ.บุรีรัมย์
134. ภูเรือ	อ.ภูเรือ	จ.เลย	166. ภูพระอังคาร	อ.นางรอง	จ.บุรีรัมย์
135. ภูหลวง	อ.วังสะพุง	จ.เลย	167. มอียดแดง	อ.กันทรวิชัย	จ.ศรีสะเกษ
136. ถ้ำผาพวง	อ.วังสะพุง	จ.เลย	168. น้ำตกสำโรงเกษ(น้ำตกปีศาจ)	อ.ขุนหาญ	จ.ศรีสะเกษ
137. ถ้ำผาปู่	อ.เมือง	จ.เลย	169. น้ำตกห้วยจันทร์	อ.ขุนหาญ	จ.ศรีสะเกษ
138. ถ้ำพระทอง	อ.วาปีปทุม	จ.สกลนคร	170. นอนไพรบึง	อ.ไพรบึง	จ.ศรีสะเกษ
139. น้ำตกคำหอม	อ.เมือง	จ.สกลนคร	171. แก่งสะพือ	อ.พิบูลมังสาหาร	จ.อุบลราชธานี
140. น้ำตกคาคาโดน	อ.เมือง	จ.สกลนคร	172. แก่งตะนะ	อ.โขงเจียม	จ.อุบลราชธานี
141. หอนาง	อ.เมือง	จ.สกลนคร	173. ผาแต้ม	อ.โขงเจียม	จ.อุบลราชธานี
142. ถ้ำพระเวทย์	อ.นาแก	จ.นครพนม	174. เสาเฉลียง	อ.โขงเจียม	จ.อุบลราชธานี
143. น้ำตกคาคาขาม	อ.บ้านแพง	จ.นครพนม	175. นอนสามขา	อ.หัวสะพาน	จ.อำนาจเจริญ
144. น้ำตกนาโพธิ์	อ.บ้านแพง	จ.นครพนม			(จ.อุบลราชธานี)

ภาคใต้

176. ถ้ำเขาเกรียบ	อ.หลังสวน	จ.ชุมพร	220. น้ำตกบาโจ(น้ำตกป่าโจ)	อ.บาเจาะ	จ.นราธิวาส
177. น้ำตกกะเปาะ	อ.ท่าแซะ	จ.ชุมพร	221. น้ำตกซีโป	อ.ระแงะ	จ.นราธิวาส
178. น้ำตกทุ่งทะเล	อ.ทุ่งตะโก	จ.ชุมพร	222. หาดนราทัศน์	อ.เมือง	จ.นราธิวาส
179. หาดอโศก	อ.ทุ่งตะโก	จ.ชุมพร	223. ถ้ำพระยาศรี	อ.กระบี่	จ.ระนอง
180. หาดทรายรี	อ.เมือง	จ.ชุมพร	224. น้ำตกหงาว	อ.เมือง	จ.ระนอง
181. ทะเลใน(หมู่เกาะอ่างทอง)	อ.เกาะสมุย	จ.สุราษฎร์ธานี	225. น้ำตกปูณณบาล	อ.เมือง	จ.ระนอง
182. น้ำตกเขาพัง	อ.เกาะพะงัน	จ.สุราษฎร์ธานี	226. หาดแหลมสน	อ.เกาะเปอร์	จ.ระนอง
183. น้ำตกหินลาด	อ.เกาะสมุย	จ.สุราษฎร์ธานี	227. หาดประพาส	อ.เกาะเปอร์	จ.ระนอง
184. น้ำตกหน้าเมือง	อ.เกาะสมุย	จ.สุราษฎร์ธานี	228. บ่อน้ำร้อนแร่ธรรมชาติ	อ.เมือง	จ.ระนอง
185. หาดเจ็ว	อ.เกาะสมุย	จ.สุราษฎร์ธานี	229. เขาทรง-เขาตะปู	อ.ตะกั่วทุ่ง	จ.พังงา
186. หาดละไม	อ.เกาะสมุย	จ.สุราษฎร์ธานี	230. ถ้ำสุวรรณคูหา	อ.ตะกั่วทุ่ง	จ.พังงา
187. หินตา-หินยาย	อ.เกาะสมุย	จ.สุราษฎร์ธานี	231. ถ้ำพุงช้าง	อ.เมือง	จ.พังงา
188. น้ำตกพรหมโลก	อ.พรหมคีรี	จ.นครศรีธรรมราช	232. ถ้ำลอด	อ.เมือง	จ.พังงา
189. น้ำตกโยก	อ.ทุ่งสง	จ.นครศรีธรรมราช	233. น้ำตกถ้ำปี	อ.ท้ายเหมือง	จ.พังงา
190. หาดลิซล	อ.สิชล	จ.นครศรีธรรมราช	234. อ่าวไม้งาม	อ.คุระบุรี	จ.พังงา
191. หาดขนอม	อ.ขนอม	จ.นครศรีธรรมราช	235. อ่าวแม่ยาย	อ.คุระบุรี	จ.พังงา
192. เขาอกทะลุ	อ.เมือง	จ.พัทลุง	236. หาดท้ายเหมือง	อ.ท้ายเหมือง	จ.พังงา
193. น้ำตกบันได	อ.เมือง	จ.พัทลุง	237. น้ำตกโดนไทร	อ.กลาง	จ.ภูเก็ต
194. น้ำตกหม่อมจ้อย	อ.ตะโหมด	จ.พัทลุง	238. หาดในยาง	อ.กลาง	จ.ภูเก็ต
195. ทะเลน้อย	อ.ควนขนุน	จ.พัทลุง	239. หาดป่าตอง	อ.กะทู้	จ.ภูเก็ต
196. เกาะหนู-เกาะแมว	อ.เมือง	จ.สงขลา	240. หาดสุรินทร์	อ.กะทู้	จ.ภูเก็ต
197. เขาตังกวน-เขาน้อย	อ.เมือง	จ.สงขลา	241. หาดในหาน	อ.เมือง	จ.ภูเก็ต
198. น้ำตกโดนงาช้าง	อ.หาดใหญ่	จ.สงขลา	242. เขารัง	อ.เมือง	จ.ภูเก็ต
199. น้ำตกบรีพัทธ์	อ.รัตภูมิ	จ.สงขลา	243. แหลมพรหมเทพ	อ.เมือง	จ.ภูเก็ต
200. ทะเลสาบสงขลา	อ.เมือง	จ.สงขลา	244. เกาะพิทักษ์-เกาะพิทักษ์	อ.เมือง	จ.กระบี่
201. อุทยานนกน้ำคูขุด	อ.สตูล	จ.สงขลา	245. เขานาบัน	อ.เมือง	จ.กระบี่
202. หาดปากบางสะกอม	อ.เทพา	จ.สงขลา	246. ถ้ำพระนางใน	อ.เมือง	จ.กระบี่
203. หาดสมิหลา	อ.เมือง	จ.สงขลา	247. ถ้ำเสด็จ	อ.เมือง	จ.กระบี่
204. หาดแก้วเส้ง	อ.เมือง	จ.สงขลา	248. ถ้ำไวกิ้ง	อ.เมือง	จ.กระบี่
205. หาดม่วงงาม	อ.เมือง	จ.สงขลา	249. อ่าวพระนาง	อ.เมือง	จ.กระบี่
206. หาดสนอ้น	อ.เมือง	จ.สงขลา	250. สุสานหอย 75 ล้านปี	อ.เมือง	จ.กระบี่
207. น้ำตกทรายขาว	อ.โคกโพธิ์	จ.ปัตตานี	251. ถ้ำพิทักษ์	อ.อ่าวลึก	จ.กระบี่
208. หาดทรายขาว(หาดสายหมอก)	อ.หนองจิก	จ.ปัตตานี	252. ถ้ำเพชร	อ.อ่าวลึก	จ.กระบี่
209. หาดแฉะ	อ.ปะนาเระ	จ.ปัตตานี	253. ถ้ำเขาปิยะ	อ.ห้วยยอด	จ.ตรัง
210. หาดชะล้าย	อ.ปะนาเระ	จ.ปัตตานี	254. น้ำตกโดนตะ	อ.ปะเหลียน	จ.ตรัง
211. หาดตะโกลาโปร	อ.ยะหริ่ง	จ.ปัตตานี	255. ทะเลสองห้อง	อ.ห้วยยอด	จ.ตรัง
212. แหลมดาซัง(แหลมโพธิ์)	อ.ยะหริ่ง	จ.ปัตตานี	256. หาดเจ้าไหม	อ.กันตัง	จ.ตรัง
213. ถ้ำคูหาภิมุข	อ.เมือง	จ.ยะลา	257. หาดปากเมง	อ.สิเกา	จ.ตรัง
214. ถ้ำกระแซง	อ.บันนังสตา	จ.ยะลา	258. เกาะไข่(เกาะตะรุเตา)	อ.เมือง	จ.สตูล
215. น้ำตกสุทนต์(น้ำตกคลอง)	อ.บันนังสตา	จ.ยะลา	259. ฟ้าใต้(เกาะตะรุเตา)	อ.เมือง	จ.สตูล
216. น้ำตกธารไค้	อ.ธารโต	จ.ยะลา	260. อ่าวพันตะละ(เกาะตะรุเตา)	อ.เมือง	จ.สตูล
217. น้ำตกละอองรุ่ง	อ.ธารโต	จ.ยะลา	261. หาดหินงาม(เกาะตะรุเตา)	อ.เมือง	จ.สตูล
218. ถ้ำไค้โม่	อ.สุคีริน	จ.นราธิวาส	262. หาดปากบารา	อ.ละงู	จ.สตูล
219. น้ำตกจันทรารินทร์	อ.สุโงก	จ.นราธิวาส	263. หาดราวี	อ.ทุ่งหว้า	จ.สตูล

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
ร่วมกับ
สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม
กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

